

Χρήστος Κηπουρός

Δημοψήφισμα για το περιφερειακό

Ο θεμέλιος λίθος της
Τέταρτης Δημοκρατίας

έβδομη έκδοση
Θράκη 2004

© 2004

Χρήστος Κηπουρός
Μαυρομιχάλη 13
Διδυμότειχο 68.300

xkipuros@otenet.gr

Αν η αδυναμία διευθέτησης του πιο οξυμένου περιφερειακού προβλήματος στην Ευρώπη, του Ελληνικού, οφείλεται σε λόγους πολιτικούς, τότε τα επτά μικρά Θεσσαλόπουλα, όπως και τα εικοσιένα των Τεμπών, από τη Μακεδονία, εκτός από θύματα τροχαίων είναι και πολιτικά θύματα. Κυρίως θα έλεγα τέτοια. Θύματα των αναπτυξιακών επιλογών της χώρας. Όμως δεν φταίει μόνο η Αθήνα.

Ο συγγραφέας του νέου ηλεκτρονικού βιβλίου, “Δημοψήφισμα για το περιφερειακό”, το οποίο θα συμπληρώνεται καθ’ οδόν με νέα κείμενα, προσδοκά μέσα από την πρόταση αυτή να αναδείξει όσο και να αγωνιστεί μεταξύ των άλλων, και μέσα από την οπτική της άμεσης Δημοκρατίας, για το πιο μεγάλο αυτό ζήτημα της χώρας. Το περιφερειακό. Το οποίο αποτελεί την άλλη όψη της ίδιας της Δημοκρατίας. Εν προκειμένω της Δ’ Ελληνικής Δημοκρατίας.

X. Κ.

Θράκη Οκτώβριος 2004,

*Εικόνες εξωφύλου: α. Ερωδιό, πηγή: Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, 9 Οκτ. '04,
β. Βουλή των Ελλήνων, πηγή: Φωτο, Nyloo.com, Αθήνα, 16 Αυγ. '04,*

Στη μνήμη του Ηλία

Ο Ηλίας Ευαγγελίδης διετέλεσε δήμαρχος Αλεξανδρούπολης {1995-1997}. Πρόλαβε όμως πριν φύγει σε τόσο μικρή ηλικία -σαραντατριών ετών- να αφήσει μια τόσο μεγάλη παρακαταθήκη αγώνων για το περιφερειακό, και ειδικά την Εγνατία οδό.

Περιεχόμενα

ΑΝΤΙ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ

1. Δημοψήφισμα για το περιφερειακό.....σελ. 6

Α. ΑΛΛΟ ΕΥΡΩΠΗ, ΑΛΛΟ ΣΤΕΝΩΠΗ

1. Άλλο Ευρώπη, άλλο Στενώπη.....σελ.11
2. Η ώρα της Δημοκρατίας.....σελ.13
3. Ένας ανεπανάληπτος τηλεοπτικός ολοκληρωτισμός.....σελ.15

Β. ΜΙΑ ΤΕΤΡΑΠΕΡΑΤΗ ΕΛΛΑΔΑ

1. Φενακισμός.....σελ.18
2. Μια τετραπέρατη Ελλάδα.....σελ.24
3. Οι δώδεκα περιφέρειες.....σελ.27

Γ. ΤΕΤΑΡΤΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

1. Τετάρτη Δημοκρατία.....σελ. 31
2. Άλλη μια λίμνη Κορώνεια. Η πολιτική Ελλάδα.....σελ. 34

Δ. Μια ευγενής ιστορική στιγμή

1. Μια ευγενής ιστορική στιγμή.....σελ. 38
2. Τα θεσμικά κλοπιμαία.....σελ. 41

Ε. Ιδεόλιθος

1. Η τριμελής για τη Δημοκρατία.....σελ. 45
2. Ο θεμέλιος λίθος της Τέταρτης Δημοκρατίας.....σελ. 47

Ένθετο

1. Ένας ακόμη φαύλος κύκλος.....σελ. 51
2. Τα καμένα χαρτιά δεν καίγονται.....σελ. 54
3. Αφρικανός Πατριάρχης.....σελ. 56
4. Κόμβοι και πίνακας με τα κείμενα του συγγραφέα.....σελ. 59
5. Οπισθόφυλλο.....σελ. 72

ΑΝΤΙ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ

1. Δημοψήφισμα για το περιφερειακό

«Βουλευτές, όλοι οι Έλληνες»

X. K.

Το πέρασμα από μια ιστορική και πολιτική περίοδο σε μια άλλη, έχει διάφορους τρόπους να εκφραστεί. Νομίζω όμως ότι ο «νέος ιστορικός κύκλος» ακόμη και η «νέα μεταπολίτευση» που όντως λένε πράγματα, έχουν να πουν πολλά περισσότερα αν αντικατασταθούν από την «Δ' Ελληνική Δημοκρατία». Ειδικά όταν η τελευταία αυτή λέξη όσο η προηγούμενη της μετακομίζουν από τον άψυχο κρατικό λογότυπο, στο ζωντανό λόγο και στην πολιτική. Από την εξουσία στην ουσία. Ακόμη, το γράμμα Δ' είναι το αρχικό της Δημοκρατίας. Μια ακόμη θετική σημειωτική.

Πέραν των υπολοίπων θα είναι χρήσιμο και ως προς τη γλώσσα. Η οποία όταν δεν είναι κορακίστικα γίνεται η χειρότερη αργκό του κόσμου. Ιδίως όταν είναι μείγμα αυτών των δυο. Ε, τότε δεν ακούγεται. Και η φτώχεια που προκαλεί στο μυαλό, είναι το λιγότερο. Υπάρχουν πολλές και πολύ χειρότερες επιπτώσεις. Μια από αυτές αφορά στη δημοκρατικότητα, την πολιτική υπόσταση και επέκεινα την ανθρωπολογική, για να θυμηθούμε και τον ορισμό του Αριστοτέλη.

Μπορεί η τρίτη Ελληνική Δημοκρατία να είναι όντως η τρίτη, να είναι Ελληνική, και να γίνονται δεξιώσεις -το ίδιο, άλλωστε, γίνεται και στα μνημόσυνα- εκάστη 24η Ιουλίου, όμως πέραν τούτου ουδέν. Και όση Δημοκρατία είχε μείνει, παλαιότεν την εκχώρησαν οι υποτιθέμενοι θεματοφύλακές της, στα Μέσα. Η αρχική τηλεοπτική Δημοκρατία εξελίχθηκε σε τηλεοπτική κατοχή. Αυτή ζούμε σήμερα. Οι Έλληνες πλην ελαχίστων. Που κι αυτό δεν θα ενοχλούσε ιδιαίτερα αν δεν κάθονταν κάθε μέρα στο σβέρκο μας. Ειδικά τα βράδια. Το κλείσιμο δεν λέει τίποτε, πόσοι θα το κάνουν.

Νομίζω ότι αν γίνει μια σοβαρή επιστημονική έρευνα -δεν μιλώ για δημοσκόπηση, η οποία ούτε σοβαρή είναι ούτε επιστημονική ούτε έρευνα- έχει να διαπιστώσει ότι, ειδικά η Ελληνική τηλεόραση, αποτελεί μόνιμη πηγή εκνευρισμού των πολιτών. Δεν καταργεί μόνο την πολιτική ούτε μόνο το διάλογο. Την Αγορά και την Εκκλησία. Ούτε μόνο την κοινωνική και την πολιτική Δημοκρατία. Έρχεται να ολοκληρώσει το έργο της ανθρωπολογικής παραμόρφωσης, που αναφέρθηκε πιο πριν.

Ακόμη και επί της τυραννίας στην κλασική Αθήνα ήταν τριάκοντα. Σήμερα ναι μεν πάλι είναι τριάκοντα αλλά οι προσκεκλημένοι, οι οικοτρόφοι. Οι τρεφόμενοι μετρώνται στα δάχτυλα του ενός χεριού. Πέντε είναι. Εξ ου και Μ. Α. Σ. Α. Α... Η οποία βέβαια δεν έχει καμιά σχέση με τη γνωστή Αφρικανική κτηνοτροφική φυλή Μασάι. Άλλο τώρα αν το όνομα της κατατρεγμένης αυτής κοινότητας εδώ γίνεται ύβρις. Άσμα κοινόν και κυνών, όταν δεν δίνεται σε ομώνυμες τηλεοπτικές σειρές. Νομίζω όμως ότι ο Λάκης Λαζόπουλος εκτός από το ομόηχο προς την ονομασία ρήμα, κάποια στιγμή θα μιλήσει για το ουσιαστικό. Είναι σε θέση να το κάνει.

Τι συμβαίνει λοιπόν με τα Μέσα και τα Μάσα. Μια ενεργητική όσο και παθητική σχέση με τους όποιους πολιτικούς υποβολείς. Ένα παράδειγμα αρκεί. Καταρχήν για τον αγνό πολίτη ή τον αφελή αν όχι θιασώτη τους, Βουλευτή, Νομάρχη, Δήμαρχο. Νομίζω ότι αντί για την «πρόσκληση» στο γυαλί -δεν μιλώ για λαγούς ή ψιττακούς- πιο δόκιμη είναι η λέξη «σύλληψη». Η εξέταση και κυρίως η ομολογία, η οποία είναι το ζητούμενο, έπεται. Ο λόγος για το προϊόν το οποίο και θα αποτελέσει τη δόση της κοινής γνώμης. Το καταπραϊντικό να μην πονάει, όπως στο πρόσφατο τροχαίο, όπου έπρεπε να φταίνε τα τοπικά μικροσυμφέροντα. Όχι οι αναπτυξιακές προτεραιότητες των Αθηνών και των κυβερνήσεων. Και όπως όντως αποδείχτηκε.

Δεν παίζονται. Ούτε από μέσα ούτε από έξω. Και το πιο σημαντικό. Είναι τέτοια η εξάρτηση από τον ψεκασμό που ακόμη και τα σκληρά ναρκωτικά ωχριούν μπροστά της. Απέναντι στα αεροδικεία τους, τα στρατοδικεία της επταετίας δεν πίνουν χαρτωσιά. Ποια Μπουμπουλίνας και ποια οδός Βαλαωρίτου. Ο κάθε τηλεοπτικός σταθμός διαθέτει από ένα τουλάχιστον τέτοιο, διαπιστευμένο ζεύγος αν όχι ολόκληρο τετράγωνο.

Ποιο κράτος εν κράτει. Αυτοί είναι το κράτος. Ποια Δημοκρατία. Έμμεση και άμεση. Όσο για την τελευταία, καλύτερα ας μη γίνει καθόλου λόγος. Στο σπίτι του κρεμασμένου κλπ. Δεκάδες δημοψηφίσματα έγιναν στις άλλες Ευρωπαϊκές χώρες. Σε όλες πλην από τη δική μας. Οι τρεις τελευταίες προσφυγές στις κάλπες είχαν ως λόγο το όντως μέγιστο ζήτημα της Κύπρου. Όμως δεν θεωρήθηκε αρκούντως σοβαρό ώστε να προκηρυχθεί ένα Δημοψήφισμα στη χώρα για το ναι και το όχι στο γνωστό σχέδιο του Γ. Γ. του Ο.Η.Ε. Έστω ένα καλός λόγος της μητέρας.

Όταν το πρότεινα, ειπώθηκε ότι η Τουρκία δεν πρόκειται να κάνει κάτι ανάλογο. Είπα τότε. Ιδού το νέο Δημοκρατικό πρότυπο της Ελλάδας, επί το έργον. Από τη διανοητική παραγωγή στην κατανάλωση. Αυτό που στην υπόλοιπη Ευρώπη λύνει τα χέρια των κυβερνήσεων –τι άλλο άραγε είναι η πρόθεση της Γαλλίας να προκηρύξει δημοψήφισμα για την τουρκική ένταξη- εδώ τα δένει. Αόρατες μεν, χειροπέδες δε. Εκτός δηλαδή από φόβο, επιπλέον δεν κόβει.

Δεν είναι τυχαίο ότι στη γενέθλια όπως την αποκαλούν όλοι χώρα της πολιτικής και της Δημοκρατίας οι πολίτες της έφτασαν να λογίζονται ως έρμα. Είτε εκ της γνωστής παροιμίας: φόβος φυλάει κλπ. Είτε και εκ της ναυπηγικής. Ο αριθμός είναι διαφορετικός. Το γένος είναι το ίδιο. Ό,τι πάντως να είναι, Δημοκρατία δεν είναι.

Ανάλογα ισχύουν στο πιο οξύ περιφερειακό της γηραιάς Ηπείρου. Το καθ ημάς. Μπορεί δυο τρεις μόνο φορές το χρόνο να είναι σε έξαρση, όμως οι τραγικότητες ως προς τα θύματα τείνουν να εξομοιωθούν με τα των θεομηνιών. Σαν τους σεισμούς και τους καταποντισμούς των πρόσφατων τυφώνων. Και αυτό κυρίως γιατί η χώρα στις

υποδομές παίρνει το μικρότερο βαθμό στην Ευρώπη. Όχι απλά μηδέν. Υπό το μηδέν. Και οι υποδομές είναι η μια όψη. Η επίκαιρη. Υπάρχουν πολλές άλλες. Ας μείνουμε όμως σε αυτές.

Από τότε που ο ΠΑΘΕ και η Εγνατία εντάχθηκαν ως ένα ενιαίο έργο ανάμεσα στα δεκατέσσερα μεγάλα Ευρωπαϊκά έργα του Essen, πέρασαν δέκα περίπου χρόνια. Με εξαίρεση τη χώρα μας, οι υπόλοιπες, αφού ολοκλήρωσαν τα δικά τους, προχώρησαν σε νέες εντάξεις. Πρόκειται για νέες οδικές δικτυώσεις και σιδηροδρόμους υψηλών ταχυτήτων. Συγκεκριμένα, κατά την πρόταση αναθεώρησης του πακέτου αυτού της “Essen list” με την προσθήκη οκτώ μεγάλων έργων που έγινε το Σεπτέμβριο και τον Οκτώβριο του 2001, η Ελλάδα δεν αξιώθηκε να κάνει κάτι. Αιτία, το ανολοκλήρωτο του έργου των δυο δρόμων της. Καλά που ήταν οι επέτειοι των ευρωπαϊκών σιδηροδρόμων και το φθινόπωρο του 2003, μπήκε ο κωδικός της σιδηροδρομικής Εγνατίας, και αυτός μισός.

Αυτή είναι η μια όψη του τιμήματος. Τα πρώτα επίχειρα. Όμως και σήμερα, η ίδια συμμετοχή του κράτους δεν υφίσταται. Ακόμη και όταν διατίθενται με το σταγονόμετρο από το Δημόσιο κάποια κονδύλια, αυτό γίνεται μέσα από καινούργιους δανεισμούς από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων. Γι αυτό δεν τελειώνουν τα έργα. Αντί για το 2000 που τόσο προπαγάνδισαν, δεν πρόκειται να ολοκληρωθούν ούτε κατά την επόμενη δεκαετία.

Στις παρατηρήσεις μας ότι ο υπερσιβηρικός χρειάστηκε λιγότερα χρόνια ώσπου να τελειώσει, απαντούσαν ότι θα παραδώσουν “λειτουργικές” οδούς. Το οποίο σημαίνει Εγνατία και ΠΑΘΕ μετά εμποδίων. Έτσι θα γίνει και τώρα. Θα τα πασαλείψουν στα Καμένα Βούρλα και τα προβλήματα θα επανέλθουν από εκατό άλλες μεριές. Δεν ήταν άλλου θεού πλάσματα άλλωστε οι αλλοδαπές εργάτριες του επίσης πρόσφατου και πολύνεκρου τροχαίου στο δρόμο Πατρών Αθηνών.

Ποιο όμως μπορεί να αποτελέσει το πρώτο βήμα στην επίλυση του περιφερειακού; Η οποία ούτε ταχυδακτυλουργική μπορεί να είναι ούτε ολιγόχρονη. Μπορεί όμως να αλλάξει όχι απλά το διαταραγμένο έντονα αίσθημα των πολιτών αλλά το ίδιο το εθνικό κλίμα. Κατά τη γνώμη μου, αν οι αλλαγές στους περιφερειακούς θεσμούς αποτελούσαν και συνεχίζουν να αποτελούν βεγγαλικά τόσο των μεν όσο των δε, το ζητούμενο βήμα είναι τόσο θεσμικό όσο μια φιάλη οξυγόνου για την υπόθεση της Δημοκρατίας.

Ο λόγος περί του Δημοψηφίσματος για το περιφερειακό. Τόσο για το ναι ή το όχι ως προς την εκλογή του περιφερειάρχη όσο για τις ίδιες τις περιφέρειες της χώρας. Μια επεξεργασία από τον αριθμό των περιφερειών μέχρι τους νέους θεσμούς που μπορούν να αναδειχθούν μέχρι και νέο Ευρωπαϊκό πρότυπο. Από την προεδρεύουσα εκ περιτροπής περιφέρεια στα μεγάλα διαπεριφερειακά ζητήματα μέχρι την αρμονική συνύπαρξη των ιστορικών, γεωγραφικών, αναπτυξιακών, πολιτισμικών δεδομένων.

Ένα απλό παράδειγμα τέτοιας συνύπαρξης αφορά την περιφερειακή τάξη, η οποία οφείλει να εκτείνεται από την λογιστική και επόμενα την αναπτυξιακή μεταφορά του Α. Ε. Π. των Οινοφύτων στην Αθήνα, μέχρι την αποκατάσταση της ιστορίας με την κατάργηση του πελατειακού μορφώματος της Δυτικής Ελλάδας. Ο ισχυρός ηθικός, οικονομικός και γι αυτό πολιτικός συμβολισμός ενίσχυσης με κονδύλια των ενδεών

περιφερειών είναι το δεύτερο. Επίσης υπάρχουν πλείστα όσα. Θα επανέλθουμε σε όλα αυτά, σύντομα.

Αυτό που προέχει σήμερα είναι μια καταρχήν συμφωνία να υπάρξει Δημοψήφισμα για τον αιρετό περιφερειάρχη. Αν για την κυβέρνηση είναι το πρώτο βήμα της εξαγγελθείσας επανίδρυσης, που όμως δεν προτίθεται οίκοθεν να προχωρήσει, όπως άλλωστε η προκάτοχός της, για τη σημερινή αξιωματική αντιπολίτευση, είναι η μόνη πολιτική πράξη έμπρακτης αυτοκριτικής.

Όχι πρόταση νόμου. Για το θεαθήναι. Για να λέει ότι κάτι έκανε. Κουτοπονηριές και άλλοι παραγωγής υλικών προς κατανάλωση. Γιατί μόνο η αληθινή πολιτική είναι αυτή που μπορεί να ενώσει. Να βρει συνομιλητές και υποστηρικτές και από άλλους κοινωνικούς, μορφωτικούς επιστημονικούς, πολιτισμικούς, και πολιτικούς ακόμη χώρους.

Με μια δε έμμεση Δημοκρατία σαν αυτή που ήδη περιγράφηκε, η άμεση είναι η μόνη πλέον πολιτική αύρα που υπάρχει. Αν όχι η μόνη μορφή. Και ως τέτοια δεν μπορεί να καεί για κάτι τι το δευτερεύον. Ούτε μια χώρα που έχει να κάνει τριάντα χρόνια δημοψήφισμα μπορεί να τα πάρει σβάρνα. Δια πάσα νόσο. Δυο το πολύ να γίνουν. Ένα για την Κύπρο. Και ένα άλλο, που ίσως λόγω και του προηγούμενου ήταν πολύ λογικό να εκφραστεί ως πρόταση-προϊόν του ίδιου πάλι τρόπου σκέψης. Άλλωστε τι εθνικό, τι περιφερειακό.

Ναι μεν η πρόταση για Δημοψήφισμα να γίνει στη Βουλή, όμως η συζήτηση να μη περιοριστεί στα τέσσερα ντουβάρια της. Εκεί να καταλήξει. Τη μια φορά για τα προαπαιτούμενα της προκήρυξης και την άλλη για την επικύρωση. Ούτε καυγάδες χρειάζονται ούτε μοιρολόγια στη διεκτραγώδηση της όντως τραγικής, τραγικότατης πραγματικότητας των περιφερειών.

Ο νέος νόμος των περιφερειών δεν θα ψηφιστεί στη Βουλή. Βουλή θα είναι όλη η Ελλάδα. Καλύτερα αυτό, παρά να είναι κοιμητήριο όταν δεν είναι φρενοκομείο. Βουλευτές, όλοι οι Έλληνες. Από τη στιγμή δε που η έμμεση Δημοκρατία είναι αυτή που είναι -ένα άταφο ψοφίμι του χτες- ο μόνος θεσμός που μπορεί να ξαναβάλει τα πράγματα σε μια σειρά, ακόμη και να την αναστήσει, είναι η χαμένη της αδελφή. Η άμεση Δημοκρατία. Εν προκειμένω, το δημοψήφισμα για το περιφερειακό.

{} Το κείμενο του πρώην Βουλευτή Έβρου συνοδεύεται από την νέα ηλεκτρονική εργασία του: Άλλο Ευρώπη άλλο Στενώπη. Στην ίδια αυτή εργασία οφείλει άλλωστε και το γράψιμό του. Αμφότερα θα αποτελέσουν το πρώτο υλικό για το νέο διανοητικό όσο πολιτικό και ηθικό αγώνα. Το ηθικό με την έννοια του δικαίου.*

Θράκη 1 Οκτωβρίου 2004,

A. ΑΛΛΟ ΕΥΡΩΠΗ, ΑΛΛΟ ΣΤΕΝΩΠΗ

1. Άλλο Ευρώπη, άλλο Στενώπη

Αυτό που όφειλαν τόσο οι πρώην όσο οι νυν Κυβερνώντες να πουν τη στιγμή αυτή είναι: Φταίμε από κοινού και εξ αδιαιρέτου για τις αναπτυξιακές μας προτεραιότητες. Φταίμε εμείς γιατί τα έργα της περιφέρειας τα κάναμε Ολυμπιακούς. Φταίμε εμείς που αντί να κάνουμε την Ελλάδα Ευρώπη, την αφήσαμε Στενώπη {1}. Πολιτικά και γι αυτό και αναπτυξιακά.

Αντί να μιλούν για κάμερες ας μπουν σε μια κάμαρα και να μιλήσουν σοβαρά. Υπάρχει τέτοια. Η Βουλή. Γιατί μέχρι τώρα δεν μίλησαν ποτέ. Γιατί αν ζούσε ο Ευριπίδης δεν θα έκαμνε λόγο για τα αγάλματα της Αγοράς αλλά για τα αγάλματα του Κοινοβουλίου.

Υπήρχε η Στενώπη, η δίοδος, εξ ου ίσως και τα διόδια, στα Τέμπη της Θεσσαλίας, προστέθηκε σήμερα άλλη μια στη Ρούμελη. Πιο πολύ όμως Στενώπη, δηλαδή μη Ευρώπη, είναι αυτή η ίδια η πολιτική Ελλάδα.

Συμβαίνουν σημεία και τέρατα. Ειδικά η Στερεά Ελλάδα, η πιο φτωχή περιφέρεια της Ευρώπης, που πρόκειται να αποβληθεί από το Δ΄ κοινοτικό πλαίσιο ως η πιο πλούσια {!}, δεν έχει προηγούμενο. Λογίζεται η πλέον ανεπτυγμένη. Πως; Λόγω των Οινοφύτων, προκειμένου να μειωθεί το Α. Ε. Π. του Λεκανοπεδίου για να μπορεί η Αθήνα να είναι επιλέξιμη περιφέρεια στο τρίτο κοινοτικό πλαίσιο και το Ολυμπιακό κεντροαριστερό και κεντροδεξιό «όραμα».

Ναι στην αλήθεια. Αλλά αλήθεια παντού. Γιατί είναι γνωστό η μερική τι σημαίνει. Αποτελεί είδος φενακισμού εξ αντιδιαστολής. Όχι μόνο στα μπαλαμούτια των πρώην με τα ελλείμματα αλλά και στις εξ αδιαιρέτου ενοχές πρώην όσο και νυν. Όπως για παράδειγμα, το πώς και το από πού βρέθηκαν οι πόροι για το ολυμπιακό αναπτυξιακό θαύμα. Γιατί τελικά τις πλήρωσαν πολύμορφα οι περιφέρειες της χώρας. Ακόμη και δια μέσου απορφανισμού τους. Πότε η Μακεδονία, πότε η Θεσσαλία.

Αν κάθε χρόνο υπάρχουν, όπως λέγεται, εκατό θύματα στα Καμένα Βούρλα, και χρειάζονταν τρία χρόνια να γίνει το εκεί τμήμα του ΠΑΘΕ, στα οκτώ χρόνια της προετοιμασίας των Ολυμπιακών θα είχαμε τουλάχιστον πεντακόσιους λιγότερους θανάτους και τραυματισμούς. Δεν θα είχαμε μερικές εκατοντάδες περισσότερα διάχυτα ανά την Ελλάδα, Καμένα Σπίτια.

Τόσο η περυσινή Στενώπη, όσο το πρόσφατο κείμενο: Αθήνα 2004, Θεσσαλονίκη 2008, Περιφέρεια 2000 ποτέ {2}, σε αυτό απέβλεπαν και αποβλέπουν. Εκφράζουν την πραγματική πραγματικότητα. Ότι δηλαδή αν ποτέ υπάρξει νέο αυτό οφείλει να έχει την αφετηρία του σε έναν ισχυρό πολιτικό, οικονομικό και ηθικό συμβολισμό.

Ως αρχή και πρόγραμμα στη συνέχεια. Πρώτο πρακτικό βήμα, η άμεση μεταφορά κονδυλίων από τις «ανεπτυγμένες» στις πλέον ενδεείς περιφέρειες. Να κοπεί με το μαχαίρι, ο έως τώρα δαπανηρότατος βίος της πρωτεύουσας. Ούτε να αναπαραχθεί το ίδιο μοντέλο αλλού. Γιατί πρόκειται για μετάσταση.

Παράλληλα αυτό που μπορεί να προχωρήσει στο πολιτικό επίπεδο είναι μια επεξεργασία που θα καταλήξει σε πρόταση για Δημοψήφισμα για το Περιφερειακό. Οι περιφέρειες όχι μόνο να υπάρχουν αλλά και να άρχουν τα του οίκου τους αντί να πληρώνουν τα βίτσια και τις ξιπασιές της πρωτεύουσας ή και άλλων. Με άλλα λόγια να προωθηθεί ένα νέο Ευρωπαϊκό πρότυπο. Αυτό να κληθούν οι πολίτες να εγκρίνουν ή όχι. Γιατί αυτό είναι κάτι. Είναι μια αρχή.

Αν υπάρχει τέλος, δεν είναι ούτε της ιστορίας ούτε της πολιτικής. Είναι το τέλος της Δημοκρατίας όπως τη βίωσαν οι Έλληνες την τελευταία τριακονταετία. Τα τραγικά θύματα από τη Φαρκαδόνα, είναι θύματα αυτής ακριβώς της απουσίας της Δημοκρατίας. Όπως τα εικοσιένα αγγελούδια της Ημαθίας πριν από ενάμισι χρόνο.

Θα μπορούσε κανείς να επεκταθεί επίσης και σε άλλα, όπως οι λόγοι της μαζικής σημερινής μετάβασης των παιδιών στην Αθήνα. Να τους συνδέσει με χίλια δυο άλλα γιατί και πως. Αυτό όμως δεν μπορεί να γίνει στη δική μας περίπτωση. Η ιστορία έδειξε ότι κινούμαστε σε διαφορετική εκ των όποιου χρώματος φενακιστών, πολιτική και ηθική σφαίρα. Και εδώ ισχύει απολύτως ό,τι ακριβώς στο αναπτυξιακό πεδίο. Άλλο Ευρώπη, άλλο Στενώπη.

{1} & {2}: άρθρα του πρώην Βουλευτή Έβρου. Το πρώτο δημοσιεύτηκε τον Απρίλιο του 2003 με αφορμή το τραγικό συμβάν στα Τέμπη. Το δεύτερο στις αρχές Σεπτεμβρίου 2004, με αφορμή την άνοδο των Καραμανλή και Παπανδρέου στη Δ. Ε. Θ. Τόποι δημοσίευσης, δεκάδες περιφερειακές και ομογενειακές πύλες και εφημερίδες, πλην πρωτεύουσας. Οι δικές της εφημερίδες πάντως αύριο, όπως οι τηλεοπτικοί σταθμοί του νέου, όπως ονομάστηκε, Πενταγώνου, από απόψε ακόμη, θα καταβάλουν κάθε δυνατή προσπάθεια να αποσιωπηθούν οι ευθύνες της πραγματικής υπαίτιας όσο και ηθικής αυτουργού. Η οποία δεν είναι άλλη από την γένει Αθηναϊκή τους πολιτεία.

Θράκη 27 Σεπτεμβρίου 2004,

2. Η ώρα της Δημοκρατίας

Δεν μιλώ για τους πολίτες. Αν και κάποια στιγμή θα πρέπει να το κάνω. Και θα το κάνω με έναν μεγάλο σεβασμό και ταυτόχρονα από λόγους πολιτικής ευθύνης. Μιλώ όμως για τους πολιτικούς κυρίως ταγούς που θα εκφωνήσουν φλογερές ομιλίες στις σημερινές κινητοποιήσεις για το νέο φονικό της εθνικής οδού στα Καμένα Βούρλα, η οποία ούτε εθνική είναι ούτε οδός.

Οφείλω όμως κυρίως να μιλήσω για τους ταγούς όλων των περιφερειών. Γιατί η αιώνια αυτή Αθηναϊκή κομπανία βρίσκει και κάμνει. Ανέκαθεν εύρισκε. Γιατί αντί να πανηγύριζαν την ανάληψη των Ολυμπιακών το 1997, όφειλαν να αντιταχθούν από πολύ πιο πριν. Γιατί η χώρα δεν είχε τον καιρό της. Δεν είχε βρακί στον κάλο της και εκείνη αγόραζε μπιζού. Και αυτούς που τόλμησαν να μιλήσουν, τους έβγαλαν από τη μέση με τρόπους που ακόμη και η σταλινική γραφειοκρατία, είχε μόνο να διδαχθεί.

Μιλώ για τους Νομάρχες και Δημάρχους που δεν καταλάβαιναν ότι πανηγύριζαν ακόμη και μέχρι χθες την κατάρρευση των τόπων τους. Για τους Βουλευτές που ποτέ δεν σήκωσαν το ανάστημά τους στη Βουλή να καταψηφίσουν τα κόμματά τους για τις ολυμπιακές αναπτυξιακές προτεραιότητες. Αυτές έκαναν τον ΠΑΘΕ ΠΑΘΩΝ. Δεν τον έκαναν οι ψιττακοί των Μέσων.

Αυτοί τη δουλειά τους έκαναν και κάνουν. Όπως χθες και σήμερα με το τροχαίο. Όμως θα αναρωτηθεί κανείς. Εντάξει με τους αποδέκτες των πλημμελημάτων. Και ας τιμωρηθούν αυστηρά. Όμως με τους πολιτικούς αποδέκτες των κακουργημάτων; Δεν τα πιάνει ο Κώδικας θα του πούνε. Ίσως τότε σκεφθεί και πει ότι είναι ζητήματα συνείδησης. Όμως και οι ερινύες του γειτονικού Κιθαιρώνα, έστω και αν είναι δυο βήματα, που να πάνε πρώτα, θα αναρωτηθεί εκ νέου.

Μιλώ για τη διακομματική συγκατάθεση. Την πολιτική συνυπευθυνότητα όλων. Κυρίως των πρώην αλλά και των νυν. Από τη διεκδίκηση και την ανάληψη έως την τέλεση. Τα επτά χαμένα όσο σιχαμένα χρόνια. Γιατί; Για τα μπράβο των μπράβων των παγκόσμιων υποβολέων, για επιτυχημένη διοργάνωση. Αυτά που όλα μαζί, ένα μπράβο αγρότη ή νησιώτη, δεν κάνουν. Γιατί η χώρα δεν έχασε και σε λίγα μέτωπα. Και δεν είναι μόνο ο τουρισμός.

Εκεί που κυρίως έχασε είναι η μάχη της περιφέρειας. Ακόμη της ίδιας της Αθήνας. Το Βατερλό είναι νταμπλ. Ένα οικονομικό που συμπεριλαμβάνει και αυτήν ακόμη την εμπορική και παραγωγική πρωτεύουσα που τα περίμενε αλλιώς και αλλιώς της ήρθαν. Επίσης ένα περιφερειακό καθολικό. Αμφότερων οι παρενέργειες δεν φάνηκαν ακόμη. Εκτός και αν συμπεριληφθούν, όπως είναι το σωστό, περιπτώσεις όπως των Τεμπών, όπως των Καμένων Βούρλων. Γιατί η κατ'εξοχήν αιτία είναι ο μη δρόμος.

Και αντί το πάθημα να γινόταν μάθημα, αντιπολιτευόμενοι και συμπολιτευόμενοι έγκαιρα ανακάλυψαν την EXPO 2008. Αν το προηγούμενο τρικ ήταν «Ολυμπιάδα, όλη η Ελλάδα», το καινούργιο ήταν «η ώρα της περιφέρειας». Μια ώρα όμως χρόνια, πολυετής αν όχι αιώνια. Η ώρα της περιφέρειας του 2000 ποτέ.

Ας μείνει το σημερινό κείμενο χωρίς δια ταύτα. Μήπως και τα άλλα που είχαν τι έγινε. Οι παλιοί σύντροφοι τα έπαιρναν υπόψη μόνο για να τα χειριστούν. Όπως και οι σημερινοί. Ούτε οι ιδέες φτάνουν ούτε και οι κινητοποιήσεις. Αμφότερες είναι αντιμετωπίσιμες και γι αυτό ακίνδυνες. Το πολύ πολύ να απαιτηθούν λίγες υπερωρίες περισσότερες στα αθηναϊκά τηλεοπτικά κυνοκομεία. Χρειάζονται άλλα πράγματα. Αν μπορεί να εκφραστεί αυτό ως χρόνος, αν πρέπει να είναι, όπως συνηθίζεται, κάποια ώρα, τότε είναι η ώρα της Δημοκρατίας.

Θράκη 28 Σεπτεμβρίου 2004,

3. Ένας ανεπανάληπτος τηλεοπτικός ολοκληρωτισμός

Ήξερα ότι στο τέλος οι πολιτικές ευθύνες για την μη κατασκευή του ΠΑΘΕ θα αποδίδονταν στον κόσμο. Ότι δεν θα άγγιζαν την πρωτεύουσα. Εκείνη η καημένη μετά της εκάστοτε πολιτείας πάσχισε όσο μπορούσε αλλά δεν ήθελαν τα τοπικά μικροσυμφέροντα. Το τηλεοπτικό αυτό εγχείρημα είδαν σήμερα οι Έλληνες πολίτες Όσοι βέβαια το άντεξαν. Γιατί πολλοί θα έκλεισαν τους δέκτες. Ακόμη και οι μεγαλοεργολάβοι κατασκευαστές ωχριούν μπροστά σε παρόμοιες κατασκευές. Ποιος μαθηματικός τύπος. Αυτά σήμερα ήταν ανώτατα μαθηματικά.

Ο ΠΑΘΕ ως γνωστό θα τελείωνε με το δεύτερο πακέτο. Όπως πάει δεν πρόκειται να γίνει ούτε με το όγδοο. Το οποίο φυσικά δεν θα υπάρξει ποτέ. Απορίας λοιπόν άξιον. Που πήγαν τα πακέτα; Τι έργα έγιναν; Και στο Μαραθώνα δεν τα ήθελαν τα έργα όμως εκείνα όχι μόνο έγιναν αλλά και εις βάρος μιας τρισχιλιετούς ιστορίας.

Αν φταίνε σε κάτι οι κάτοικοι και οι πολίτες από τη Φθιώτιδα έως τα Τέμπη φταίνε για τις προτιμήσεις τους προς τα αγάλματα της Βουλής. Αυτό ήθελα να τους πω. Φταίνε ακόμη επειδή ανέχτηκαν ειδικά αυτήν την απερίγραπτη σημερινή τηλεοπτική ύβρη και την εις βάρος τους απροκάλυπτη επιθετικότητα.

Ήθελα ακόμη να τους πω ότι έπρεπε να αναρωτηθούν γιατί δεν υπήρξε πουθενά πολιτεία σήμερα. Εκτός από μια δυο φευγαλέες στιγμές, στην ουσία είχαμε κρατική αργία. Ποια τηλεοπτική Δημοκρατία. Υπήρξε μόνο το τηλεοπτικό κράτος επί το θεάρεστο έργο μεταστροφής της κοινής γνώμης, δια του ψεκασμού.

Και θα έλεγα ακόμη ότι όλα αυτά τα θέματα χρειάζεται να εμπεδωθούν καλά από τις περιφερειακές δυνάμεις. Δεν είναι άλλωστε μόνο Τέμπη και Καμένα Βούρλα, ο ΠΑΘΕ. Υπάρχουν εκατοντάδες ανεκτέλεστα χιλιόμετρα. Και θα υπάρχουν εις έτη πολλά. Γι αυτό χρειάζεται να γίνει ένα κίνημα εθελοντών. Από το Π κα το Α, άλλη εξ ίσου πονεμένη ιστορία αυτή, έως το Θ και το Ε.

Τις πρωινές ώρες σήμερα, τα γυμνασιόπαιδα στα Καμένα Βούρλα διεκδίκησαν την κατασκευή του δρόμου του ΠΑΘΕ, εντοπίζοντας ορθά τους υπαίτιους στις κατά καιρούς κυβερνήσεις και στην αδηφάγο πρωτεύουσα. Όμως το βράδυ οι τηλεοράσεις, και με την απροκάλυπτη στήριξη ειδικών, ζητούσαν το λόγο από τους τοπικούς παράγοντες και από τους απλούς ακόμη πολίτες, γιατί παρεμπόδισαν και δεν άφησαν τόσα χρόνια να γίνει το έργο. Αντί της ώρας της Δημοκρατίας, που έγραφα ότι χρειάζεται, έκανε επέλαση ένας ανεπανάληπτος τηλεοπτικός ολοκληρωτισμός.

{} Όπως τα δυο προηγούμενα γραπτά του πρώην Βουλευτή Έβρου για το τραγικό συμβάν με τα επτά Θεσσαλόπουλα, έτσι και το τρίτο κείμενο, γράφτηκε ώστε να αποτελέσει ένα είδος πολιτικού μνημόσυνου, και για να υπάρξει καταγεγραμμένη μια διαφορετική εκδοχή για το όλο ζήτημα και την ίδια την αλήθεια.*

Θράκη, 28 Σεπτεμβρίου 2004,

B. Μια τετραπέρατη Ελλάδα

1. Φενακισμός

«Ναι μεν τα καμένα χαρτιά

δεν καίγονται, όμως καίνε».

X. K.

Δεν πρόκειται απλά και μόνο για μια χρόνια παθογόνα κατάσταση από την οποία κατατρύχεται το Ελλαδικό πολιτικό σώμα. Πρόκειται για μια πραγματική μάστιγα η οποία, ιδιαίτερα κατά τις περιπτώσεις κρίσεων και εντάσεων, παίρνει ασύλληπτες διαστάσεις. Γίνεται συνώνυμο τόσο της κυβέρνησης όσο της αντιπολίτευσης αν δεν είναι και στις υπόλοιπες περιόδους, τις ήρεμες, χωρίς όμως να γίνεται αντιληπτό.

Το ψέμα με σκοπό την εξαπάτηση των πολιτών, ως μέσο δηλαδή του κυβερνάν, συναντάται και στις άλλες ευρωπαϊκές κοινωνίες. Ο φενακισμός, γιατί περί αυτού πρόκειται, δεν είναι ούτε τοπικό φαινόμενο ούτε τωρινό. Όμως μπορεί να πει κανείς ότι στην υπόλοιπη Ευρώπη, οι θεσμικές όσο πολιτικές και ηθικές παράμετροι, κάτι κάνουν. Η κατάσταση βρίσκεται υπό κάποιο έλεγχο. Υπάρχει ένα μέτρο.

Δεν συμβαίνει το ίδιο εδώ, όπου ειδικά την τρέχουσα περίοδο, όπως άλλωστε και σε κάθε περίοδο κρίσης, η κυβέρνηση θυμίζει την πόλη που, αντίθετα με τις γραφές, δύναται κρυβήναι επάνω όρους κειμένη. Η δε αντιπολίτευση μοιάζει με την πρώην εκείνη κρατική επιχείρηση που δράττεται της ανακατασούρας, ώστε να ξεχρεωθεί. Πράγματα τα οποία φαίνονται από χιλιόμετρα μακριά.

Να ήταν τουλάχιστον καμιά από τις παλιές ταινίες που έχουν ξαναπαιχτεί, πάει και έρχεται. Όμως αυτές δεν βλέπονται. Εδώ στην κλασσική Αθήνα βαρέθηκαν μέχρι το δίκαιο Αριστείδη, πόσο μάλλον αυτούς, τους νέους τριάκοντα, που συν τοις άλλοις είναι και άδικοι. Όπως επίσης τους εκ των πέντε αθηναϊκών τηλεοπτικών σταθμών. Αυτό το νέο Πεντάγωνο απέναντι στο οποίο το παλιό ωχριά τόσο ως προς την ιστορία

όσο ως προς το χρόνο. Αρκεί να θυμηθεί κανείς ότι τα δεκάλεπτα «επίκαιρα» πριν από τις ταινίες της δικτατορικής περιόδου, κατέληξαν σήμερα να γίνουν ατέλειωτες ώρες. Όπως το μυστήρι που έγινε Μιστράς.

Ο λόγος για την αρχή της τηλεοπτικής επικουρικότητας. Την ευγενή αυτή στήριξη κυβερνώντων και αντιπολιτευόμενων που τους κάνει να νομίζουν ότι δεν υπάρχει άλλος κανείς σε αυτό τον τόπο. Πρέπει όμως το ζήτημα να εξεταστεί μέσα από μια ακόμη οπτική. Ως αναπαραγωγή και διαιώνιση μιας κλασσικής, ημεδαπής και αυτής, κατάρας. Γίνεται πολλές φορές λόγος για τη γενέθλια χώρα της πολιτικής και της Δημοκρατίας, ωστόσο όμως ποτέ δεν αναφέρεται κανείς στο έκτοτε κληρονομημένο δικομματικό μοντέλο.

Είναι αυτό το οποίο ακυρώνει την πολιτική όσο και τη Δημοκρατία, καθιστάμενο ταυτόχρονα ανυπέρβλητο. Αήττητο επί χιλιετίες. Αυτός είναι ο κανόνας. Τα οράματα σε αυτή τη χώρα ευδοκιμούν τελικά μόνο σε περίοδο εξαίρεσης, προτού περιπέσει και αυτή στην κατηγορία του κανόνα. Στη χάση και στη φέξη δηλαδή της ιστορίας. Δυο τρεις φορές τον αιώνα. Οπότε, αγαθή τύχη και πολύ μεγάλη, να τη ζήσει κανείς. Πόσο μάλλον να συμβάλει.

Η μόνη μορφή Δημοκρατίας που θα επιτρέπεται έως τότε είναι η μεταξύ των δυο πολιτικών εταίρων του ίδιου καθεστωτικού διπολικού συστήματος. Άλλωστε ούτε ο ένας ούτε ο άλλος προτίθενται ποτέ να τα βάλουν με την παρακμή. Και πως να την απειλήσουν, όντας οργανικά της μέρη. Άλλο τώρα αν οι μικροί ή μεγαλύτεροι ιστορικοί κύκλοι που διαδέχονται ο ένας τον άλλον είναι στην ουσία τους, φαύλοι κύκλοι. Άλλο επίσης το αν η χώρα στήνει συστηματικά την ιστορία στο ένα μετά το άλλο ραντεβού.

Μακάρι το πρώτο αυτό εθνικό και πολιτικό ζήτημα να ήταν ιατρικής φύσεως. Ακόμη και να σήκωνε η επιστήμη τα χέρια της. Ενδεχόμενα να επικαλεστεί και τη μεταφυσική, το θαύμα. Το πολύ πολύ να ακολουθούσε το μοιραίο. Τουλάχιστον θα υπήρχε μια νέα αρχή. Δυστυχώς δεν συμβαίνει το ίδιο όταν σηκώνει τα χέρια η πολιτική γιατί τότε ενδημούν φαινόμενα νεκρανάστασης. Η δευτέρα παρουσία του παλιού είναι στην ημερησία διάταξη. Το πραγματικό νέο έχει τότε να επιλέξει ανάμεσα στην απομόνωση και την ευθανασία. Άντε τη ζωή του φυτού.

Μπορεί ακόμη και η εκκλησία να σπεύδει πολλές φορές να διευκρινίσει τα περί ποιμνίων -δεν είναι άλλωστε και το πιο ωραίο να θεωρείται κανείς πρόβατο- όμως οι θεματοφύλακες της Δημοκρατίας των τσελιγκάτων, δεν έχουν πει ποτέ λέξη. Κανείς τους δεν την αποκήρυξε δημόσια αν δεν γελάνε κάτω από τα μουστάκια τους, όταν κάποιος τους το θυμίζει. Ποια Δημοκρατία λοιπόν. Ούτε υπήρχε επί των πρόσφατων πρώην ούτε επί των νυν. Μοιάζουν σαν μέλη της ίδιας οικογένειας. Μήπως στις οικογένειες δεν διαφωνούν ή μήπως δεν καυγαδίζουν; Η φράση «για το θεαθήναι» δεν έπεσε από τον ουρανό.

Δεν θα ξεχάσω μια τέτοια περίπτωση δυο αντίπαλων αξιωματούχων στη Βουλή, μετά το τραγικό συμβάν με το ελικόπτερο. Θυμήθηκα τον μακαριστό Σεραφείμ. Ίσως εκείνος τους ανακαλούσε από το φενακισμό που ξεχείλιζαν, στην τάξη, με το δικό του τρόπο. Κραδαίνοντας, όπως συνήθιζε, την αγιαστούρα. Η πολιτική διάγνωση δεν είναι διαφορετική. Η επίρριψη των πολιτικών ευθυνών στο ένα ή το άλλο Γενικό Επιτελείο, έχει την αφετηρία του στην ίδια παθολογία. Τόσο σήμερα όσο χθες. Δεν

υπάρχει κεντροδεξιό και κεντροαριστερό ρεντίκολο. Ένα είναι και το αυτό. Όπως ο φενακισμός. Ούτε επειδή οι πρώην μετέθεσαν τις ευθύνες στην περίπτωση των Ιμίων, όπως και αλλού, δημιουργείται πηγή δικαίου για τους νυν. Να επαναλάβουν τα ίδια.

Δεν ξέρω ποιο θα είναι το νέο προϊόν της λαϊκής πολιτικής σημειωτικής μετά από το μαντρί και το γνωστό τραίνο. Ίσως να είναι το δέντρο που αναφέρθηκε πρόσφατα ο απερχόμενος Πρόεδρος της Δημοκρατίας. Γιατί όντως τα δυο πρώτα εκτός από άστοχα είναι και εξωπραγματικά. Γιατί, πέραν των άλλων, η χώρα δεν διαθέτει ούτε κτηνοτροφία ούτε σιδηροδρομική. Όμως αν και το πλέον επίκαιρο, έστω και ξένο πρότυπο, για μια ελληνική Δημοκρατική πολιτική παράταξη, μπορούσε να είναι η Ρωσίδα αθλήτρια του επί κοντώ Σιμπάγιεβα, η οποία δεν έμεινε μόνο στο ανέβασμα του πήχη, όπως πολλοί επαναλαμβάνουν συχνά, αλλά τον υπερέβη, κάνοντας μάλιστα και παγκόσμιο ρεκόρ, εντούτοις δεν θα διαφωνήσω και με το δέντρο.

Αρκεί όσοι το αναφέρουν να ξέρουν στοιχειώδη κηπουρική. Δεν το επικαλούμαι λόγω ονόματος ούτε λόγω καταγωγής. Επιπλέον διατηρώ μεγάλο και αποδεδειγμένο σεβασμό προς τον Κωστή Στεφανόπουλο. Χειρίστηκε άριστα το Ελληνικό δέντρο κατά την ενώπιον του Κλίντον μνημειακή εκείνη ομιλία που εξέφρασε το συλλογικό αίσθημα της εθνικής αξιοπρέπειας. Εξ ου και η δεύτερη ψήφος μου στη Βουλή το 2000, έστω και αν δεν την είχε ανάγκη, όπως την πρώτη φορά, το 1995.

Μένει μόνο μια σκιά. Αποχωρών από το Προεδρικό ίσως σε κάποιο απολογισμό αναφερθεί στο άστοχο εκείνο κλάδεμά του, της περασμένης άνοιξης. Πρώτον ως προς το χρόνο, κατά τη διάρκεια της ανθοφορίας του εθνικού κλάδου, του κυπριακού Ελληνισμού πριν από το Δημοψήφισμα. Δεύτερον ως προς τον τόπο, το Μεσολόγγι, τη γη των ελεύθερων πολιορκημένων. Αν το κάνει, θα τον ψηφίσω για τρίτη φορά. Αυτή τη φορά ως ιστορικό και ηθικό πολιτειακό πρότυπο. Μια ψήφος η οποία θα αξίζει ίσαμε δέκα βουλευτικές. Εννοώ σαν τις δικές μου. Για να μην παρεξηγηθώ αλλά και για άλλους λόγους, ένας από τους οποίους είναι η οικονομία που τις έκανα.

Ο άνθρωπος δεν είναι ντουβάρι, λέει ο λαός. Όπως άλλωστε ο ίδιος ο λαός. Στα ντουβάρια και στις οικοδομές, γίνεται η σύσταση οριζοντίου ιδιοκτησίας. Τα γνωστά διαμερίσματα. Οι κλωβοί. Δεν μπορεί να συμβεί κάτι ανάλογο με την ανθρώπινη υπόσταση. Να υπάρχουν δυο χωριστοί κλωβοί. Της λογικής και των συναισθημάτων. Χωρίς δηλαδή να επικοινωνούν. Ή συνυπάρχουν αρμονικά και παραμένουν εξ αδιαίρετου ή όταν χωριστούν, τα αποτελέσματα, όπως πολλές φορές έδειξε η ιστορία, είναι οδυνηρά.

Αντίθετα, στην περίπτωση της Κύπρου, ακόμη και ένας καλός λόγος εκ μέρους της Ελλαδικής Πολιτείας και πολιτικής μπορεί να συμβάλει θετικά στην ψυχολογική προετοιμασία και ενθάρρυνση της μαρτυρικής μεγαλονήσου να αντιμετωπίσει το ήδη προαναγγελθέν νέο κύμα ακόμη και πιο αφόρητων, αυτή τη φορά, διεθνών πολιτικών και διπλωματικών πιέσεων. Η ψυχή της το ξέρει πως μόνη, κατάμονη, άντεξε κατά τον προηγούμενο γύρο, όταν όχι μόνο δεν την έχασε αλλά και αναδείχθηκε σε αρχέτυπο για όλους τους ιστορικούς λαούς της οικουμένης. Αν κάποιος πήρε τελικά το συλλογικό χρυσό μετάλλιο του 2004, αυτός είναι ο Κυπριακός Ελληνισμός.

Συμφωνώ με τον Παπανδρέου ότι ο Καραμανλής δεν έκανε κάτι στην Ελβετία. Όμως και αυτό που εννοεί ο επικεφαλής της αξιωματικής αντιπολίτευσης ότι όφειλε να κάνει, θα ήταν ακόμη χειρότερο. Και εγώ δεν θα μπω στην προεκλογική λογική με

τη γνωστή εκλογίκευση, του εκ δυο κακών το μη χείρον είναι βέλτιστον. Γιατί άλλοτε είναι και άλλοτε δεν είναι. Δεν ισχύει δια πάσα νόσο κλπ. Γιατί μερικές φορές το μη χείρον είναι χείριστο.

Όμως ας πάμε στην ουσία. Το Κυπριακό όσο το περιφερειακό ζήτημα της χώρας μας, αποτελούν δυο τέτοιες περιπτώσεις. Μια θεραπεία είναι ένα διπλό ΜΕΑ CULPA της ως τώρα πολιτικής. Αυτής που ηττήθηκε πριν από λίγους μήνες. Μιλώ προφανώς για το ΠΑ.ΣΟ.Κ. Μόνο η ιστορία της Δημοκρατικής παράταξης δεν φτάνει. Είναι σαν τις ρίζες. Χρειάζονται επίσης τα κλαδιά, όπως ήδη αναφέρθηκε. Επίσης τα άνθη, ο καρπός. Η αληθινή πολιτική. Η οποία συνεχίζει να παραμένει παλαιόθεν έως και σήμερα και στους αιώνες, μοναδικό αντίδοτο. Χωρίς αυτήν κανένα κόμμα στη γη δεν πρόκειται να αναγεννηθεί.

Πολλά μπορεί να συμβούν. Μια περίπτωση είναι να είναι ενωμένο και παράλληλα να σέρνεται. Απλώς στις κατά καιρούς κυβερνητικές κρίσεις θα δίνει την εντύπωση ότι κάτι κάνει. Προφανώς θα πρόκειται για ψευδαίσθηση. Και όχι μόνο αυτό. Από την άλλη θα συνεχίζει να χάνει, όπως π.χ. στο περιφερειακό. Αυτό θα συμβαίνει όσο συνεχίζει να σκέπτεται σαν το Μαξίμου της περασμένης οκταετίας. Υπάρχει επίσης η περίπτωση να διασπαστεί και να μην κάνει και πάλι τίποτε. Έχει ξανασυμβεί στην ιστορία. Το ζήτημα είναι η πολιτική. Πολιτική και πάλι πολιτική.

Η τρίτη περίπτωση θυμίζει αυτό που συμβαίνει στη φυσική, όπου η διάσπαση απελευθερώνει ενέργεια, την κινητήρια δύναμη για την επίσπευση της εξαίρεσης, που έλεγα στην αρχή. Αυτό νομίζω είναι αναγέννηση. Η επίσπευση της εξαίρεσης. Μια αποτυχημένη προσπάθεια ή και δυο δεν λένε τίποτε. Δεν είναι αμαρτίες. Γι αυτό δεν αισθάνομαι την ανάγκη να κάνω αυτοκριτική. Απεναντίας. Θεωρώ μεγάλη τιμή το «επί της». Από αυτήν αντλώ επίσης δικαίωμα να μιλώ και να γράφω και από την διαδρομή. Όχι μόνο από τη σκέψη.

Αν πολιτική είναι πόλεμος με άλλα μέσα, όπως λέγεται, τότε τη θέση της ασπίδας οφείλει να πάρει η εξαίρεση. Όπως ένα πολιτικό πρόσωπο οφείλει να συνεχίζει τον αγώνα για «την». Αυτό έκανα και κάνω. Πριν, κατά και μετά από τη Βουλή. Τίποτε περισσότερο, τίποτε λιγότερο. Δεν πιστεύω ότι κάποιος εκ των συναδέλφων μου θα θελήσει να πάει από τις ασπίδες, στα σπαθιά και στους μυγιάγγιχτους. Γιατί τότε θα αντέτεινα ότι είναι καλύτερα να μη δέχεται κανείς μύγα στο σπαθί του από το να μη φαίνεται αυτό από τις μύγες. Ο λόγος για το ηθικό ασυμβίβαστο. Το οποίο ούτε παλιά εφαρμόζονταν ούτε τώρα. Παραδείγματα πολλά. Και μικρά και μεγάλα. Σε όλο το Δημόσιο και δημοσιογραφικό βίο της χώρας.

Εδώ κανόνας είναι ο φενακισμός. Αυτός κλείνει τις τρύπες. Κάνει τη μη διαφορά. Είναι ό,τι αναδίδει η Θεσσαλονίκη μετά και από τις δυο ομιλίες. Κατ αρχήν το όραμα του Καραμανλή. Ένα πολιτικό πρόσωπο που έχει όραμα, δεν λέει τέτοια βαριά λόγια, «αυτό είναι το όραμά μου». Εγώ ντρέπομαι να το πω. Δεν το είπα ποτέ για τη Θράκη. Η αλαζονεία δεν είναι τρόφιμο για να χρειάζεται πιστοποίηση. Ούτε οι αλληπάλληλες επικλήσεις της ειλικρίνειας πιστοποιούν το αληθές. Όπως «η ώρα της περιφέρειας» δεν εξαρτάται από πολιτικές και τηλεοπτικές πληθωρικές αναφορές κατά την έκθεση.

Γιατί η ιστορία όσο το παρόν δείχνουν ότι πρόκειται για μια μακρά, πολυετή αν όχι αιώνια ώρα. Πρόκειται για την περιφέρεια 2000 ποτέ.

Όσο τώρα για την ομιλία του Παπανδρέου, αν μπορώ να πω μια μόνο φράση, είναι: η μεν φωνή, φωνή Αναγνωστοπούλου, οι δε χείρες, χείρες Γιώργου. Και κάτι ακόμη τελευταίο. Αν ο Καραμανλής έχει ένα όραμα, αυτό είναι να μείνουν τα πράγματα ως έχουν σήμερα. Να μην ευδοκιμήσει κανένα αναγεννητικό εγχείρημα. Ο «χρυσούς» του κανόνας είναι ο παραδοσιακός. Όπως του πρώην ομολόγου του. Απλά φροντίζει το ντύσιμό του. Τα ηθικά επιχρίσματα. Όμως ο φενακισμός, φενακισμός.

{*} Το κείμενο του πρώην Βουλευτή Έβρου που γράφτηκε με αφορμή τις παρουσίες τόσο του πρωθυπουργού όσο του αρχηγού της αξιωματικής αντιπολίτευσης στη Δ.Ε.Θ. πρόκειται να ενσωματωθεί στη νέα τριλογία του, με τίτλο: Μια τετραπέρατη Ελλάδα. Είχε σχεδόν ολοκληρωθεί όταν δόθηκε η συνέντευξη Παπανδρέου στην ίδια πόλη. Με αφορμή λοιπόν το γεγονός αυτό καθώς επίσης και την απάντηση σε ερώτηση περί της πρόσκλησης σε αποχωρήσαντα στελέχη, μπορούν να διατυπωθούν κάποιες πρώτες σκέψεις.

Η πρόταση για Δημοψήφισμα και στην Ελλάδα για την Κύπρο, που έκανα πριν από την κατάθεση του σχεδίου του Γ. Γ. του Ο.Η.Ε. υιοθετήθηκε από αρκετούς. Μεταξύ αυτών από Βουλευτές του ΠΑ.ΣΟ.Κ. Από άλλον στο σύνολο. Όπως ήταν διατυπωμένη. Από άλλον εν μέρει. Να γίνει δηλαδή δημοψήφισμα μόνο στο κόμμα. Όμως ούτε καν σε αυτό το επίπεδο προχώρησε το παλιό μου κόμμα. Έπραξε τα εντελώς αντίθετα Είναι γνωστό τι έκανε. Παρόλο που άπαντες την ίδια στιγμή διατυμπάνιζαν και συνεχίζουν να διατυμπανίζουν και σήμερα τις νέες θεσμικές πρωτοβουλίες, Τα Δημοψηφίσματα.

Τελικά όμως όπως φαίνεται, εξαιρούνται τα μείζονα ζητήματα. Αυτά που επικαλείται από την άλλη, τόσο το νέο όσο και το παλιό Σύνταγμα. Και λόγω των οποίων έγιναν οι τρεις τελευταίες πρόωρες προσφυγές στη λαϊκή ετυμηγορία. Ούτε έμμεση Δημοκρατία λοιπόν ούτε και άμεση. Τότε για ποια μορφή Δημοκρατίας μπορεί να γίνει λόγος. Γιατί υπάρχει, αν υπάρχει, η πολιτική.

Παρόλα αυτά, μιλώ μόνο για τον εαυτό μου, ακόμη και τώρα, και επειδή πρόκειται να υπάρξει και νέος γύρος, εάν γινόμεν αιτία να ακολουθηθεί διαφορετική, Κυπριακής ετυμηγορίας επίσης ένεκεν, πολιτική στο Κυπριακό, εννοείται και στο περιφερειακό, θα επέστρεφα. Θα είχα να πω ότι το κάνω για να συμβάλω στην επίσπευση της εξαίρεσης, κατά πως λέω στο σημερινό κείμενο.

Προτρέχω για δυο λόγους. Ο ένας είναι η ανάγκη να υπάρξει το φως της ημέρας. Η άμεση όσο και η καλώς εννοούμενη δημόσια σχέση στην πολιτική. Επίσης καθαρή. Η διευκόλυνση για την εξαγγελθείσα προετοιμασία πρόσκλησης είναι ο δεύτερος λόγος. Δεν νομίζω να υπάρξουν εξαιρέσεις.

Με την ευκαιρία προτίθεμαι να αποστείλω το βιβλίο, Δημοψήφισμα για την Κύπρο, σε ηλεκτρονική μορφή, στον Πρόεδρο του ΠΑ.ΣΟ.Κ. Γιατί και πως θεμελιώνεται η

πρόταση. Διανοητικά, πολιτικά και ηθικά, όσο ιστορικά, εθνικά και πολιτισμικά. Ακόμη και νομικά. Επίσης γεωοικονομικά. Θα του στείλω και την διαδραστική συνέντευξη που έκανα πριν από λίγους μήνες, με κεντρικό τίτλο: Η καθαίρεση του τείχους της Αθήνας, προϋπόθεση για την αληθινή αναγέννηση της Δημοκρατικής παράταξης. Ευχής έργο είναι να διανεμηθεί στον κόσμο του ΠΑ.ΣΟ.Κ. με group mails ή να αναρτηθεί στην αντίστοιχη ιστοσελίδα.

Τέλος, ας είναι καλά στην υγεία τους οι δεκάδες πύλες -της Δημοκρατίας, όπως τις λέω εγώ- που φιλοξενούν αυτή τη δικαιωμένη, σε όλα της τα σημεία, δουλειά για το Κυπριακό όπως και ο διανοητικός και πολιτικός αγώνας την ώρα της μάχης. Λεπτό προς λεπτό. Και κάτι ακόμη. Άραγε ποια γραπτά και ποιο πρακτικό αντίκρισμα έχουν να δείξουν για το ίδιο ζήτημα οι νυν όσο και οι πρώην υπουργοί και πρωθυπουργοί της χώρας. Ποιοι, πλην ελάχιστων ερευνητών όσο και ακαδημαϊκών. Οι οποίοι όμως δεν ανήκουν στην κατηγορία των πολιτικών ταγών.

xkipuros@otenet.gr

Θράκη 23 Σεπτεμβρίου 2004,

2. Μια τετραπέρατη Ελλάδα

*«Οι λευκοί των Αθηνών και οι μαύροι της διασποράς
και των περιφερειών, δεν είναι Δημοκρατία» Χ. Κ.*

Δεν μιλώ για τις παλαιόθεν υφιστάμενες εκδοχές της. Τη ναυτιλιακή, την Ελλάδα του οικουμενικού Ελληνισμού ή την ανά την υφήλιο πολιτισμική της παρακαταθήκη.

Μιλώ για την πολιτική και την πολιτική γεωοικονομία. Για το τι μπορεί να σχεδιαστεί σήμερα, έτσι όπως είναι ο κόσμος. Τα ναρκοπέδια αλλά και τις ευκαιρίες. Ας δούμε λοιπόν ένα τέτοιο πρώτο πώς.

Καταρχήν ας φύγουμε λίγο από το στενό περίγυρο. Από τη μέγγενη του δίπολου Ελλάδα Τουρκία. Ακόμη και από την οριακή πλέον προοπτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Να δούμε πως γίνεται να ανοίξουμε γεωοικονομικά και γεωπολιτισμικά πανιά, σε Βορρά, Νότο, Ανατολή και Δύση. Στα τέσσερα σημεία του ορίζοντα στα οποία οι υφιστάμενοι προπομποί προηγούνται παρασάγγες της Ελληνικής πατρίδας.

Η ιστορία διδάσκει ότι μπορεί μια πολιτική να τα πάει καλά σε όλους τους τομείς, χωρίς να καταπίπτει στο λαϊκισμό περί της καθημερινότητας. Δεν είναι μόνο η κλασσική γραμματεία σύμφωνα με την οποία, μπορεί και το ένα να γίνεται, και το άλλο να μην αφήνεται. Είναι και τα πρότυπα μετέπειτα περιόδων.

Ο Ιωάννης Βατάτζης ο οποίος τα πήγε καλά, τόσο με την ανάκτηση όσο με την ανάπτυξη, την ίδια στιγμή προωθούσε το διάλογο για την ένωση των δυο εκκλησιών. Μια άλλη πολιτική Ελλάδα τέτοια πρότυπα θα τα έκαμνε εγχειρίδια παιδείας. Αυτή εδώ, δεν νομίζω να τον γνωρίζει. Εννοώ ιστοριολογικά. Όχι ιστοριογραφικά. Αν και πολύ αμφιβάλλω και γι αυτό.

Μπορεί το επίθετο: τετραπέρατος -η -ο, να κατέληξε να είναι συνώνυμο με το ευφυές, εν προκειμένω, το μυαλό, όμως άλλο τόσο ευφυής είναι και η ίδια αυτή η ταύτιση. Λόγος; Η ετυμολογία της λέξης. Τα τέσσερα πέρατα. Με αυτά χρειάζεται να ασχοληθεί σοβαρά μια ομώνυμη πολιτική και επέκεινα και ομώνυμη χώρα. Ένα προς ένα. Το ανατολικό, το Δυτικό, το Βόρειο και το Νότιο πέρας.

Εν αρχή ην ο δρόμος του μεταξίου. Ένας από τους ιστορικούς ανθρώπους του, ο Μάρκο Πόλο, θα ήταν πολύ ευχαριστημένος φέτος στα επτακόσια πενήντα χρόνια από τη γέννησή του, αν έβλεπε αυτό που έγινε στην αρχή του δρόμου αν όχι πριν και από αυτήν, να γίνει και στο τέλος του.

Αν παράλληλα με το παγκόσμιο συνέδριο για το νουμερικό -τον ευγενή τουτέστιν πληροφορικό- δρόμο του μεταξιού που οργάνωσαν οι Ιάπωνες υπό την αιγίδα της UNESCO, έπρατταν ανάλογα Έλληνες, Τούρκοι και Ιταλοί με το διάδρομο Νο XI. Την ένωση των δύο Ρωμών. Της νέας με την παλιά Ρώμη. Τη σιδηροδρομική γραμμή, Κωνσταντινούπολη, Πύθιο, Ηγουμενίτσα, Οτράντο, Ρώμη και εκείθεν σε όλη την υπόλοιπη Βόρεια και Δυτική Ευρώπη.

Δεν μιλώ για υποθαλάσσια ζεύξη του Οτράντο. Ας γίνει πρώτα η ζεύξη των στενών της Κορέας. Μιλώ για τα χερσαία τμήματα. Οφείλω όμως να θυμίσω ότι οι Ιάπωνες πέραν των προετοιμασιών των μελετών ώστε η χώρα τους να αποτελέσει προέκταση του κλασσικού δρόμου-σιδηροδρόμου του μεταξιού, ήθελαν σημειωτικά να κάνουν κάτι ανάλογο με τον ομώνυμο digital.

Άλλο τώρα αν στη δική μας περιοχή η εκ δυσμών σημειωτική διεκδικείται από τη λογοτεχνία και η εξ ανατολών από την ιστορία, την πολιτική και προπάντων την παραχάραξη. Πάντως στην Ελλάδα δεν κινείται φύλλο. Μπορούσε να γίνει ένα συμπόσιο για τον άξονα Νο XI. Να αποτελέσει την προεργασία για την ανάδειξη του ζητήματος, πριν την εισαγωγή του στην ευρωπαϊκή ατζέντα. Προτείναμε να αρχίσει από την Ελληνική πόλη του μεταξιού, το Σουφλί. Κατόπιν να γίνει και αλλού.

Ένα άλλο παράδειγμα είναι το ενεργειακό. Μπορούσαμε και μπορούμε ακόμη να προχωρήσουμε σε ένα επεξεργασμένο Ελληνικό όσο και Ευρωπαϊκό σχέδιο trans gas {1}. Αντί αυτού, εφαρμόζουμε το αντίστοιχο τουρκικό. Δυστυχώς αντί να ονομάσουν Μ.Ο.Π. το σιδηρόδρομο του μεταξιού, ονόμασαν την τουρκική αγκόνη από όπου κρεμάστηκε κυριολεκτικά η ενεργειακή Ελλάδα. Το κακό άρχισε με το φυσικό αέριο και τους πρώην. Συνεχίζεται με τους νυν, επεκτεινόμενο προς το ηλεκτρικό ρεύμα.

Όσο για τον Ευρωπαϊκό προσανατολισμό της γειτονικής χώρας, μια παρατήρηση αρκεί. Μια έξυπνη όσο και επεξεργασμένη πολιτική, από ετών θα τόνιζε {2} τα επιπλέον ιστορικά, γεωγραφικά και πολιτισμικά χαρακτηριστικά των κριτηρίων της Κοπεγχάγης. Μιλώ για την προοπτική ένταξης της Ρωσίας. Τη Δημοκρατική Ευρώπη, από τον Ατλαντικό ως τα Ουράλια.

Αυτή η συγκεκριμένη γηραιά Ήπειρος οφείλει να προηγείται όλων στην υπόθεση της τουρκικής ένταξης. Τα τρικ με τον νόμο για τη μοιχεία που στη συνέχεια τον ανακαλούν ώστε να αποτελέσει ένδειξη καλής θέλησης για τον Γερμανό επίτροπο, δεν πείθουν και δεν τιμούν την Ευρωπαϊκή Δημοκρατική ιστορία. Να πάρει την ημερομηνία έναρξης των διαπραγματεύσεων η Τουρκία όμως από την άλλη πλευρά δεν μπορεί να καθυστερεί άλλο η απελευθέρωση του Κούρδου Μαντέλα όπως και των άλλων πολιτικών κρατουμένων. Χέρι με χέρι που λένε. Αλλιώς όχι.

Δεν συμμερίζομαι -για να πάω προς δυσμάς- τους διανοητές που μοιρολογούν, όσο και καλοί να είναι. Η ουσία είναι η πρόταση. Η παραίτηση όσο ο απορριπτισμός είναι βούτυρο στο φιλί των, όπου πολιτικής ή άλλης γης, ταγών της παρακμής. Μπορεί ο Ελληνισμός της Αμερικής να πάρει πολλές και μεγάλες πρωτοβουλίες. Ένα Ελληνικό πανεπιστήμιο στην άλλη του πατρίδα είναι μία από αυτές. Οι σχολές με αντικείμενα τις κλασσικές σπουδές, όπως και τις Βυζαντινές αλλά και την πολιτική γεωοικονομία κρύβουν μέσα τους τεράστια προοπτική.

Όπως και το Ελλαδικό κράτος οφείλει να γίνει Ελληνικό. Και φυσικά Δημοκρατία. Ας μελετηθεί ποιος είναι ο προσφορότερος τρόπος. Δεν φτάνει η επιστολική ψήφος. Ένας λόγος επιπλέον που χρειάζεται να γίνει κάτι πολύ σοβαρό θεσμικό είναι ο πλήρης σχεδόν επελθών εκφυλισμός των εξ Αθηνών επινοημένων θεσμών της ομογένειας. Κατά τη γνώμη μου η αντικατάσταση του ψηφοδελτίου επικρατείας από εκείνο της διασποράς, με ταυτόχρονη γενναία αύξηση των εδρών του, μπορεί να θεμελιώσει εκ νέου τις οργανώσεις του απόδημου Ελληνισμού. Να πετύχει να εκκλησιαστούν. Από αγορά να γίνουν Αγορά. Πέραν άλλωστε αυτών, τα ψηφοδέλτια επικρατείας απεδείχθησαν τι είναι: Προσωπικά ρουσφέτια των δυο επικεφαλής και έτερον ουδέν.

Οι λευκοί των Αθηνών και οι μαύροι της διασποράς και των περιφερειών, δεν είναι Δημοκρατία. Όπως ο οικουμενισμός χωρίς πολιτισμική ίριδα είναι τοπικισμός και εθνικισμός. Μιλώ για γεωπολιτισμική γεφύρωση της Μεσογείου. Την παρουσία του Ελληνισμού, της Ορθοδοξίας στην Αφρική, τον Αφρικανό Πατριάρχη. Ας γίνει την επόμενη φορά. Η ουσία είναι ότι η πρώτη κατάθεση έγινε. Όπως η σημερινή για μια τετραπέρατη Ελλάδα.

Σημειώσεις

{1}, Χρήστος Κηπουρός, *Αγώνας για τη γεωοικονομική Δημοκρατία*, εκδόσεις Γόρδιος, Αθήνα 2002,

{2}, ο.π. *Σημειώσεις πολιτικής γεωοικονομίας*, ΚΕ. ΓΕ. ΜΕ., Θράκη 2004,

{*} *Κείμενο διαλόγου. Με τον ίδιο τίτλο πρόκειται να εκδοθεί η νέα τριλογία του πρώην Βουλευτή. Τα δύο άλλα κείμενα είναι: «Φενακισμός», και «Οι δώδεκα περιφέρειες».*

Θράκη Οκτώβριος 2004,

3. Οι δώδεκα περιφέρειες

«δεν ξέρω αν υπάρξει ποτέ νέος χρυσούς αιώνας

αλλά ξέρω ποιος είναι ο νέος χρυσούς κανόνας»

X. K.

Αν η περιφερειακή προβληματική απεδείχθη όντως προβληματική στην Ελλάδα, οφείλεται στο ότι κυριάρχησε η κλαδικότητα των ζητημάτων. Δεν έμεινε καιρός για την περιφερειακότητα. Οι λεγόμενοι κεντρικοί πολιτικοί θεσμοί έπεσαν με τα μούτρα στην πρώτη, γιατί εκείνη είχε εκλογικό ψωμί. Επιπλέον όμως για έναν ακόμη λόγο. Γιατί η δεύτερη απειλούσε την κυριαρχία τους. Γιατί επανέφερε από άλλο δρόμο, το ζήτημα της Δημοκρατίας.

Θα συμβάλει ιδιαίτερα εφόσον γίνει δεκτή η πρόταση περί του Δημοψηφίσματος για το περιφερειακό. Τόσο αυτή καθεαυτή η άμεση Δημοκρατία όσο η ανάσταση της έμμεσης, που σήμερα κείτεται νεκρή στα studios των δήθεν Μέσων. Πριν δε από όλα θα αναστηθούν οι ίδιες οι Ελλαδικές ιστορικές και πολιτισμικές οντότητες, οι οποίες έχουν να γνωρίσουν πνευματική και επόμενα πολιτική άνθηση, από αιώνων. Να μην πω από χιλιετιών. Από την εποχή του Δημόκριτου και του Αριστοτέλη. Αλλά και των Θουκυδίδη και Ευριπίδη και πολλών άλλων.

Πέραν όλων των άλλων πολιτικών λόγων είμαι μαζί τους για έναν επιπλέον. Γιατί δεν ήταν με την Αθήνα. Γιατί άλλον του έκαψε τα βιβλία του, άλλον τον έδιωξε κακήν κακώς και άλλοι εξαναγκάστηκαν να αυτοεξοριστούν. Αν ζούσαν δηλαδή σήμερα θα ήταν και πάλι με την περιφέρεια. Ούτε θα τούρκευαν ούτε θα Αμερικάνευαν. Ας μην επεκταθώ στο ποιο ωραίο ίσως πολιτικό κείμενο της αρχαιότητας, τον επιτάφιο του Περικλέους. Δεν ξέρω αν θα υπάρξει ποτέ νέος χρυσούς αιώνας αλλά ξέρω ποιος είναι ο νέος χρυσούς κανόνας.

Εκτός από την ιστορική και ιερή λέξη της περιφέρειας, υπάρχει ένας ιστορικός και οικείος σε όλες τις περιόδους, και γι αυτό ιερός επίσης αριθμός. Μιλώ για τον αριθμό δώδεκα. Από τους θεούς του Ολύμπου, τους μήνες, τους Αποστόλους, τα Ευαγγέλια, τα δωδεκάμερα ως τα ναυτικά μίλια του δικαίου των θαλασσών. Ας μην επεκταθώ στα Δωδεκάνησα ή στη δωδεκάδα, το ιστορικό '12 και το αντίστοιχο της σκοποβολής ή τις δυο εξάρες. Αν η ιστορία προτείνει δέκα ομώνυμες περιφέρειες και χρειαστεί να ληφθούν επίσης υπόψη η γεωγραφία, το κοινό μέτρο και ο Ελληνικός μέσος όρος έκτασης της κάθε μιας, όπως επίσης η προ ολίγου μνημονευθείσα σημειολογία, τότε όλα μαζί μάλλον θα καταλήξουν στις δώδεκα περιφέρειες.

Η αφαίρεση του πελατειακού μορφώματος της Δυτικής Ελλάδας από τις υπαρκτές δεκατρείς περιφέρειες, και η επανένωση της Ρούμελης όπως και της Πελοποννήσου είναι το πρώτο. Αμφότερες μάλιστα θα έχουν να λαμβάνουν. Ειδικά η τελευταία

πέραν του εγγύς της ευρισκόμενου νησιωτικού χώρου, έχει επίσης λαμβάνειν και χερσαίο χώρο που κατέχεται σήμερα από την λεγόμενη περιφέρεια της Αττικής. Γελάει ο κόσμος όταν περνάει από την Πελοπόννησο προς την Αττική κάπου στα Βορειοανατολικά της Αργολίδας {!}. Όπως και με τα Οινόφυτα που ανήκουν στη Βοιωτία, ώστε να παίζουν το ρόλο του αθηναϊκού πλυντηρίου. Αν τώρα φορτώνουν λογιστικά τη Στερεά, πλαστογραφώντας την ως την πιο πλούσια περιφέρεια, αυτό που οφείλουν είναι να ψέξουν εαυτούς και το Ολυμπιακό τους όραμα. Ή εάν έχουν και άλλο, τότε μάλλον έχουν πολλά.

Ανατολική Μακεδονία και Θράκη, Κεντρική Μακεδονία, Δυτική Μακεδονία, Ήπειρος, Ιόνια, Θεσσαλία, Βόρειο Αιγαίο, Νότιο, Ρούμελη, Αττική, Πελοπόννησος και Κρήτη. Μονοεδρικές ως προς την εκλογή περιφερειάρχη και διεδρικές για την εκλογή, εναλλασσόμενων μάλιστα, Ευρωβουλευτών. Δυο τουλάχιστον δηλαδή η καθεμιά. Όχι δυο όλες μαζί, όπως σήμερα ή χθες. Αν μη τι άλλο να αποδεσμευτούν πολλοί ώστε να ασχοληθούν με τις υπόλοιπες εργασίες τους. Από το σχολιασμό των αγώνων έως την προώθηση συνδικαλιστικών αιτημάτων παρά τη Γ.Σ.Ε.Ε.

Όμως δεν είναι μόνο το ζήτημα της Δημοκρατίας. Ή μόνο της προκλητικότητας των πανάκριβων αυτών δώρων σε ήδη πάμπλουτους. Είναι τα δώρα που φέρνει μαζί της η ευκαιρία νέας ανάδειξης που σήμερα δεν γίνεται. Μιλώ για την περιφερειακή χωροταξία. Από την ένωση του Αμβρακικού με τον Μαλιακό και τον Παγασητικό έως το δρόμο Λαμίας, Ναυπάκτου, Πατρών, Νεάπολης Λακωνίας και από το Νότιο άξονα της Κρήτης έως το δρόμο των περιηγητών. Τη σύνδεση των δυο πιο όμορφων πόλεων της χώρας. Της Καστοριάς με την Κέρκυρα μέσω Κόνιτσας και Σαγιάδας.

Τα ίδια να μπορούν να επεκταθούν στην πολεοδομία. Αν στην Ευρώπη επενδύουν ακόμη και τους μεσαιώνες τους είναι ντροπή εδώ να περιφρονούνται οι αναγεννήσεις. Η ανάκτηση Βυζαντινών πόλεων και πρωτευουσών, που διασώθηκαν οι πυρήνες τους, όπως η πόλη μου το Διδυμότειχο, αποτελεί μια από τις αρχιτεκτονικές αποδοχές της πολιτισμικής κληρονομιάς των Ελλήνων. Φαίνεται όμως ότι την αποποιούνται.

Στις τακτικές περιφερειακές συνόδους που θα συγκαλεί η προεδρεύουσα εκ περιτροπής, για ένα μήνα, περιφέρεια, με την ισότιμη πολιτικά συμμετοχή υπουργών και πρωθυπουργών, μπορούν να συμφωνηθούν οι νέες αναπτυξιακές προτεραιότητες. Από τη σειρά προτεραιότητας μέχρι τις έμπρακτες αποδείξεις αλληλεγγύης προς τις πλέον αδύναμες και φτωχές. Να εκπονηθεί επιτέλους ένα σχέδιο εφαρμογής.

Τα ίδια μπορούν να επαναληφθούν ως προς την ακαδημαϊκή χωροταξία και τον εθνικό της χάρτη. Και φυσικά την ανάδειξη των περιφερειακών γαστρονομιών όσο και οίνων, σε μια νέα οριζόντια όσο και κάθετη εθνική, και διάχυτη σε όλο το Ελλαδικό σώμα, βιομηχανία. Το κεντρικό κράτος θα είχε τότε όλο το χρόνο να παρεμβαίνει σε άλλα, πιο σοβαρά ζητήματα. Να αλλάξει για παράδειγμα κλίμακα στον οίνο. Από τα αλκοόλ να τον πάει στα είδη διατροφής. Έστω σε μια ενδιάμεση θέση. Ήδη αλλού το έχουν κάνει. Ας αφήσει το ουίσκι και άλλα ποτά εκεί που είναι. Το κρασί είναι άλλη ιστορία. Σε πολλά νοσοκομεία ευρωπαϊκών χωρών αποτελεί μέσο θεραπευτικής αγωγής, ακόμη και αμέσως μετά από την όποια χειρουργική επέμβαση. Δεν τους δίνουν Famous Grouse ούτε κάποιο άλλο scotch whisky.

Αν οι προτεινόμενες νέες περιφερειακές μονάδες αυτοδιοίκησης καταφέρουν να παρασύρουν προς τα εμπρός το ευρύτερο κοινωνικοπολιτικό και περιφερειακό σώμα,

δηλαδή το εθνικό, τότε η Ελληνική Δημοκρατία θα έχει κάνει το πρώτο της βήμα. Το πρώτο γράμμα. Το Δ΄ το οποίο θα αντικαταστήσει το σημερινό λείψανο του Γ΄. Αυτό θα γίνει μόνο όταν η πολιτική όσο και η Δημοκρατία αρχίσουν να δημιουργούν και να καλλιεργούν αυτή την πιο πλούσια ιστορικά και πολιτισμικά, και κάποτε και πιο όμορφη, γη του κόσμου. Όταν, όπως χτες και όπως και σήμερα, δεν την κακουργούν. Θύματα της τελευταίας λέξης δεν είναι μόνο η Θεσσαλία, η Στερεά, η Πελοπόννησος ή η Αττική. Είναι και οι δώδεκα περιφέρειες.

{} Το νέο κείμενο του πρώην Βουλευτή Έβρου που αποτελεί περαιτέρω πολιτική εμβάθυνση στο Δημοψήφισμα για το περιφερειακό, μπορεί επίσης να ανοίξει μια δημόσια συζήτηση για το ίδιο θέμα. Στερεότυπες επαναλήψεις από μέρους των Δημάρχων ή των Νομαρχών για αιρετό περιφερειάρχη, στην ουσία είναι σαν να λένε να μην γίνει. Είναι η πιο καλή στήριξη στους εκάστοτε κυβερνώντες. Απλούστατα αν πίστευαν όντως, μέχρι υπογραφές θα μάζευαν ώστε να ζητήσουν Δημοψήφισμα. Και μην σπεύσουν μερικοί να κάνουν κουτοπόνηρους συνειρμούς, γιατί η Εκκλησία του Δήμου, προϋπήρξε. Όπως η άμεση Δημοκρατία..*

xkipuros@otenet.gr

Θράκη Οκτώβριος 2004,

Γ. ΤΕΤΑΡΤΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

1. ΤΕΤΑΡΤΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

«Τα βότσαλα δεν αρκούν. Τα λιμνάζοντα της πολιτικής Κορώνειας, η χαμηλή στάθμη, όσο η τηλεοπτική παραλυτική βιοτοξίνη, χρειάζονται ευμεγέθη λίθο. Δεν είναι άλλος από τη Δημοκρατία. Το Δημοψήφισμα για το περιφερειακό. Την εξουσία στην περιφέρεια. Το νέο ρόλο του Προέδρου της Δημοκρατίας».

X. Κ.

Γυαλιά φόρεσε στην Ευρωπαϊκή Ελλάδα, ακόμη και το μικροσκοπικό σουλτανάτο Μπρούνεϊ που βρίσκεται στη Νοτιανατολική Ασία. στα Βόρεια της νήσου Βόρνεο. Η εκ τριακοσίων πενήντα χιλιάδων πολιτών αποτελούμενη μοναρχία του κάνει το πρώτο της Δημοκρατικό βήμα, μετά από το 1984. Συγκαλεί την εκ σαράντα πέντε Βουλευτών Βουλή. Οι εδώ ανάλογης έκτασης και πληθυσμού Ελληνικές περιφέρειες είναι πίσω από το φεγγάρι. Τι άλλο είναι όταν δεν έχουν καν δικούς τους επικεφαλής; Ούτε καν δικό τους περιφερειάρχη έχουν.

Φαντάζεται λοιπόν κανείς τι μπορεί να προσφέρουν στην αναπτυξιακή διαδικασία σαράντα πέντε μέλη μιας περιφερειακής Βουλής της Ηπείρου, της Θεσσαλίας ή της Κρήτης. Και τι προσφέρουν σήμερα οι Βουλευτές τους που πηγαίνουν στην Αθήνα. Όταν δεν περιφέρονται σαν τις άδικες κατάρες στα διάφορα υπουργεία να είναι εκεί παρόντες μόνο και μόνο προκειμένου να επιτελούν τη συνταγματική επιταγή της επικύρωσης των αποφάσεων. Τυπική, από πάνω μέχρι κάτω, αποστολή και ανούσια.

Πολλοί ικανοί από αυτούς θα μπορούσαν να διοικήσουν με μεγάλη επιτυχία τις περιφέρειές τους. Να κυβερνήσουν τον τόπο που αγαπούν, μπορούν και θέλουν να υπηρετήσουν. Να κάνουν αυτό που γίνεται σε όλη την υπόλοιπη Ευρώπη. Ακόμη και στην Νοτιανατολική Ασία. Να αποκαθλώσουν αυτές τις ιστορικές οντότητες από τις θέσεις των ουραγών και να τις σπρώξουν μπροστά.

Όταν, πριν είκοσι περίπου χρόνια, βάζαμε το ίδιο ζήτημα, κάποιοι φωστήρες των Αθηνών, δήθεν μάλιστα προοδευτικοί, στην ουσία πολύ πιο οπισθοδρομικοί ακόμη και από τον σουλτάνο του Μπρούνεϊ, προέβαλαν ως λόγο άρνησης την απειλή της συνοχής του κράτους. Εν γνώσει τους δηλαδή τρομοκρατούσαν τους πολίτες να μη ασπαστούν τέτοιες απόψεις. Να τις αντιμετωπίσουν ως διασπαστικές, διαμελιστικές.

Σήμερα όμως οι πολίτες των περιφερειών, βλέποντας τα φαντάσματα των χωριών τους, το ότι από το κακό πηγαίνουν στο χειρότερο, είναι έτοιμοι να δεχτούν το νέο εθνικό βήμα. Ξέρουν καλύτερα από κάθε άλλον ότι ο δρόμος προς την Δ' Ελληνική Δημοκρατία περνάει από τα Γιάννενα, το Ηράκλειο, την Τρίπολη, την Κοζάνη. Ότι δεν βρίσκεται στο πεντάγωνο των αθηναϊκών τηλεοπτικών σταθμών.

Το Δημοψήφισμα για το περιφερειακό {1} πρόκειται όχι μόνο να επενεργήσει θετικά στο μέλλον των περιφερειών αλλά να αναζωογονήσει ακόμη και αυτούς τους παλιούς θεσμούς. Να ηρεμήσει το διαρκώς τεταμένο κλίμα, αρχής γενομένης, από τις προκατασκευασμένες συνήθως εντάσεις του κοινοβουλίου.

Αν το ένα του σημείο είναι ναι ή όχι στον αιρετό περιφερειάρχη και τα μέλη του περιφερειακού συμβουλίου, το άλλο έχει να κάνει με τον αριθμό των περιφερειών. Η ομάδα επεξεργασίας όπως και η νομοπαρασκευαστική, μπορούν έστω και τώρα να καθίσουν, να σκεφτούν και να προτείνουν. Και οι πολίτες να έχουν να επιλέξουν ποιο είναι το πιο λειτουργικό μοντέλο {2}. Νομίζω είναι πολύ προφανές.

Υπάρχει όμως και ένα τρίτο σημείο, το οποίο μπορεί αν δεν οφείλει να μπει στο ίδιο δημοψήφισμα. Αφορά τους εκπροσώπους του κράτους στις περιφέρειες και κατ'επέκταση το πέρασμα του θεσμού του Προέδρου της Δημοκρατίας από το σημερινό διακοσμητικό εν πολλοίς ρόλο, σε έναν νέο. Τη μεταβίβαση με λαϊκή εντολή, μιας και μοναδικής έστω, ουσιαστικής όμως, εξουσίας.

Επειδή κανείς δεν αρνείται ότι ο Πρόεδρος συμβολίζει την ενότητα του κράτους, να είναι αυτός που θα διορίζει τους κρατικούς εκπροσώπους στις περιφέρειες. Κάτι αντίστοιχο υπάρχει σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Τρόποι με τους οποίους μπορούν να γίνουν όλα αυτά, εφόσον ο κυρίαρχος λαός τα αποφασίσει, υπάρχουν πολλοί. Άλλο τώρα αν οι εκ της πολιτικής συνταγματολόγοι δεν είναι να τους παίρνει κανείς στα σοβαρά. Μπορούσαν να το προτείνουν οι ίδιοι αντί να ψάχνουν παραθυράκια, να μην κάνουν κάτι. Μόνο να φλυαρούν στις τακτικές τους εκπομπές στο γυαλί. Όλοι τους.

Το πότε λοιπόν μπορεί να αναθεωρηθεί το Σύνταγμα είναι το έλασσον. Το μείζον είναι άλλο. Όπως επίσης είναι και πλήρες πολλαπλών συμβολισμών. Να μπορεί ο Πρόεδρος να περνάει ένα μεγάλο χρονικό διάστημα ο ίδιος στις περιφέρειες. Και γιατί όχι και κάποια στιγμή να είναι και μόνιμος κάτοικος μιας εξ αυτών. Να εκλέγεται και Πρόεδρος εκτός Αθηνών. Η περίπτωση του απερχόμενου Προέδρου της Δημοκρατίας αποτελεί ένα καλό προηγούμενο, που όμως οφείλει να επεκταθεί.

Οι σκέψεις αυτές έρχονται και μπορούν άνετα να αντιπαρατεθούν με τα χθεσινά όσο τα σημερινά γαϊτανάκια περί των μνηστήρων του Προεδρικού μεγάρου. Αυτών που η οπτική τους το αντιμετωπίζει ως κούρσα. Μανία αυτοί οι άνθρωποι να είναι συνεχώς κάτι. Βουλευτές, Υπουργοί, Αρχηγοί, Πρωθυπουργοί. Έστω και κάπου στην Ευρώπη αν δεν γίνεται αλλού. Και επιπλέον Πρόεδροι. Και να άξιζαν τουλάχιστον.

Κοντεύουν δυο αιώνες ελεύθερου βίου της χώρας και ούτε μια φορά η Βουλή δεν συνεδρίασε εκτός Αθηνών. Ούτε καν μια διαρκής κοινοβουλευτική της επιτροπή. Και όταν ακόμη εξέταζε ζητήματα που είχαν να κάνουν αποκλειστικά με μια περιφέρεια. Με αμιγώς περιφερειακό ζήτημα. Αυτό ο λαός μας δεν το λέει Δημοκρατία. Ούτε φυσικά είναι. Μια μόνο φορά η εκ πενήντα μελών επιτροπή εξωτερικών και άμυνας

της Βουλής συνεδρίασε στον Έβρο, το έτος 1998. Εκεί έμεινε. Ούτε στη Χίο ούτε στην Ήπειρο, όπως είχα επίσης προτείνει από διετίας και πλέον.

Η ουσία είναι η πολιτική Δημοκρατία. Η εκ νέου θεμελίωση των θεσμών. Τόσο των Δημοκρατικών όσο των Συνταγματικών. Και αυτή η ουσία ταυτίζεται με την εξουσία στην περιφέρεια. Μη σπεύσουν βέβαια κάποιοι και ανακαλέσουν στη μνήμη τους επανάσταση με παρόμοιο σύνθημα. Αν χαρακτηρίζεται από κάτι το πέρασμα στη Δ΄ Δημοκρατία είναι αν από την λέξη: revolution αφαιρεθεί το πρώτο γράμμα. Θα μείνει η λέξη: evolution, η βαθμιαία εξέλιξη. Προτιμητέα όμως τα Ελληνικά. Έστω και αν πρέπει να αφαιρεθούν τα δυο πρώτα γράμματα της αντίστοιχης λέξης, επανάσταση. Γιατί υπάρχει και αυτή η διάσταση στην ΤΕΤΑΡΤΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ

{1} Χρήστος Κηπουρός, Δημοψήφισμα για το περιφερειακό, Δεύτερη έκδοση, Θράκη 2004, σε ηλεκτρονική έκδοση. Βλ. μηχανές αναζήτησης.

{2} ο.π. Οι δώδεκα περιφέρειες, κείμενο που περιλαμβάνεται στο ως άνω ηλεκτρονικό βιβλίο,

{} Το νέο κείμενο του πρώην Βουλευτή Έβρου όπως το «Άλλη μια λίμνη Κορώνεια. Η πολιτική Ελλάδα», το οποίο επέχει θέση υστερόγραφου, και ακολουθεί στη συνέχεια, προστίθενται στην τρίτη έκδοση του έργου. Ο λόγος που γράφτηκε αυτό το τελευταίο, δεν περιορίζεται στην προφανή, μεταξύ των δυο λιμνών, σημειωτική. Ούτε έχει μόνο την αιτία του κατά τη στιγμή διατύπωσης του μότο. Οφείλεται επίσης στη γνωριμία του συγγραφέα με αμφοτέρους. Όσο άσχημες και να ήταν οι, πριν τρεις δεκαετίες, εμπειρίες του από την πρώτη, ωχριούν απέναντι στις αντίστοιχες από τη δεύτερη, την πολιτική λίμνη. Το ίδιο ακριβώς νόημα αναδίδει ο τίτλος: « Άλλη μια πολιτική Ελλάδα. Η λίμνη Κορώνεια». Όπως γίνεται με τα γράμματα στην καρκινική γραφή, κάτι ανάλογο ισχύει εν προκειμένω και εδώ, με τις λέξεις.*

2. Άλλη μια λίμνη Κορώνεια. Η πολιτική Ελλάδα

Η μεγαλύτερη διαφορά μεταξύ Φυσικής επιστήμης και Ελληνικής πολιτικής είναι η άποψη της τελευταίας για τη φυγόκεντρη δύναμη. Ενώ πρόκειται για φυσικό όσο φυσιολογικό φαινόμενο για αυτήν είναι κίνδυνος θάνατος. Δεν έπεσε από τον ουρανό αυτό το τερατόμορφο ελλαδικό κράτος. Είναι δικό της τέκνο. Και μαζί και μητριά και από όλα. Αν πρέπει αυτό να εκφραστεί με όρους φυσικής τότε είναι ένα φαινόμενο αφύσικο. Μάλλον πιο σωστά, παρά φύση.

Κάτι βέβαια που δεν έμεινε στο κράτος. Επιστρέφοντας διαχύθηκε σε όλους τους θεσμούς του. Και κυρίως στα κόμματα. Λέγεται μερικές φορές ότι ο τάδε αιρετικός τάραξε τα λιμνάζοντα ύδατα. Εγώ πάλι λέω ότι ολόκληρη η πολιτική Ελλάδα είναι μια Κορώνεια. Και με βότσαλα δεν γίνεται δουλειά. Χρειάζεται λίθος. Χρειάζεται να επιστρέψουμε στην εποχή του. Δηλαδή στο παρόν. Άλλωστε δεν είναι διαφορετική η εποχή. Τέτοια είναι. Ιδιαίτερα η τηλεοπτική. Όπως επίσης το πρόσφατο παρελθόν. Και δυστυχώς, αν πάει όπως πάει, και το μέλλον. Χωρίς να υστερούν και τα άλλα μέτωπα.

Η σημειολογία είναι προφανής. Από τα τοξικά Μέσα στη λίμνη και την ξηρασία της που η ομολογία της επεκτείνεται σε όλο το πολιτικό φάσμα, μέχρι τα νεκρά της πουλιά, τους θεσμούς της χώρας. Αν μην επεκταθώ στα ψάρια της, που είχαν την ίδια τύχη. Όπως και ο αγνός εκ του κόσμου της πολιτικής. Γιατί πολλοί έχουν πλέον συνηθίσει την άψυχη πολιτική ζωή. Το δρόμο του καριερισμού και του αμοραλισμού.

Μια άλλη πολιτική μπορεί να ρίξει το λίθο. Αυτή μπορεί να βγάλει πουλιά. Να γεννήσει νέους θεσμούς. Αυτή να αναλάβει και το βυθό. Να αναγεννήσει την κλινικά νεκρή Δημοκρατία της αντιπροσώπευσης. Δική της δουλειά είναι όλα. Ποιος είναι ο λίθος; Η ίδια Δημοκρατία. Η άμεση. Μια αγνοούμενη επί δεκαετίες συγγενής της πρώτης. Υπόθεση των δυο τους είναι το πέρασμα από την Γ' στην Δ' Ελληνική Δημοκρατία.

Εικόνα α. Ερωδιοί,

Εικόνα β. Βουλή των Ελλήνων,

Πηγές: α. Α.Π.Θ., β. Photo Nyloo.com,

Τότε ίσως μπορέσει να πιάσει τόπο το νερό της βροχής. Να επιστρέψει η ζωή στο διαταραγμένο οικοσύστημα της λίμνης. Να αναγεννηθεί. Και μαζί με αυτήν και η ευρύτερη γεωγραφική όσο και κοινωνική περιοχή. Μια χώρα που οι ερωδιόι της θα την ανεβάσουν στα ύψη. Εκεί που πετούν και οι ίδιοι. Και που σφίγγεται, γίνεται κουβάρι η ψυχή του ανθρώπου όταν τους βλέπει στην μισοάδεια από νερό πλην όμως υπερπλήρη από τραγικότητα, σημερινή λίμνη. Όπως φυσικά το αντικαθρέφτισμά της.

Αν λοιπόν ένα μυαλό, ένας κυβερνήτης, μια χώρα τα σκέπτονταν αυτά, δεν θα είχαν κανέναν ενδοιασμό να κάνουν αυτό που η ίδια η φύση δείχνει τι και πως πρέπει να γίνει. Η αναγέννηση της λίμνης και επόμενα του κράτους στις περιφέρειες δεν είναι η επανίδρυση ισάριθμων με αυτές ιδρυμάτων χρόνιων παθήσεων. Τα οποία ως γνωστόν υφίστανται παλαιόθεν. Γιατί αυτό περίπου πρόκειται να συμβεί.

Και οι περιφέρειες αξίζουν περισσότερο από το να αντιμετωπίζονται ως σύνθεση έμμεσης εκλογής συλλόγων σε πρώτο και σε δεύτερο βαθμό. Χωρίς κύρος. Για να μπορεί να μην ενοχλεί αλλά και να μην ενοχλείται ο απεσταλμένος της αθηναϊκής αρχής. Ο τοποτηρητής αν όχι ο πολιτικός κατής. Τέτοιο μάνατζμεντ καμιά επιχείρηση δεν θα το έκαμνε. Πόσο μάλλον αν έβγαινε από χρεοκοπία ανάλογης προηγούμενης διαδρομής. Και πόσο περισσότερο, αν αυτό το βάφτιζε και απογείωση.

Η ουσία είναι ότι δεν ενδιαφέρει η Κορώνεια. Η κορώνα ναι. Ο πολιτικός θρόνος. Τα ανάκτορα. Η Ελλάδα αυλή. Ποια Δημοκρατία. Κεντρομόλος είναι χωρίς μάλιστα παγκόσμιο προηγούμενο. Αυτή λοιπόν είναι η περιφερειακή Ελλάδα των δεκατριών καημακάμηδων. Αν όχι μια ακόμη ρύπανση της λίμνης. Αυτό είναι το σχέδιο νόμου για τις περιφέρειες της χώρας.

Αν δεν είναι έτσι τα πράγματα, τότε τι πιο δημοκρατικό και φυσιολογικό από το να τεθεί στην κρίση των πολιτών. Δεν χρειάζεται να είναι κανείς κουμπωμένος με τους δημοκρατικούς θεσμούς. Η Γαλλική κουλτούρα περί του ελέγχου του κυρίαρχου λαού αν όχι και των δημοψηφισμάτων έχει την αφετηρία της σε ένα στρατηγό. Στον Ντεγκόλ.

Εδώ η πολιτική Ελλάδα στάθηκε και σ αυτό το ζήτημα άτυχη. Είχε τον σύγχρονό του Παπάγο, ο οποίος όμως είχε άλλες προτεραιότητες αν δεν αγνοούσε τη Γαλλική παιδεία, όσο την καθ ημάς κλασσική. Από άλλα όστρακα είχε γνώσεις. Όπως βέβαια και οι μη Στρατηγοί που ακολούθησαν περιφρόνησαν το θεσμό. Και προκειμένου να μην αδικήσουμε κανέναν. Οι πάντες. Μπορεί σε κάποια διαλείμματα, προς το τέλος κάποιων ή στην αρχή κάποιων άλλων, να υπήρξε η έμμεση Δημοκρατία. Άμεση όμως όχι. Το άρωμα της κλασσικής Αθήνας ξοδεύτηκε στην Ευρώπη. Για εδώ δεν έμεινε.

Δεν χρειάζεται ιδιαίτερη εξειδίκευση ώστε να αναδιαρθρωθεί ο Ελληνικός οίκος. Οι δώδεκα περιφέρειες είναι οι σάρκες και το αίμα καθώς και τα κόκαλά του. Δεν μπορεί να αντιμετωπίζονται ως ακάλυπτος χώρος. Αν είναι κάτι τότε είναι οι δώδεκα κολώνες της χώρας. Και οι νυν όμως, όπως και οι πρώην, εμμένουν σε μια από αυτές. Αν όχι ένα ελάχιστο τμήμα της. Ένα «κολωνάκι». Αντί να κτίσουν με βάση αυτό το περιφερειακό χωροταξικό, μαστορεύουν πως να βάλουν καινούργιες αντηρίδες στις παλιατζούρες. Και από πάνω μιλούν και για οράματα.

Και επειδή ένοχος ένοχο ου ποιεί, η κυβέρνηση δεν ανησυχεί ιδιαίτερα. Άλλωστε δεν είναι τυχαία η σιγή της αξιωματικής αντιπολίτευσης. Γι αυτό και η πρόγνωση της

δεν προοιωνίζεται καλή. Αντί να κάνει δημόσια αυτοκριτική για τις δικές της ημέρες και έργα και την, κατ'όνομα μόνο πράσινη, δική της Κορώνεια, ξημεροβραδιάζεται στα Μέσα. Ούτε αρκεί μόνο η υποβολή πρότασης του περιφερειακού αυτού θεσμού, όπως κάνουν οι υπόλοιποι.

Όσο για τους άμεσα σχετιζόμενους, πλην όμως εξωκοινοβουλευτικούς θεσμούς, όπως η αυτοδιοίκηση, σε λίγο δεν θα πείθει ούτε τον εαυτό της περί του κατά πόσο παλεύει την υπόθεση του αιρετού περιφερειάρχη. Γιατί η πρόταση δημοψηφίσματος για το περιφερειακό έπρεπε να ήταν σήμερα η σημαία της. Και οι κεντρικές όσο οι τοπικές ενώσεις της αυτοδιοίκησης σηματοφόρους έχουν, σημαίες όμως δεν έχουν.

Νομίζω ότι αν κάποια στιγμή γίνει δημοψήφισμα για το περιφερειακό, το ποσοστό υπέρ του γνήσιου, όχι νόθου, περιφερειακού θεσμού θα είναι πρωτόγνωρο. Γιατί θα είναι υπέρ του ερωδιού που λέγαμε. Χρειάζεται μια άλλη λίμνη. Αυτή δεν είναι μια άλλη. Αυτή, έλεγα στην αρχή, είναι άλλη μια λίμνη Κορώνεια. Η πολιτική Ελλάδα.

Θράκη Οκτώβριος 2004,

Δ. Μια ευγενής ιστορική στιγμή

1. Μια ευγενής ιστορική στιγμή

Θα είναι μια από τις σπάνιες φορές που η ιστορία θα έχει να πει μόνο καλά λόγια για όλους. Τόσο για την Κυβέρνηση όσο τις αντιπολιτεύσεις. Θα το κάνει μάλιστα με έναν απλόχερο τρόπο. Δεν θα τα τσιγκουνευτεί καθόλου. Ιδιαίτερα όταν θα βλέπει προς τα πίσω. Ότι στο πέρασμα από την μια στην άλλη ιστορική περίοδο συνέβαλαν όλοι. Αντιπολιτευόμενοι και Κυβερνώντες.

Ο κανόνας θέλει τις πολιτικές αναμετρήσεις να έχουν νικητές και ηττημένους. Υπάρχει όμως και η εξαίρεση. Ιδιαίτερα όταν πρόκειται να αναμετρηθούν όλοι με το γνωστό ύψος των περιστάσεων. Όταν ψηλώσουν όλοι. Ηθικά και μορφωτικά και επόμενα και πολιτικά. Όταν υπερβούν τον πήχη. Τότε είναι που ακόμη και η υπαρκτή πολιτική Ελλάδα θα μπορεί να αναδειχθεί σε μια νέα Σιμπάγιεβα. Τότε θα της συγχωρεθούν ακόμη και οι μεγάλες της αμαρτίες.

Μιλώ για την αναμέτρηση με το περιφερειακό. Στην ουσία με το πέρασμα από την Γ' στην Δ' Ελληνική Δημοκρατία. Δεν ισχυρίζομαι ότι όταν ο Καραμανλής μίλησε για τους πέντε, πήρε τον αριθμό από πρόσφατο γραπτό μου. Αυτό δε σημαίνει ότι δεν πήρε άλλες φορές. Στην Κομοτηνή γνωρίζουν πολλοί μια ανάλογη περίπτωση. Το ζήτημα δεν είναι με τη διάγνωση. Αναγκαία είναι αλλά δεν αρκεί. Σημασία έχει η πολιτική. Εν προκειμένω η αγωγή. Η μόρφωση, η καθοδήγηση, η διεύθυνση. Μπορεί να πρόκειται για μια ιδιαίτερα κακοποιημένη λέξη, όμως συνεχίζει να παράγεται από το ρήμα άγω, που σημαίνει οδηγώ, και που είναι στο χέρι της πολιτικής να την ομορφύνει εκ νέου.

Και επειδή εκτός των άλλων σημαίνει και ανατροφή, που στην πολιτική οφείλουν να την διανθίζουν οι ιστορικές στιγμές αυτού του τόπου, αυτό ακριβώς χρειάζεται να γίνει και τώρα. Και να πιστωθεί εξ αδιαιρέτου σε όλους. Χωρίς διακρίσεις. Ο λόγος για την από κοινού πρόθεση να πάμε ως χώρα σε ένα Δημοψήφισμα για το περιφερειακό. Το υπ αριθμόν ένα ζήτημα δεν μπορεί να αδικηθεί άλλη μια φορά και να φυλακιστεί εκ νέου σε είκοσι τριάντα άρθρα ενός νομοσχεδίου που το κλείσιμο του ματιού του θα είναι υπέρ της μακροημέρευσης των όποιων κυβερνώντων.

Γιατί το περιφερειακό δεν είναι μόνο άρθρο. Κυρίως είναι το ουσιαστικό, που έχει και τη μεγαλύτερη σημασία. Είναι η φράση. Το κλειδί της χώρας για την αναμέτρηση με το μέλλον. Επίσης με την ιστορία. Αυτή άλλωστε έδειξε ότι πέρασαν πολλά χρόνια και κανείς δεν έκανε τίποτε σε αυτόν τον τόπο. Και ούτε και τώρα πρόκειται να γίνει. Η υπόθεση της Δημοκρατίας δεν είναι μόνο ο μέτοχος. Δεν εκχώρησα εγώ την έμμεση Δημοκρατία στους τηλεοπτικούς σταθμούς. Εν πολλοίς η λεγόμενη διαπλοκή είναι ο πυρετός. Είναι το σύμπτωμα της απουσίας της Δημοκρατίας. Δεν είναι η αρρώστια. Βρήκαν και έκαναν.

Ούτε πρόκειται να εισρεύσει καμιά σοβαρή ποσότητα Δημοκρατίας με αυτόν τον τρόπο. Από άλλες πηγές χρειάζεται να αντληθεί. Άλλωστε τι ποσότητες μπορεί να δώσει μια λίμνη σαν του Μαραθώνα, που δεν έχει καν δικό της νερό. Έστω και μια ακόμη τεχνητή, αυτή των Ολυμπιακών. Οι πηγές της Δημοκρατίας βρίσκονται στην

περιφέρεια. Αυτό δεν το κατάλαβε η πρωτεύουσα. Συνεχίζει να συγχέει το ρόλο της. Ενώ είναι μέρος, παντού θέλει να συμπεριφέρεται ως όλον.

Η στάση της αυτή είναι που στραγγαλίζει τη Δημοκρατία. Απλά τα Μέσα δεν είναι τίποτε άλλο από εκείνα τα γραφεία τελετών που ανέλαβαν την εκφορά της. Αν η νεκρή Δημοκρατία αναγεννηθεί τότε ο τόπος της νέας της γέννησης δεν πρόκειται να είναι η πρωτεύουσα. Το μόνο που μπορεί να αλλάξει είναι το χρώμα των γραφείων που έλεγα. Γιατί τα κοράκια δεν πρόκειται να βγάλουν τις μαύρες στολές. Και όσοι εκ της πολιτικής αλλάζουν ρούχα και τα βάζουνε αλλιώς, είναι γνωστό τι θυμίζουν.

Πολλοί δεν κατανόησαν ότι ο θάνατος είναι η ζωή των Μέσων. Πολλά τροχαία στον ΠΑΘΕ, πολλές ώρες υψηλών τηλεθεάσεων, πολλές διαφημίσεις, πολλά κέρδη. Όπως ακριβώς οι πεθαμενατζήδες. Έτσι και χειρότερα είναι τα πράγματα. Και ας μην το ομολογούν όσοι έχουν ιδίαν πείρα. Αν μπορεί να κάνει κάτι αυτή η χώρα δεν είναι η βαφή. Ούτε θα φέρουν καμιά Δημοκρατία τίποτε νέα γραφεία τελετών. Η νέες τηλεοπτικές εκπομπές επί τα χείρω ώστε να αναβαθμίζονται οι υπόλοιπες. Γιατί όταν είναι κάτι στημένο, τότε το λεγόμενο βέλτιστο είναι χείριστο {1}.

Δεν ξέρω τι θα γίνει το έτος 2005, που ήδη ονομάστηκε έτος ανταγωνιστικότητας. Γνωρίζω όμως κάτι άλλο. Που επίσης το γνωρίζουν όλοι. Ότι αυτό που πρέπει να αντιπαλέψει πρώτα η χώρα είναι οι αιτίες που την κάνουν μη ανταγωνιστική. Η πρώτη λοιπόν από τις αιτίες αυτές είναι, όσο και να φαίνεται παράξενο σε μερικούς, η απουσία των περιφερειακών θεσμών. Αυτή ενοχοποιείται τόσο για την απουσία της ανάπτυξης, όσο για την μηδενική προσέλευση νέων επενδύσεων. Και επόμενα το κράτος με τη χθεσινή όσο τη σημερινή και από ότι διαφαίνεται και την αυριανή του διοικητική δομή, μορφή και διάρθρωση.

Σαφέστατα άλλο είναι να ψάχνει ένας, όσο και φωτισμένος υπουργός να είναι, να φέρει επενδύσεις ή να προχωρήσει την ανάπτυξη και άλλο είναι να κάνουν την ίδια ακριβώς δουλειά, δώδεκα εκλεγμένοι περιφερειάρχες. Να αναδειχθούν σε ισάριθμους αναπτυξιακούς απεσταλμένους και αποστόλους. Η Ευρωπαϊκή εμπειρία βρήκε από παραδείγματα που το επιβεβαιώνουν. Εκεί βρίσκεται και το πεδίο ανάπτυξης του ανταγωνισμού. Αυτή είναι η κούρσα των Ευρωπαϊκών περιφερειών {2}. Από τη θέση που θα πάρει η καθεμιά εξαρτάται εν πολλοίς η αναπτυξιακή της συνέχεια. Ιδιαίτερα όταν τα επόμενα χρόνια οι κάνουλες των όποιων Ευρωπαϊκών ταμείων θα αρχίσουν πλέον να στερεύουν αν δεν το έχουν ήδη κάνει.

Η στέρηση των περιφερειών από το νέο θεσμό, όταν αλλού ήδη μετράει κάποιες δεκαετίες, δεν συνιστά μόνο ένα πολυετές αδίκημα σε βάρος τους. Ούτε είναι μόνο Δημοκρατικό. Είναι πηγή πολλών δεινών. Όλων σχεδόν. Οι ρακενδυτες αναπτυξιακά σημερινές περιφέρειες έχουν όμως κάτι που δεν έχει ακόμη προσβληθεί. Και αν έχει συμβεί, δεν είναι κάτι το σοβαρό. Είναι η δυνατότητα που έχουν να αποτελέσουν πηγές Δημοκρατίας. Τόσο για την ανάπτυξη των ιδίων όσο της χώρας ολόκληρης.

Επί δεκαετίες μάλωναν στη Βουλή και συνεχίζουν να κάνουν το ίδιο. Μπορεί να εξαιρεθεί από τα αντικείμενα τριβών, το περιφερειακό. Έστω για μια σύνοδο. Μέσα στο επόμενο έτος να ολοκληρωθούν οι απαιτούμενες προετοιμασίες ώστε να πάμε ως χώρα να κάνουμε μέσα από το Δημοψήφισμα για το περιφερειακό, δυο κινήσεις μαζί. Η μια είναι να αποχαιρετήσουμε την Γ' Ελληνική Δημοκρατία. Η άλλη είναι να

υποδεχθούμε την Δ' {1}. Μια τέτοια κορυφαία για το μέλλον της χώρας χρονική στιγμή δεν μπορεί παρά να την τιμά ολόκληρη. Επόμενα και όσους συνδέσουν το όνομά τους με αυτήν. Πέραν όλων αυτών και άλλων πολλών, θα είναι επίσης ακόμη, μια ευγενής ιστορική στιγμή.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ

{1} Χρήστος Κηπουρός, *Δημοψήφισμα για το περιφερειακό*, Τρίτη έκδοση. Θράκη 2004, σε ηλεκτρονική μορφή. Βλ. μηχανές αναζήτησης,

{2} Με έλεγε ένας φίλος μου που ζει στη Γαλλία, για την περιφέρεια της Valenciennes. Πριν από μερικά χρόνια Ιαπωνική αυτοκινητοβιομηχανία έψαχνε στην Ευρώπη να βρει ένα μέρος να εγκαταστήσει τη νέα της μονάδα. Είχε να επιλέξει μεταξύ περιοχών που είναι γύρω από το κέντρο βάρους της Γηραιάς Ηπείρου. Δηλαδή, Γερμανία, Βέλγιο, Λουξεμβούργο και Γαλλία. Η τελευταία απερρίφθη πριν καν συζητηθεί λόγω υψηλών ημερομισθίων και επιπλέον και λόγω ακριβών ενσήμων καθώς και της ιδιαίτερης συνδικαλιστικής παιδείας {απεργίες κλπ.}. Τότε ο πρόεδρος της περιφέρειας άρχισε μια συνεννόηση με τους Ιάπωνες με προτάσεις που υπέβαλε, από την εγκατάσταση και νέων μονάδων στην υπόψη ζώνη εργασίας ώστε να συνιστούν οργανικά μέρη της βασικής μονάδας, μέχρι το flux tires -μόλις παραγγέλλεται κάτι να έρχεται την ίδια στιγμή ώστε μεταξύ άλλων να μειώνεται το κόστος παραγωγής- και μέχρι μείωση της φορολογίας -μόνο στη περιοχή αυτή- ώστε να εξισορροπείται η μεγάλη δαπάνη των ακριβών εργατικών χεριών. Μια προϋπόθεση έβαλε. Την απασχόληση γαλλικού προσωπικού. Οι Ιάπωνες δέχτηκαν. Η τριακονταετής συμφωνία υπεγράφη. Η περιοχή επωφελήθηκε σε μια περίοδο που η ανεργία μεγάλωνε. Οι όροι υπήρξαν διαφανείς και σαφείς.

Θυμήθηκα τη Δ.Ε.Β.Ζ.Ο.Σ. που πήγαν να κάνουν στο Ορμένιο Έβρου οι τοπικοί σοσιαλιστές κυρίως όσο και φιλελεύθεροι παράγοντες του Νομού. Πρώην και νυν. Το κλειδί τους ήταν να τη στηρίξουν στην εκμετάλλευση των φτηνών Βουλγαρικών εργατικών χεριών που θα πηγαινοέρχονταν καθημερινά. Αναρωτήθηκα αν αυτό έχει καμιά σχέση με τη Γαλλική περίπτωση. Που ειρήσθω εν παρόδω, αυτός που τη χειρίστηκε είναι δεξιός. Δεν βρήκα. Όπως δεν βρήκα κανένα κανόνα περιφερειακού συμφέροντος να τηρείται. Αντί για το Γαλλικό μοντέλο οι εδώ κεντροαριστεροί όσο κεντροδεξιοί, εμπνεύστηκαν από τη Γουατεμαλέζικη δεξιά. Έκανα συνειρμό με το εργοστάσιο στρατιωτικών ειδών στην ίδια περιοχή, στο Τρίγωνο. Αν είναι κάτι το αποπερατωθέν κίριο σκέφτηκα είναι το ευρωπαϊκό μνημείο γελοιότητας της εξ Αθηνών αναμενόμενης ανάπτυξης που ποτέ δεν ήλθε και ποτέ δεν πρόκειται να έρθει. Ένας επιπλέον λόγος για τους συμπατριώτες μου αλλά και άλλους, να διαγράψουν από τις σημαίες του αγώνα τους τα πράσινα και τα μπλε, και να εγγράψουν τις προτάσεις μας για το περιφερειακό.

{*} Το κείμενο αποτελεί μια πρόταση του πως μπορεί να εισαχθεί το συγκεκριμένο ζήτημα στην ελληνική πολιτική ατζέντα και στο κοινοβούλιο ειδικότερα.

Θράκη Οκτώβριος 2004,

2. Τα θεσμικά κλοπιμαία

«Όχι μόνο δεν φιλοσοφούν οι όποιοι βασιλείς αλλά ούτε καν οι φιλόσοφοι. Κάτι το φυσικό, αφού αντίθετα προς τις άλλες Ευρωπαϊκές χώρες, η γενέθλια πατρίδα των τελευταίων δεν έχει σήμερα απ αυτούς ούτε για δείγμα».

X. Κ.

Η Δημοκρατία ποτέ δεν ήταν πόρνη. Επομένως τα περί προαγωγών, ως προς αυτή τουλάχιστον, δεν ευσταθούν. Άλλωστε άλλο προδίδω, άλλο εκδίδω. Όσο δε και αν το τελευταίο ρήμα συγγενεύει με τη λέξη «εκδότες», τα φαινόμενα και στο σημείο αυτό, απατούν. Πρώτον πρόκειται για τους βασικούς υπεξαιρέτες της Δημοκρατίας, αντί για υπηρέτες της. Δεύτερον, ναι μεν κυριαρχεί, όμως δεν είναι όλη η οικονομική ολιγαρχία αναμειγμένη, όπως όσοι ενέχονται δεν είναι όλοι μέλη της. Τουτέστιν κάποιοι λουφάρουν. Σκέτοι εκδότες, διευθυντές και άλλοι. Ας μην επεκταθώ τώρα. Και φυσικά όχι μιας προτίμησης. Οι εξαιρέσεις στις δυο μεγάλες μπάντες, ελάχιστες.

Το συγκεκριμένο αντιδημοκρατικό κοινόν, αυτό έκανε και συνεχίζει να κάνει. Να κακουργεί και να καταργεί συστηματικά τον πιο μεγάλο πολιτικό θεσμό. Όχι βέβαια μόνο του αλλά μετά άλλων φίλων. Η τηλεοπτική μετά της πολιτικής, έστω κατά μη ισομοιρία, με την κύρια ευθύνη να ανήκει στους πρώην αλλά και στην κυβερνώσα γραφειοκρατία. Από κορυφών έως ονόχων. Επίσης σε πρόσωπα εκ προσκολλησεως.

Εδώ λοιπόν ισχύει απολύτως «ο πρώτος αναμάρτητος κλπ». Επειδή δε δεν υπάρχει ατιμωρησία στο μείζον που είναι η Δημοκρατία, επεκτείνεται και στο έλασσον. Και στα όποια παράνομα οφέλη, στο γνωστό αζημίωτο. Ο λόγος για τα επιτόκια της απουσίας της. Τα δελτία παροχής υπηρεσιών ή μάλλον αντιπαροχής. Άλλωστε η λέξη «τόκος» που στα Ελληνικά σημαίνει γέννα, τέτοιο προϊόν είναι. Είχε πολύ δίκαιο ο Αριστοτέλης που δεν είχε την καλύτερη των απόψεων για την επέκτασή του στην οικονομία. Αν έβλεπε άραγε τα σημερινά τηλεοπτικά πανωτόκια, τι θα έλεγε;

Μη σπεύσει κανείς να αφορίσει τη διαγνωστική αυτή πολιτική παιδεία και να τη βάλει στο ίδιο τσουβάλι με όσα ακούστηκαν από πολλούς εκ των αντιπολιτευόμενων. Μιλώ για όλους εκείνους οι οποίοι εκτέθηκαν ανεπανόρθωτα όλες αυτές τις ημέρες δίνοντας αν μη τι άλλο την εντύπωση ότι είναι κοινοβουλευτική αντιπροσώπευση και ενεργούμενο των καταγγελλομένων -παλιά αυτό το έλεγαν ουρά- μετά των οποίων

άλλωστε πρώην ένοικοι μεγάρων, όπως και άλλοι, πρώτα βιολιά, ουδέποτε έπαγαν να συναντώνται και να συντρώγουν.

Όμως από την άλλη, αν όντως ο μπαϊρακτάρης διέθετε μπαϊράκι, τη Δημοκρατία όφειλε πρώτα να αποκαταστήσει. Αυτήν όφειλε να έχει ως σημαία. Και να το πει και ευθαρσώς, σε άλλες περισσότερο προσήκουσες προς τη Δημοκρατία αίθουσες. Αυτή απουσιάζει. Να πει ότι παρέλαβε άψυχο σώμα. Ένα τηλεοπτικό κουφάρι. Αλλά και γιατί άλλο Δημοκρατία, άλλο Νέα Δημοκρατία. Όπως επίσης άλλο μπαϊράκι, άλλο μπαράκι. Μέχρις και αυτό θα ήταν επιτρεπτό να ακουστεί από αντιπολιτευόμενους αντί να φωνασκούν ζητώντας ονόματα όταν δεν έκαναν το Γερμανό. Όταν ακόμη και στην πατρίδα του τελευταίου, ξέρουν μέχρι και τις διευθύνσεις των αναφερθέντων.

Όμως και το περιβόητο κλειδί, ο βασικός μέτοχος, και τα περί αυτόν πολύ ολίγον μπορούν να αλλάξουν τη ρότα. Το πολύ πολύ οι πέντε, η Μ. Α. Σ.Α.Α. όπως τους είχα ονομάσει {1}, να γίνουν επτά ή οκτώ. Στην ουσία απλά θα αυξηθεί ο αριθμός των δεσμοφυλάκων της Δημοκρατίας. Γιατί αυτή ακριβώς τη δουλειά κάνουν. Σιγά μην φοβηθεί και ενοχληθεί ο βυθός από ένα δυο βότσαλα. Όπως επίσης σιγά μη γίνουν οι δεσμοφύλακες, θεματοφύλακες.

Το ζήτημα είναι πως θα αποδοθούν τα πολιτικά κλοπιμαία στους πολίτες. Στον ιστορικό δικαιούχο λαό από τον οποίο και αφαιρέθηκαν και του οποίου αποτελούν κτήμα. Ποιο τελικά είναι το νέο Σύνταγμα του Μακρυγιάννη. Γιατί ακόμη και ο βασιλιάς Όθωνας έκανε πίσω τότε. Αναγνώρισε δίκαια στο αίτημα του Ρουμελιώτη θεματοφύλακα στρατηγού. Και επιπλέον άφησε και κάτι. Το παλάτι του έγινε Βουλή.

Όπως και οι ανιόντες των σημερινών επικεφαλείς άφησαν. Υπάρχουν λόγοι τους που έστω περισσότερο εμπειρικά και λιγότερο αναλυτικά, έμειναν. Μερικοί μάλιστα διεκδικούν κύρος που υπερβαίνει κατά πολύ το χώρο τον οποίο υπηρέτησαν. Μέχρι καθολικό κύρος, όπως συμβαίνει με τα γνωμικά. Εκείνος δε ο οποίος κερδίζει από τη συνάντηση της πολιτικής σοφίας με τη λαϊκή σοφία είναι, μεταξύ των άλλων, η ίδια η καθομιλουμένη. Πόσα χρόνια έχει όμως να ενυδατωθεί. Πάνω από είκοσι. Και πώς να γίνει αυτό. Από τα κορακίστικα της «πολιτικής» ή από την αργκό των καναλιών;

Όσο τώρα αφορά τους κατιόντες συγγενείς των προηγούμενων, έστω κι αν ακόμη στην ουσία δεν άρχισαν, άραγε τι θα μπορούσαν να παραγάγουν; Κατά τη γνώμη μου, πολλές φλύαρες βιντεοκασέτες και ηλεκτρονικές παρουσίες από τις οποίες όσο λείπουν οι σκέψεις τόσο είναι λογικό να λείπουν οι επισκέψεις χρηστών-πολιτών. Οι οποίοι όσο τους ψηφίζουν, άλλο τόσο τους αψηφούν. Γιατί θέλουν να πάρουν πίσω την εκδίκησή τους για την εις βάρος τους πολύμορφη βία, της οποίας ναι μεν μερικές πλευρές δεν έχουν υλική υπόσταση, όπως η τηλεοπτική, πλην όμως ζουν και βασιλεύουν. Μια περίοδο όπου όχι μόνο δεν φιλοσοφούν οι όποιοι βασιλείς αλλά ούτε καν οι φιλόσοφοι. Κάτι πολύ φυσικό, αφού αντίθετα προς τις άλλες Ευρωπαϊκές χώρες, η γενέθλια πατρίδα των τελευταίων, δεν έχει σήμερα απ αυτούς ούτε για δείγμα.

Μπορεί όλες οι εξουσίες και οι εποχές να είχαν πυρές να αντιμετωπίσουν τις ιδέες, όπως η σημερινή έχει τις ηλεκτρονικές. Όμως η ιστορία διδάσκει ότι μπορούσαν και φυσικά μπορούν να γίνουν πολλά. Σε όλους τους θεσμούς. Από την πολιτική και τη Δημοκρατία μέχρι τις Περιφέρειες και μέχρι τον καταστατικό χάρτη της χώρας. Από το δημοψήφισμα για το περιφερειακό, το πιο οξυμένο ζήτημα σε ολόκληρη τη Γηραιά

Ήπειρο, και από την εξουσία στην περιφέρεια ως το νέο ρόλο του Προέδρου της Δημοκρατίας {1}. Ο λίθος, έγγραφο σε ένα άλλο σημείωμα, που χρειάζεται να είναι ευμεγέθους πριν ριχτεί στην πολιτική Κορώνεια, είναι η άμεση Δημοκρατία.

Το πρώτο βήμα είναι αυτό. Το να πάμε από τη χώρα αυλή στη χώρα Βουλή, στους πολίτες μέλη της. Θα υπάρξουν και πολλά άλλα βήματα. Πολιτικά όσο θεσμικά {1}. Έστω και αν εξ αιτίας τους ζημιωθούν λίγο κάποια Αθηναϊκά γραφεία τελετών της Δημοκρατίας. Αφού θα αντλείται πλέον και από νέες πηγές. Εννοείται ότι τίποτε δεν θα γίνει και καμιά τέταρτη Δημοκρατία δεν πρόκειται να γεννηθεί αν πριν δεν μπουν σε μια λογική σειρά τα πράγματα. Πολύ πριν επιστραφούν τα θεσμικά κλοπιμαία.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ

{1} Χρήστος Κηπουρός, *Δημοψήφισμα για το περιφερειακό, Τρίτη έκδοση, Θράκη 2004. Βλ. μηχανές αναζήτησης,*

{*} Κείμενο του πρώην Βουλευτή Έβρου, με αφορμή την επικαιρότητα,

Θράκη Οκτώβριος 2004,

Ε. Ιδεόλιθος

1. Η τριμερής για τη Δημοκρατία

«Δημιουργία δυο ανεξάρτητων όσο αυτόνομων πνευματικών αρχών.

Η μια για την κοινωνία, η άλλη για τη Δημοκρατία. Ένας συλλογικός

Αριστοτέλης και ένας αντίστοιχος Δημόκριτος θα είναι τα αρχέτυπα».

X. Κ.

Οι αναλαμπές αν όχι λάμπεις που παρατηρούνται στη διαδρομή της ιστορίας από πρόσωπά της, δεν οφείλονται στην τύχη. Ας πάρουμε ένα από κάθε ιστορική περίοδο, αντιπροσωπευτικά. Καλύτερα όμως ας κάνουμε ένα ταξίδι αστραπή, προς τα πίσω. Στον Περικλή, τον Αλέξανδρο, τον Ιωάννη Βατάτζη, τον Ελευθέριο Βενιζέλο. Δεν είναι τυχαίο ότι θα πέσουμε αντίστοιχα επάνω στον Πρωταγόρα, τον Αριστοτέλη, το Νικηφόρο Βλεμμύδη, τον Καραβίδα.

Οι σχέσεις των πρώτων με τους δεύτερους δεν είναι βέβαια σχέσεις των ανθρώπων με είδωλα στον καθρέπτη. Η πολιτική εκδοχή του “mirror, mirror in the wale etc.” Αν ήταν τέτοια δε θα έκαναν αυτά που έκαναν. Πρόκειται για σχέσεις ανώτερης διανοητικής και ηθικής στάθμης. Από τον Αβδηρίτη σοφιστή και το φιλόσοφο του μέτρου μέχρι τον ηγούμενο Βλεμμύδη και το μέλος του πολιτικού γραφείου του Κρητικού ηγέτη, τον Καραβίδα. Ο λόγος για τις λεγόμενες δεξαμενές ιδεών. Αυτές που σε όλες τις ευρωπαϊκές χώρες βρίσκονται εδώ και πολύ καιρό, στην ημερήσια διάταξη. Από εδώ τα εισήγαγαν. Ας μην επεκταθώ στην έννοια του αντιδάνειου.

Όπως επίσης δεν θέλω να επεκταθώ στα νεότερα χρόνια. Ακόμη και στα μόλις προηγούμενα. Αυτή η περίοδος παρήλθε. Και τα Μέσα εκείνα που το κάνουν, έχουν τους λόγους τους. Πάντως όχι από λόγους αλληλεγγύης προς δικούς τους ανθρώπους. Όσο για τη σχέση που έχουν με τη Δημοκρατία είναι γνωστή. Παραμένει η παράνομη ιδιοποίησή της και στη συνέχεια η διάθεσή της προς πώληση, κατά το εκάστοτε δοκούν. Αυτό θα συνεχίσουν να κάμνουν. Και μάλιστα χωρίς καμιά όχληση από κανέναν.

Όμως από την άλλη αυτό είναι το πρώτο πολιτικό και θεσμικό ζήτημα της χώρας. Και χρειάζεται ένα άμεσο χειρισμό. Είναι ο γόρδιος δεσμός της Δημοκρατίας. Δεν λύνεται με τους συνήθεις νόμους. Είναι μεγάλη ψευδαισθήση να το νομίζει κανείς. Μια τρύπα στο νερό θα κάνουν τα βότσαλα στην πολιτική λίμνη και επίσης μερικούς κύκλους στην επιφάνεια του νερού. Έτερον ουδέν. Εδώ θα είμαστε.

Κατά τη δική μου γνώμη, το πρώτο, για το πέρασμα από την τρίτη στην τέταρτη Δημοκρατία, είναι το περιφερειακό {1}. Η άντληση κινητικότητας, πολιτικής και δημοκρατίας από νέες πηγές. Το δεύτερο αφορά συγκεκριμένη μεταβίβαση εξουσίας

στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας {1}. Το τρίτο σημείο έχει να κάνει με δημιουργία δυο ανεξάρτητων όσο αυτόνομων πνευματικών αρχών. Η μια για την κοινωνία, η άλλη για τη Δημοκρατία. Ένας συλλογικός Αριστοτέλης και ο αντίστοιχος Δημόκριτος θα είναι τα αρχέτυπα. Μια επεξεργασμένη όσο επιστημονική επιστροφή σε αμφοτέρους.

Η σχέση πολιτών πολιτείας με όλα της τα θεσμικά επίπεδα {Κυβέρνηση, Βουλή, κόμματα κλπ.} θα εμπλουτιστεί με έναν τρίτο εταίρο. Ας μείνουμε στο ζήτημα της Δημοκρατίας. Θα πρόκειται για μια, χωρίς άλλα προνόμια, ομάδα, πλην ενός. Του τιμητικού τίτλου της Βουλής και της Κυβέρνησης, που θα την αναγνωρίζει ως πηγή ιδεών και πολιτικών επεξεργασιών για τη Δημοκρατία. Το καταστατικό καθώς επίσης και ο προϋπολογισμός είναι θέματα ανοιχτά. Κατά τη γνώμη μου ο εθελοντισμός και το άμισθο, δίνουν στην ομάδα επιπλέον αξία και αίγλη. Μια άλλη ηθική υπόσταση.

Κάθε πρόταση προϊόν των επεξεργασιών της, που θα υποβάλλεται πριν από κάθε σχετικό με τη Δημοκρατία νομοσχέδιο, να μην έχει ηθικό και μορφωτικό μόνο βάρος όμως είναι βέβαιο ότι θα λαμβάνεται υπόψη από όλα τα εν τη Βουλή κόμματα. Μιλώ για ένα ζωντανό δημοκρατικό όσο επιστημονικό οργανισμό, που το κύριο μέρος των δραστηριοτήτων του θα αφιερωθεί στις συζητήσεις με τους πολίτες.

Αν η Δημοκρατία είναι πρώτου βαθμού συγγενής της πολιτικής και αν ο χώρος έμπνευσης της τελευταίας είναι οι ιδέες, τότε μέσα από τον ανάστροφο δρόμο η Ελλάδα, και μέσα από τις ιδέες και τις επεξεργασμένες, μετά από το διάλογο με το λαό, προτάσεις των πνευματικών αυτών προσώπων, μπορεί να επιστρέψει. Τόσο στην πολιτική όσο στη Δημοκρατία.

Ακολουθεί μια ακόμη πρόταση. Για την κοινωνία. Μια εκ νέου καταγραφή των κοινωνικών εξελίξεων της χώρας, καθώς και το τι λέει ο Έλληνας πολίτης. Το ανεκδιήγητο εκείνο: «έξω από το χορό, πολλά τραγούδια» θα δώσει τη θέση του στη συζήτηση γύρω από το ερώτημα: «κοιτάζτε, δεν πάει έτσι το βήμα του χορού». Η απάντηση προς τον πολίτη είναι υποχρεωτική. Εννοείται ότι δεν μπορεί να αντιστρατεύεται τη λογική.

Πέραν αυτών θα προσεγγιστούν ένα προς ένα τα σημεία-εστίες τριβών και κρίσης του Ελληνικού κοινωνικού, οικονομικού και αναπτυξιακού μοντέλου. Αυτός είναι ο ρόλος της άλλης ομάδας η οποία σε μια άλλη ευκαιρία πρόκειται να αναλυθεί και παρουσιαστεί διεξοδικότερα. Δεν μπορεί να γίνει τώρα, για προφανείς λόγους. Και επιπλέον επείγει περισσότερο η σημερινή. Ακόμη και από την οικονομία. Η τριμερής για τη Δημοκρατία.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ

{1} Χρήστος Κηπουρός, *Δημοψήφισμα για το περιφερειακό, Πέμπτη έκδοση, Θράκη 2004, σε ηλεκτρονική μορφή. Βλ. μηχανές αναζήτησης.*

{*} *Οι δυο νέες προτάσεις που υπάρχουν στο κείμενο του πρώην Βουλευτή Έβρου, εννοείται ότι τίθενται στη διάθεση οποιουδήποτε προς διάλογο.*

Θράκη Οκτώβριος 2004,

2. Ο θεμέλιος λίθος της Τέταρτης Δημοκρατίας

Σύμφωνα με τις κατά καιρούς δημόσιες τοποθετήσεις από τους επικεφαλείς της υπαρκτής πολιτικής Ελλάδας, υπάρχουν σε αυτήν: το κέντρο, η κεντροαριστερά και η αριστερά. Το είπαν στα συνέδριά τους, επίσης άλλοι το γράφουν παλαιόθεν. Παίρνω τους μετρητοίς τις δηλώσεις. Όπως όμως και το τι συνεπάγεται να λέει κανείς ότι είναι αυτό και δεν είναι το άλλο. Κάτι που οφείλει να το αποδεικνύει με τις πράξεις του.

Ως προς την πολιτική τους φιλοσοφία λοιπόν, και ειδικά τις ρίζες της τελευταίας και το που ακριβώς βρίσκονται ή καλύτερα το που πρέπει να βρίσκονται αυτές, η απάντηση είναι απλή. Μπορεί μεν ιστορικά να είναι μακριά, όμως γεωγραφικά είναι κοντά. Πολύ κοντά. Μέσα στη χώρα. Είναι η εκκλησία του Δήμου, η Αγορά της κλασσικής Αθήνας. Όπως είναι ο Αριστοτέλης και ο Δημόκριτος.

Η μεσότητα του πρώτου καθώς και η Ευεστώ του δεύτερου. Του οποίου όμως το ομόρριζο, με τη Δημοκρατία, όνομα, δεν στάθηκε ικανό ώστε να εμποδίσει την ίδια κλασσική Αθήνα του Δήμου να την καταργήσει, καίγοντας όλα του τα έργα. Όπως κάνει και η σύγχρονή της ομολογή. Η τηλεοπτική πρωτεύουσα με τις ηλεκτρονικές πυρές.

Η μη συμπερίληψη και άλλων εκ των μεγάλων σοφών, δεν σημαίνει τίποτε. Ίσως σε αυτό να επηρέασαν λίγο οι πολιτικές ταυτότητες όπου δεν υπάρχει καμιά αναφορά για δεξιά. Κάτι για το οποίο π.χ. ο Κορνήλιος Καστοριάδης, μέμφεται τον Πλάτωνα {1}. Όπως ως προς την απέναντι όχθη της έπαιξε ρόλο η γνωστή, περί Αριστοτέλη και Δημόκριτου, γνώμη του Κάρολου Μαρξ {2}.

Αν η πολιτική και φιλοσοφική θεωρία του Αβδηρίτη σοφού είναι ισάξια προς την ατομική, τότε εκτός του ομώνυμου κέντρου πυρηνικών ερευνών, του Ε.Κ.Ε.Φ.Ε. έστω, έπρεπε από πολλών ετών να έχει ιδρυθεί αντίστοιχο πολιτικών φιλοσοφικών ερευνών. Ο ίδιος άλλωστε δεν θα είναι και ιδιαίτερα ικανοποιημένος να εκλαμβάνεται σαν κανένας αρχαίος Οπενχάιμερ. Τη φιλοσοφία διακόνησε πρωτίστως. Και κατόπιν τα φυσικά φαινόμενα. Πρότεινα στο Δημοκρίτειο που έχει και το όνομά του να αποκτήσει επίσης και μια άλλη σχέση μαζί του. Να το επιβεβαιώσει στην πράξη. Να ιδρύσει σχολή πολιτικής φιλοσοφίας στα Άβδηρα {3}.

Ως προς τα υπόλοιπα, η προτεινόμενη πνευματική αρχή για τη Δημοκρατία {4}, μπορεί να αναδειχθεί σε συλλογικό Δημόκριτο. Θα το κρίνει το κατά πόσο ο λίθος που θα ρίξει στην πολιτική λίμνη είναι γνήσιος και αληθινός ιδεόλιθος {5}. Που μέχρι και θαυματουργός μπορεί να αποδειχθεί. Ο οποίος φυσικά ούτε δρακόντεια μέτρα είναι ούτε κανένας νέος νόμος. Αν είναι κάτι που θα κάνει το βυθό να φαίνεται, είναι μια επεξεργασμένη θεσμική δέσμη ιδεών προς τη Βουλή των Ελλήνων με την υπογραφή της αρχής. Η δημιουργία της είναι το πρώτο βήμα.

Ιδέες και πάλι ιδέες. Από την άμεση Δημοκρατία και τη συμβολή της μέσα από το δημοψήφισμα για το περιφερειακό έως τις δώδεκα περιφέρειες και από την απόκτηση της εξουσίας από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας να διορίζει ο ίδιος τους κρατικούς εκπροσώπους στις περιφέρειες, έως την τριμερή για τη Δημοκρατία. Κινήσεις η κάθε

μια στη σειρά της. Μελετημένες. Σκοπός ιερός όσο άγια είναι και τα μέσα. Το μικρό. Από αυτά που δεν έχουν ανάγκη αγιασμού. Αν κάποια έχουν, είναι εκείνα με το κεφαλαίο Μι. Τα του κεφαλαίου, όπως θα έλεγε και η παραδοσιακή αριστερά.

Με μια επιπλέον σημείωση. Ως προς τα δημοψηφίσματα δεν ισχύει η παροιμία: αφού βρήκαμε παπά ας θάψουμε κλπ. Ζούμε σε μια χώρα που έχει να κάνει τριάντα χρόνια τέτοιο πράγμα και επιπλέον στη χώρα του μέτρου. Δεν μπορεί να κάνει πέντε έξη μαζί. Εν πάση περιπτώσει ας μπουν προτεραιότητες. Τι είναι πιο μπροστά. Αν είναι κάτι πριν από την κλεμμένη μας Δημοκρατία. Το εάν μπορεί να διαιώνίζεται το ίδιο βιολί. Όπως την παρελθούσα οκταετία. Αν όχι δεκαπενταετία και περισσότερο.

Αυτή η ηθική όσο πολιτική ανομία μας έφερε εδώ. Η διασπάθιση του Δημόσιου χρήματος μετά αφαίρεσης της Δημοκρατίας. Στα νομικά λέγεται ληστεία μετά φόνου, αφαίρεσης ζωής. Εγώ δεν είμαι δικαστής. Ήμουν όμως και συνεχίζω να είμαι θύμα αυτής της ανεπανάληπτης τηλεοπτικής και έντυπης αθηναϊκής κυρίως λογοκρισίας. Ξέρω ότι τα διαβάζουν αλλά δεν τα βάζουν. Μπορώ να μιλήσω γι αυτό. Γνωρίζω καλά τον τόπο, τον τρόπο όσο και αυτούς που έδρασαν. Μπορεί οι πρώην να είναι οι άμεσα ενεχόμενοι όμως και οι νυν, αν από τη μια ορθά κατήγγειλαν τα συμβαίνοντα, από την άλλη, δεν έλειψαν και καμιά μέρα από το γυαλί. Αλήθεια είναι κανείς τους που πιστεύει ότι θα γίνει κάτι; Πέραν της βαφής και αλλαγής του χρώματος.

Η Δημοκρατία θα έρθει αν έρθει, από το ψαλίδισμα και κυρίως από τη διάχυση της θεσμοθετημένης κυβερνητικής υπερεξουσίας στους πολίτες. Η άμεση Δημοκρατία θα παίξει καθοριστικό ρόλο. Μια άλλη τέτοια περίπτωση είναι η μεγάλη διανοητική συμβολή του συλλογικού Δημόκριτου. Από τέτοια υλικά και μόνο, από ιδέες και από πολιτική, και όχι από συμβάσεις μεταξύ κυβερνώντων και Μέσων, είναι ο λίθος που έλεγα ότι χρειάζεται. Αντί για βότσαλα ένας πολύτιμος λίθος. Ο θεμέλιος λίθος της Τέταρτης Δημοκρατίας.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

{1} Κορνήλιος Καστοριάδης, *Η αρχαία Ελληνική Δημοκρατία και η σημασία της για μας σήμερα*, εκδόσεις ύψιλον, Αθήνα, 1986,

{2} Παναγιώτης Κονδύλης, *Ο Μαρξ και η αρχαία Ελλάδα*, εκδόσεις στιγμή Αθήνα 1984, σελ. 37, όπου αποκαλεί τον Αριστοτέλη μέγιστο στοχαστή της αρχαιότητας. Έστω και αν είναι αλλού θετικός και αλλού κριτικός για το Δημόκριτο, για τον οποίο βέβαια ο Σταγειρίτης σοφός έπλεκε εγκώμια όταν έλεγε ότι μοιάζει να τα φρόντισε όλα.

{3} Χρήστος Κηπουρός, *Αβδηρα, Θράκη 2004*. Βλ. μηχανές αναζήτησης,

{4} Χρήστος Κηπουρός, *Δημοψήφισμα για το περιφερειακό, Έκτη έκδοση, Η τριμερής για τη Δημοκρατία, Δυο προτάσεις του συγγραφέα, δημιουργία μιας πνευματικής αρχής για την κοινωνία και μιας για τη Δημοκρατία*. Θράκη 2004. Βλ. μηχανές αναζήτησης.

{5} Michel Foucault, *Οι λέξεις και τα πράγματα*, εκδόσεις Γνώση, Αθήνα 1986, βλ. σελ. 170, *Η παραγωγή των λέξεων*. Ας επιτραπεί στο σημείο αυτό να παρατεθεί από το συγγραφέα του σημερινού κειμένου, σε πρώτο πρόσωπο, μικρό ιστορικό για την

παραγωγή της λέξης που μπήκε ως τίτλος: «Με άρεζε από παλιά η πέτρα. Τόσο ως λέξη όσο ως υλικό δόμησης. Η ομορφιά που εκπέμπει. Η ζεστασιά της μαζί και το κρύο. Η αντοχή στο χρόνο που την καθιστά ιστορικό μνημείο. Ίσως ένα από αυτά με επηρέασε ιδιαίτερα. Μιλώ για τα πέτρινα τείχη της πόλης μου. Τα βυζαντινά.

Δεν θα επεκταθώ σε προηγούμενες περιόδους. Ούτε στην παλαιολιθική ούτε στη νεολιθική. Ήθελα να μείνω λίγο μόνο στα πέτρινα χρόνια τα οποία αποδεικνύονται τελικά μεγάλης αντοχής. Επίσης στο κλασσικό, ουδέν κακόν αμιγές κλπ. και στην εξ αυτού έμπνευση των αγώνων των πολιτών για Δημοκρατία. Κάτι που συναντάται ακόμη από την κλασσική περίοδο.

Με βάση αυτά, και παρόλο που και στα χθεσινά όσο και τα σημερινά πέτρινα τηλεοπτικά χρόνια δεν παρέχεται καν η ευκαιρία να ακουστεί ο λόγος όλων των πλευρών, και πάλι οι πολίτες χρεωστούν χάρη. Γιατί τους εμπνέουν να σκεφτούν και να φανταστούν τη Δημοκρατία που τους κατακλύβουν τα Μέσα από κοινού μετά των όποιων κυβερνώντων. Να τη ζητήσουν πίσω. Όπως όφειλαν να το κάνουν από ετών.

Έτσι όταν προ ημερών με έλεγε φίλος ότι τα λιμνάζοντα νερά αντί για βότσαλα θέλουν πλέον λίθο για να τα ταράξει κανείς, επέστρεψαν όλα τα προηγούμενα και μαζί τους πολλά καινούργια. Ένα από τα τελευταία ήταν ο θεμέλιος λίθος. Φράση συνδεδεμένη με όχι και ιδιαίτερα καλές στιγμές της Δημοκρατίας. Με προπαγάνδα. Εν τούτοις σκέφτηκα ότι μπορεί να πάει και με τις καλές της στιγμές. Ακόμη και με τις ευγενείς. Εξαρτάται από το λόγο που θα την εκφέρει.

Ας πούμε ότι είναι ο ομώνυμος λίθος της Τέταρτης Δημοκρατίας. Αυτή που λίγοι πλέον θα αρνηθούν την αναγκαιότητά της. Και επόμενα τη θεμελίωση. Που ακόμη και οι της λεγόμενης πολιτικής σύντομα θα αναγκαστούν να μιλήσουν γι αυτήν. Γιατί ό,τι ήταν να δώσει η μεταπολιτευτική περίοδος τα έδωσε. Προ πολλού μάλιστα βρίσκεται σε προκεχωρημένη κλπ., για να θυμηθώ και μια φράση που χρησιμοποιούν αρκετά συχνά οι ιατροδικαστές.

Ακολούθησε συνειρμός με τον πολύτιμο λίθο. Ανάμεσα στο πέτρωμα το οποίο τον κυφορούσε από παλαιότατων χρόνων πριν από την εξόρυξη, και στη συνομήλικη ανθρώπινη και λογική σκέψη πριν από την γέννηση των δικών της προϊόντων. Των επεξεργασμένων ιδεών. Και εξ αυτών εκείνη που μπορεί να παίζει ανάλογο ρόλο στη Δημοκρατία. Να αναδειχθεί ακόμη σε πολύτιμο και επόμενα σε θεμέλιο λίθο της. Με μια λέξη: ιδεόλιθος.

{} Το νέο κείμενο του πρώην Βουλευτή Έβρου αποτελεί επιπλέον επιχειρηματολογία ως προς την πρόταση του ίδιου, εν όψει των περί της διαπλοκής συζητήσεων, για την πνευματική αρχή για τη Δημοκρατία. Κάτι το οποίο πρόκειται να επαναληφθεί με την αντίστοιχη αρχή για την κοινωνία, τις νέες πολυπλοκότητες. Το συλλογικό Αριστοτέλη.*

Θράκη 18 Οκτωβρίου 2004,

Ένθετο

1. Ένας ακόμη φαύλος κύκλος.

Αθήνα 2004, Θεσσαλονίκη 2008, Περιφέρεια 2000ποτέ.

Μια ιερή αν όχι άγια λέξη και έννοια όσο ιστορική και πολιτισμική οντότητα που έχει διασωθεί, πάνε και αυτήν να τη χαντακώσουν. Ο λόγος για την περιφέρεια την οποία το αθηναϊκό κομματικό όσο τηλεοπτικό ιερατείο, θεωρεί ότι με τις πληθωρικές του αναφορές σε αυτήν θα απαλλαγεί από τις ευθύνες που βαρύνεται. Περίπου ότι θα βγάλει την υποχρέωση.

Δεν βλέπει ότι το κάθε χωριό-φάντασμα γίνεται πλέον και από μια ερινύα και ότι σήμερα ανέρχονται σε χιλιάδες. Ότι παντού συναντάται μόνο Κιθαιρώνας. Ελικώνας πουθενά. Επόμενα και Μούσες. Ότι ποτέ δεν υπήρξε τόση ανισορροπία. Παραγωγική, οικονομική, αισθητική, αναπτυξιακή. Και πριν από όλα, πολιτική.

Όμως αν έστω και τώρα ακόμη η πολιτική Ελλάδα θεραπεύονταν από το βαρύ αμοραλισμό της και επειδή θα αισθάνονταν τύψεις συνείδησης και θα ήθελε να κάνει κάτι υπέρ των περιφερειών, μπορούσε να δώσει ένα πρώτο δείγμα ηθικής γραφής. Να εγκαταλείψει την ολυμπιακή κενοδοξία που διατρέχει το σώμα της. Το επόμενο βήμα θα ήταν με απόφαση της Βουλής να εξαιρεθεί η Αθήνα από νέα έργα. Κάτι που ούτως ή άλλως θα κάνει το επόμενο κοινοτικό πλαίσιο, το 2006.

Απλώς θα άρχιζε ένα χρόνο πιο νωρίς. Σύνολον επτά χρόνια. Όσα η πρωτεύουσα έστυψε στην κυριολεξία τις υπόλοιπες δώδεκα περιφέρειες. Και το χειρότερο. Αφού τις κουβάλησε στα ισάριθμα bodylines που «κοσμούν» την πλατεία Συντάγματος, τις γέμισε και με αναβολικά. Τις ντόπαρε να επευφημούν μετά των εκπροσωπήσεών τους την μεγάλη ιδέα της κατάρρευσής τους. Είπα να γράψω ένα άρθρο με τίτλο: ζήτω η απομόνωση. Έστω: εγκώμιο στην απομόνωση. Κάτι τέτοιο εν πάση περιπτώσει.

Δεν το έκανα γιατί δεν θα καταλαβαινόμουν. Και όχι μόνο αυτό. Θα το προβόκαρε δεόντως και το προσωπικό των γραφείων τελετών της Δημοκρατίας. Αυτά τα οποία αυτοαποκαλούνται Μέσα όταν δεν αυτοδιαφημίζονται ότι δήθεν προβάλλουν όλες τις απόψεις. Ότι τα ενδιαφέρει η ουσία. Ενώ στην ουσία τα ενδιαφέρουν οι ουσίες της βρόμικης Δημοκρατίας. Αυτές που διοχετεύουν στους πολίτες προτού τους κάνουν φυτά και υποχείρια των κατά καιρούς εγχώριων ή και μακρινών εντολέων.

Και όμως παρ' όλα αυτά θα μπορούσε μια αναπτυξιακή πολιτική να αρχίσει να αποκαθιστά τις εις βάρος των περιφερειών πολυετείς αδικίες. Έστω των κοινοτικών πλαισίων. Έστω μόνο τις ασχημίες του τρίτου. Λόγω του Ελικώνα και του Κιθαιρώνα που έλεγα πιο πριν, ας μείνω στη Ρούμελη. Δυο λόγια αρκούν.

Αυτήν λοιπόν τη φτωχότερη Ευρωπαϊκή περιφέρεια τα κεντροαριστερά σαΐνια της πρωτεύουσας με τη συγκατάθεση των κεντροδεξιών ομολόγων τους, την εμφάνισαν δια των Οινοφύτων στις Βρυξέλες ως την πλουσιότερη των δεκατριών, προκειμένου να καταστήσουν το κλεινό άστυ επιλέξιμη περιφέρεια. Να μπορεί να σουφρώνει με άνεση τα ευρωπαϊκά ταμεία. Το περιφερειακό, το ταμείο συνοχής κλπ. Αυτή είναι η Αθήνα 2004 για όσους δεν γνωρίζουν πώς έγινε το θαύμα. Δεν έχουμε μόνο μεγάλο αδελφό. Έχουμε και μεγάλη αδελφή.

Και παλιά και τώρα οι πρωθυπουργοί της χώρας όπως και οι αρχηγοί ανεβαίνουν στη διεθνή έκθεση της Θεσσαλονίκης για να αναπτύξουν, όπως προαναγγέλλουν οι καθ' υπόδειξη φίλοι τους εκ των Μ.Μ., το όραμά τους. Το έκανε κατά κόρον ο πρώην ένοικος του Μαξίμου. Πολιτική όραση δεν είχε, για όραμα μιλούσε. Ετοιμάζεται να το αρχίσει και ο νυν. Το διάγγελμα μετά τη λήξη των αγώνων ήταν η πρόβα. Να πει πράγματα που δεν πιστεύει. Κάτι που φαινόταν. Όπως στην τελετή της λήξης.

Απέναντι σε αυτά και απέναντι σε κουτοπονηρίες και ανόητους τοπικισμούς περί Βόρειας Ελλάδας, που κυκλοφορούν τελευταία, θα έλεγα ότι ένα νέο περιφερειακό όραμα δεν είναι δυνατόν να θεμελιωθεί στην αντιγραφή του Αθηναϊκού μοντέλου από το Θεσσαλονικιώτικο. Αν κάποιος έχει την απορία πως μπορεί σήμερα αυτό να εκφραστεί, η πολιτική δηλαδή που οφείλει να έχει ως αφετηρία, δεν είναι τριάντα ειδών. Πέντε έξι είναι. Ας μείνω σήμερα μόνο σε δυο χειροπιαστές από αυτές.

Αν η πρώτη είναι η αναστολή αθηναϊκών έργων, η δεύτερη αφορά τη διάθεση της προϋπολογιζόμενης δαπάνης της Θεσσαλονίκης του 2008, της EXPO όπως τη λένε, στη Ρούμελη και στην Ήπειρο. Η ταινία με την πόλη που εφευρίσκει να διεκδικήσει έναν διεθνή ολιγοήμερο ρόλο, ώστε στη συνέχεια για χρόνια να πλιατσικολογεί, πότε εθνικούς και πότε κοινοτικούς πόρους, έχει ξαναπαιχτεί.

Το νέο είναι να υπάρξει ένας ισχυρός πολιτικός και ηθικός κυρίως συμβολισμός. Καταρχήν στις δυο πλέον ενδεείς ιστορικές περιφέρειες. Σημειωτέον ότι η Ρούμελη λόγω των υψηλών μεν, πλασματικών δε, αναπτυξιακών δεικτών της, θα αποβληθεί από το νέο πακέτο. Εμ δαρμένη, εμ κλπ, όπως λέει και ο λαός. Το μόνο που δύναμαι να κάνω είναι να εκφράσω με τον γραπτό αυτό τρόπο την αλληλεγγύη που οφείλω. Άλλο όμως βάρος έχει αν γίνει από επίσημα πρόσωπα. Πόσο μάλλον το επισημότερο.

Πρόκειται για δυο νέες, αμιγώς πολιτικές, προτάσεις. Άλλο αν είναι ασύμβατες έως ουτοπικές ως προς την υπαρκτή πολιτική Ελλάδα. Αλίμονο αν δεν ήταν. Δεν θα τις έκαμνα. Άλλοι επεξεργάζονται τις συμβατικές και τις τοπικές, που μας έφεραν πιο πίσω και από τις ουραγούς περιφέρειες της Ευρώπης. Γι αυτό δεν αμφιβάλω τι μέλλει γενέσθαι στον τόπο αυτό. Ότι θα συνεχίσει να έχει δυο κυβερνήσεις όπως και δυο αντιπολιτεύσεις. Ότι θα τον βλάπτουν εξ ίσου. Ότι θα διαιωνίζεται η ακυβερνησία όσο και η αναντιπολιτευσία. Η μεν κυβέρνηση θα αντιγράφει την προηγούμενη, όπως κάνει η σημερινή, όπως και η αντιπολίτευση αντιγράφει τη χθεσινή της προκάτοχο. Αυτό μήπως δεν γίνεται τώρα;

Αν κάποιος δεν συμφωνεί, ας δει έστω για λίγο, το πρώτο περιφερειακό ζήτημα. Τον θεσμό των εκλεγμένων περιφερειάρχων. Την άλλη όψη της Δημοκρατίας στη χώρα. Τόσο οι μεν όσο οι δε, όταν βρίσκονται στην αντιπολίτευση, κατεβάζουν τον ουρανό με τα άστρα. Ως κάτοχοι όμως και νομείς αυτού του κράτους, περιπίπτουν σε ολική αμνησία. Τότε κατεβάζουν τα ρολά. Αυτό φυσικά δεν είναι νέος ιστορικός

κύκλος. Ούτε Ευρωπαϊκός είναι ούτε Δημοκρατικός. Αν πρέπει να είναι κύκλος, είναι ένας ακόμη φαύλος κύκλος. Αθήνα 2004, Θεσσαλονίκη 2008, Περιφέρεια 2000ποτέ.

{} Το κείμενο του πρώην Βουλευτή Έβρου αφιερώνεται στον Ηπειρώτη Κώστα Γάτσιο από τη Ζίτσα με τον οποίο συνδέεται με μακρόχρονη πολιτική όσο προσωπική φιλία. Τόσο μέσα από τους κοινούς διανοητικούς και πολιτικούς προβληματισμούς όσο από τους αγώνες για την Εγνατία οδό καθώς και την κοινή προσπάθεια για την Ένωση. Η σημερινή αφιέρωση, πέραν από δείγμα αναγνώρισης της πολιτικής και ηθικής του στάσης και διαδρομής γίνεται για ένα ακόμη λόγο. Γιατί παράλληλα με την ακαδημαϊκή δράση στο οικονομικό πανεπιστήμιο της πρωτεύουσας επέλεξε συνειδητά την οδό νίκης των περιφερειών. Δεν «αγωνίστηκε» όπως άλλοι συνάδελφοί του, για την οδό Νίκης των Αθηνών.*

Διδυμότειχο 9 Σεπτεμβρίου 2004,

2. Τα καμένα χαρτιά δεν καίγονται

Πριν από κάποια χρόνια θα μπορούσε κανείς να αποδώσει την αποσταθεροποίηση στο Καύκασο και ειδικότερα στην Τσετσενία, στην ακύρωση του πετρελαιοαγωγού Μπακού - Γκρόζνι- Νοβοροσίσκ. Ένας από τους λόγους ήταν το προβάδισμα του αντίστοιχου αγωγού, Μπακού-Τυφλίδα- Τσεϊχάν {1}. Ο πόλεμος των δρόμων του πετρελαίου Κασπίας Μεσογείου.

Η γεωργιανή επανάσταση που ακολούθησε, μόνο επανάσταση δεν ήταν. Οι λόγοι πολιτικής γεωοικονομίας που την προώθησαν και την επέβαλαν, φαίνονταν από την πρώτη στιγμή. Τόσο σε τι απέβλεπαν όσο και ποιοι ήταν οι υποβολεείς. Όπως άλλωστε οι λόγοι της σταθεροποίησης και ανάδειξης της Κεμαλικής γεωοικονομίας στο Μικρασιατικό σώμα, οι οποίοι βρίσκονται πίσω από το Ίμραλι. Με την αγενή στήριξη βεβαίως της πολιτικής Ελλάδας. Η οποία μεταξύ των άλλων έβγαλε και τα μάτια της δικής της, της εθνικής γεωοικονομίας. Η τελευταία από τότε ακόμη αυτοχειριάστηκε. Από το 1999. Η σημερινή είναι ένα υποπόδιο της ενεργειακής Τουρκίας.

Κύλησε έκτοτε πολύ νερό μαζί και πετρέλαιο στο αυλάκι. Το δόγμα όμως της Αμερικανικής γεωοικονομίας παρέμεινε το ίδιο: «Τα θέλουμε όλα». Ο λόγος για τα ανά τον κόσμο ενεργειακά κοιτάσματα. Μέχρι ακόμη και το Ιρανικό φυσικό αέριο. Η παραίτηση από το όντως πανάκριβο σχέδιο του πετρελαιοαγωγού Μπακού Τσεϊχάν δεν ήταν οριστική. Συνέβαλε σε αυτό, ότι τα βρήκε μαστούνια στην κατεχόμενη Μεσοποταμία, καθώς και η υψηλότερη τιμή του προϊόντος διεθνώς που τον καθιστά επί του παρόντος ανταγωνιστικό.

Εκτός όμως από πετρέλαιο και φυσ. αέριο η περιοχή μυρίζει και άλλα πράγματα. Και δεν αναφέρομαι μόνο στη μπαρούτη της τραγικής Οσετίας. Μυρίζει αυτή καθ' εαυτή η εισβολή στο σχολείο της πόλης Μπεσλάν. Επίσης η χρονική περίοδος.

Οι μαχητές του κουρδικού κινήματος με τέσσερις χιλιάδες χωριά καμένα, πήραν τα βουνά. Ούτε σε θέατρα ούτε σε σχολεία εισέβαλαν. Και όταν ήταν να θυσιαστούν, αυτοπυρπολούνταν και λαμπάδιαζαν στις πλατείες ευρωπαϊκών πόλεων. Άλλο τώρα αν κάποιοι Έλληνες «διανοούμενοι» εφαρμόζουν δυο μέτρα και σταθμά. Όπως τα τηλεοπτικά Μέσα που τους βγάζουν. Όπως πριν έβγαζαν εκείνους που υποδείκνυαν οι τότε κυβερνώντες.

Μυρίζει η Ευρωπαϊκή στάση. Όπως επίσης το ίδιο συμβαίνει με την πολλαπλά ασύγγνωστη ρωσική. Ό,τι και να είναι όμως, δεν είναι και Τουρκία. Πιο έντονα από όλα, μυρίζει κάτι άλλο. Το πώς άλλαξε υπέρ του Bush το κλίμα των Αμερικανικών δημοσκοπήσεων. Εύχομαι να είναι προσωρινό. Πάντως η εκλογίκευση από τους πολίτες των Η.Π.Α. των πεπραγμένων της εισβολής όσο και της κατοχής του Ιράκ, σαφώς συνδέεται με την μαζική παιδοκτονία στο μοιραίο σχολείο. Σε σημείο που να σκεφτεί κανείς ακόμη και την περίπτωση οργανικής σχέσης. Προδιαθέτει άλλωστε για κάτι τέτοιο αν δεν το δείχνει, το ιστορικό της περιοχής. Είναι γνωστό ποιοι κινούν τα τελευταία έτη, τα νήματα της Κασπίας όσο της Ευρασίας.

Μόνο η εγχώρια πολιτική μύτη δεν μυρίζει. Τόσο η πρώην όσο και η νυν. Ίσως, λόγω Ολυμπιακών, είναι ψηλομύτες. Ίσως υπερίπτανται, όπως το φουσκωτό αέρος. Η αγαθή τύχη που υπάρχουν η Κύπρος όσο και η Ομογενειακή Ελλάδα και που δεν πρόκειται ποτέ να πουν το "σφάξε με αγά μου ή cowboy μου να αγιάσω", δεν αρκεί. Η επιστροφή του ηττημένου στον προηγούμενο γύρο Γολιάθ θα είναι δριμύτερη. Πέραν του «ναι» θα επιζητήσει την ταπείνωση κάθε φορέα αξιοπρέπειας, με πρώτο την προεδρία της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Ένα από τα πολιτικά χαρτιά του Ελληνισμού είναι η πρόταση διεύρυνσης της Ε.Ε. προς τη Ρωσία. Με ό,τι αυτό συνεπάγεται. Μεταξύ όλων των άλλων να μην υπάρξουν στο μέλλον νέα Μπεσλάν. Ας μη μιλήσω για τη ρωσική στάση στο δημοψήφισμα της Κύπρου. Την ίδια πρόταση είχα κάνει και πιο πριν. Επί Ελληνικής Προεδρίας της Ε.Ε. {2} θυμίζοντας μάλιστα ότι ιστορικά, γεωγραφικά όσο και πολιτισμικά η Ρωσία είναι πολύ περισσότερο Ευρώπη από την Τουρκία. Μιλώ για τη γεωοικονομική Δημοκρατία {1}, από την οποία έχει επίσης μόνο να ωφεληθεί η Γηραιά Ήπειρος. Η σύνδεση της έναρξης των ενταξιακών διαπραγματεύσεων της Τουρκίας με την άμεση απελευθέρωση του Κούρδου Μαντέλα, είναι ένα άλλο χαρτί.

Επιστρέφοντας από το πολιτικό αυτό ταξίδι, έπεσα επάνω στις προεδρομαχίες των Αθηνών. Στις εσωκομματικές, εν πολλοίς, κοκορομαχίες. Αν όχι στις κορακομαχίες, λόγω της κορακίστικης διαλέκτου που ομιλούν. Είτε είναι των διακοσίων είτε των χιλίων διακοσίων λέξεων. Τι βλέπω. Άλλοι υποκρίνονται το ανεπίκαιρο του θέματος. Δεν διαφεύγει όμως της προσοχής ότι είναι ένας τρόπος να περνάει ο καιρός. Άλλοι πάλι θέλουν να κάψουν χαρτιά. Και άλλοι οργίζονται επειδή αγωνιούν να μη καεί το δικό τους χαρτί. Τους διαφεύγει όλους ότι τα καμένα χαρτιά δεν καίγονται.

{} Σημείωμα πολιτικής γεωοικονομίας του πρώην Βουλευτή Έβρου που γράφτηκε με αφορμή την επικαιρότητα.*

Σημειώσεις

{1} Χρήστος Κηπουρός, Αγώνας για τη γεωοικονομική Δημοκρατία, εκδόσεις Γόρδιος, Αθήνα 2002

{2} .ο.π. Σημειώσεις πολιτικής γεωοικονομίας, σε ηλεκτρονική μορφή, ΚΕ.ΓΕ.ΜΕ, Θράκη 2004,

Διδυμότειχο 7 Σεπτεμβρίου 2004,

3. Αφρικανός Πατριάρχης

Αν δεν είχε σχέση με Ελληνισμό, πολιτική και αναγέννηση, δεν θα το πρότεινα. Ούτε θα έμπαινα σε ξένα χωράφια. Όπως της Εκκλησίας. Έχει σχέση όμως και παραέχει. Η Ελλάδα και η Κύπρος και κατ'επέκταση οι δυο εκκλησίες, από κοινού με το οικουμενικό πατριαρχείο, μπορούν να αποκομίσουν ανυπολόγιστα ηθικά και πολιτισμικά οφέλη από μια στρατηγικού τύπου διπλωματική όσο κυρίως μεγάλη πρωτοβουλία. Δεν πρέπει να διαφεύγει κανενός ότι οι μεγάλες κινήσεις είναι από τη φύση τους απλές. Μιλώ για μια νέα γεωπολιτισμική γεφύρωση της Μεσογείου. Από την Ευρώπη και τις δυο σκάλες της, την Ελλάδα και την Κύπρο έως την νότια όχθη της πιο ιστορικής αυτής θάλασσας της γης. Εκείθεν ως τη νοτιότατη Αφρικανική όχθη και το ακρωτήριο της καλής ελπίδας.

Συνεχίζοντας το ιεραποστολικό έργο του Πατριάρχη Πέτρου, του ανθρώπου αυτού που κινήθηκε στα πρότυπα ενός Κυρίλλου του Νότου, το Πατριαρχείο Αλεξανδρείας και πάσης Αφρικής, όπως λέγεται πλέον, καλείται να αποδειχθεί πανηπειρωτική πολιτισμική οντότητα. Θεματοφύλακας διαρκούς συνάντησης του Αφρικανισμού και του Ελληνισμού με την Ορθοδοξία. Το έκαναν κάποτε επί των χρόνων της Ρωμανίας δυο πεφωτισμένοι ιερωμένοι όσο και πνευματικοί άνθρωποι από τη Θεσσαλονίκη, όταν εκχριστιάνισαν τους Σλαβικούς λαούς της Ανατολικής και της Βόρειας ως προς εμάς Γηραιάς Ηπείρου. Απλώς τη θέση της τελευταίας θα πάρει αυτή τη φορά η Αφρικανική τους ομολογή. Τη δε θέση των Κυρίλλου και Μεθοδίου ως συλλογικός εκφραστής, ο υπό αναπλήρωση πατριαρχικός Οίκος.

Αυτή την πιο σημαίνουσα ίσως πτυχή της ιστορίας των Βυζαντινών χρόνων, την ξεχνούν στην Αθήνα. Επιπλέον αποτελεί έναν από τους λόγους -υπάρχουν και πολλοί άλλοι επίσης- που οι πολιτικοί ή και πολιτειακοί της αξιωματούχοι αδυνατούν να εμπνευστούν. Πόσο μάλλον να εμπνεύσουν. Τουτέστιν να σκεφτούν, μιλήσουν και προτείνουν κάτι το ενδιαφέρον. Έστω κάποιου μεσαίου μεγέθους. Πόσο μάλλον κάτι το μεγάλο. Και πόσο περισσότερο να το κάνουν πράξη.

Υπάρχουν πολλά αξιόλογα πνευματικά πρόσωπα στη χώρα αυτή. Πλην όμως της πολιτικής. Το Ελλαδικό πολιτικό σώμα είναι ακέφαλο. Χέρια μόνο έχουν που τα κινούν υπερβολικά. Μάλλον για να καλύψουν τα πολιτικά κενά όταν προβαίνουν σε εξαγγελίες ή καυγαδίζουν μπροστά στους τηλεοπτικούς δέκτες, προσποιούμενοι τους θυμωμένους.

Όμως και αληθείς να είναι οι θυμοί, ο λαός λέει ότι τα γινάτια βγάζουν μάτια. Εγώ πάλι λέω ότι οι ιδέες και η πολιτική τα ανοίγουν. Για να συμβεί όμως κάτι τέτοιο χρειάζεται κανείς να μην αυτοφυλακίζεται. Ούτε φυσικά να τα κλείνει μπροστά στα καραμπινάτα ψέματα των κυβερνώντων ούτε βέβαια στους εμφανιζόμενους ως αθώες περιστερές εκ των αντιπολιτευόμενων. Άρχισαν να μαλώνουν αφού τόσο οι μεν όσο οι δε έσπευσαν προηγουμένως να χαρακτηρίσουν ως μη όφειλαν το τραγικό συμβάν, ως δυστύχημα. Κάτι που είναι δουλειά των δικαστικών αρχών. Ίσως πει κανείς, αυτό είναι το ολιγότερο. Όμως δεν είναι.

Βλάπτουν εξ ίσου και οι δυο τους την Αντιόχεια, θα στιχουργούσε εκ νέου ο επίσης Αλεξανδρινός. Εγώ πάλι λέω ότι το πιο καλό μνημόσυνο στον εκλιπόντα με τόσο τραγικό τρόπο Πατριάρχη όσο και στους υπόλοιπους συνεπιβάτες του, μπορεί να είναι μια πολιτισμική όσο ανθρωπιστική ενέργεια. Μια κίνηση που υπερβαίνει την ίδια την ιστορία. Εννοείται επομένως και τις άλλες «ανταγωνιστικές» εκκλησίες με τα όποια δόγματα πρεσβεύουν.

Αυτό θα έκαμνε και κάθε άλλη προοδευτική όσο διαθέτουσα επεξεργασμένη διπλωματική παιδεία, εκκλησία. Αν είχε την τύχη δηλαδή να αποτελεί την νόμιμη δικαιούχο παρόμοιου ιστορικού θεσμού, όπως συμβαίνει με την καθ ημάς Ανατολική Ορθόδοξη Εκκλησία και τον συγκεκριμένο Πατριαρχικό Οίκο. Εκκλησία που έχει μια από αιώνων ομόδοξη ομολογή στα Βόρεια και που μπορεί στους μέλλοντες αιώνες να αποκτήσει ακόμη μια, στα Νότια.

Η διακονία της ειρηνικής επανάστασης, όσο του ανθρωπισμού, του διεθνισμού, του αντιρατσισμού και του Οικουμενισμού μετά της πολιτισμικής του ίριδας, -χωρίς την οποία καταπίπτει σε εθνικισμό και σε τοπικισμό- όπως επίσης η ηθική, η λογική, η αληθινή Δημοκρατία και η αλληλεγγύη προς όλους ανεξαιρέτα τους λαούς, και τέλος η ονομασία «Αλεξανδρείας και πάσης Αφρικής», συνωθούνται σε ένα κοινό δια ταύτα. Δεν είναι άλλο από το να εκλεγεί Αφρικανός Πατριάρχης.

{} Όσο και σεβαστή να είναι η γνώμη της ελλαδικής εκκλησίας ως επίσημοι και παράλληλα του περισσότερο ισχυρού θεσμού με ιδιαίτερα μεγάλη όσο και διαρκή κοινωνική επιρροή, η πολιτική είναι ζήτημα άλλης κατηγορίας. Οι προτάσεις της ακολουθούν διαφορετικές διαδρομές. Άλλο τώρα αν οι καταλήξεις μπορεί να είναι κατ αρχήν έστω αποδεκτές και από την εκκλησία. Ή ακόμη να συναντήσουν επιφυλάξεις ως προς το κατά πόσον έχουν ωριμάσει τα πράγματα. Πάντως πέραν από προϊόντα της λογικής ανάλυσης και της επεξεργασίας -αλλιώς ακόμη και η πολυμάθεια περιπίπτει σε ημιμάθεια και επόμενα σε κατάσταση χειρότερη ακόμη και από την αμάθεια- οι προτάσεις οφείλουν να επιβεβαιώνονται ως σταθερά σημεία πολιτισμικού προδρόμου και χωροταξικού σχεδίου στο οποίο έχουν το προβάδισμα.*

Με εργαλεία τη σκέψη και το λόγο έως την πράξη και κυρίως την ηθική, η δουλειά της πολιτικής είναι να ανοίγει νέους δρόμους. Δυστυχώς στη γενέθλια χώρα τους όλα αυτά έχουν από πολλών ετών οδηγηθεί στο περιθώριο από έναν χωρίς προηγούμενο κομματικό-τηλεοπτικό αμοραλισμό. Σιγά μην κάτσουν να σκεφτούν και να προτείνουν για το θέμα του πατριαρχείου κάτι με βάση την οπτική της πολιτικής και πολιτισμικής γεωοικονομίας του Ελληνισμού. Στην υποθετική περίπτωση που υπήρχε κάποια εξαίρεση και το έκαμνε κανείς, θα έπρεπε να αρχίσει από τη μελέτη της Μακαριακής πολιτικής όσο και της εκκλησιαστικής της εκδοχής, στην ευρύτερη περιοχή. Στην Αθήνα

λοιπόν, αποκλείεται αυτό να συμβεί. Μπορούν όμως να το κάνουν στη Λευκωσία, όπως άλλωστε το απέδειξαν με το Δημοψήφισμα του Απριλίου, οι πολιτικοί όσο και οι κληρικοί κληρονόμοι της πολιτισμικής παιδείας του Μακαρίου. Κάτι που από το απώτατο μέλλον έως το εγγύτατο, μόνο θετικά έχει να συνεισφέρει και που μπορεί να αξιοποιηθεί σύντομα από κοινού με τα υπόλοιπα δυο χαρτιά. Το ένα της Ευρωπαϊκής ένωσης, το άλλο της Ρωσίας. Και όλα αυτά εν όψει της νέας ενασχόλησης του Ανάν με τη μαρτυρική μεγαλόνησο, που δεν θα αργήσει πολύ.

Θράκη 17 Σεπτεμβρίου 2004,

4. Κόμβοι και πίνακας με τα κείμενα του συγγραφέα {*

Οι αναλυτικοί πίνακες που ακολουθούν περιλαμβάνουν τα ογδόντα και πλέον portals και τα ισάριθμα περίπου αυτοτελή κείμενα που φιλοξενούν. Επίσης ως μέρη- περιεχόμενα, εργασιών και βιβλίων.

Έχουν γραφεί κατά τη διάρκεια των τελευταίων είκοσι χρόνων. Κυρίως όμως κατά την τελευταία πενταετία.

Η σειρά των περιφερειακών όσο των ομογενειακών κόμβων και των κειμένων είναι αυστηρά χρονολογική, αρχής γενομένης από την άνοιξη του 2001.

Σε άλλο αρχείο με τίτλο “ΝΕΑ ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΤΟΥ ΙΔΙΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ ΣΤΟ ΙΝΤΕΡΝΕΤ” στο ίδιο C.D. παρατίθενται τέσσερα βιβλία σε ηλεκτρονική μορφή και οκτώ εργασίες καθώς και οι κόμβοι στους οποίους έχουν αναρτηθεί.

Η συχνότερη εμφάνιση συγκεκριμένων κειμένων οφείλεται κυρίως στο πέρασμα από τα άρθρα, στα βιβλία και στις εργασίες. Κάτι όμως που έχει σχεδόν ολοκληρωθεί.

Θερμές ευχαριστίες σε όλες αυτές τις πόλεις της ηλεκτρονικής Δημοκρατίας. Με την ευκαιρία δε και στις περιφερειακές όσο και ομογενειακές εφημερίδες για την προβολή από τα φύλλα τους των απόψεων του συγγραφέα.

18- 9-2004, X. K.

1. www.dpe.gr,6,2, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20,..ΑΘΗΝΑ,

2. www.istoselides.gr, ...4, 5, 6.1, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 15, 19, 20, 24, 25, 29, 30, 33,
34, 35.A, 36.A, 40, 45,.....ΑΙΓΑΙΟ,

3. www.hxo.gr,3, 5, 6.1, 8, 11, 13, 15, 17, 18, 19, 20, 21, 24, 25, 26, 29, 30,
31.β, 32, 33, 34, 36.A, 36.Γ, 41, 59, 61,
68, 71, 72, 73.1, 74, 75, 76, 77, 78.1, 80.α, 82,.....ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ,

4. www.epcon.gr,5 {βλ. άρθρο}, 22, 25 {αποσπ.}, 29, 31.A, 35.A, 37, 45, 51,
52, 61, 75, 78.1, 81,.....ΗΠΕΙΡΟΣ,

5. www.isthmos.gr,1, 2, 5, 6.1 {βλ. αρχείο}, 24, 25, 26, 29, 31.α, 35.A, 35.Γ,
36.Γ, 37, 38, 39, 44, 46, 54, 57, 71, 74,
79,ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ,

6. www.tnn.gr,14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 24, 29, 34, 35.B, 38, 39, 41,
42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57,
58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 70, 71, 72, 73.1,
73.2.1. έως 73.2.9, 74, 75,
76, 77, 78.1, 78.2, 78.3, 79, 80.α, 80.β,
81, 82.....ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ,

7. www.gothess.gr,15, 16, 17, 119, 20, 21, 24, 25, 29, 30, 31.α, β, 32, 33, 34,
35.A, 35.B, 36.A, 36.B, 36.Γ, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44,
71, 72, 73.1, 74, 75, 78.1, 78.2, 78.3,
80.α, 80.β, 81, 82,.....ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ,
8. www.kavalanet.gr,10, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 20, 22, 23,
24, 26,.....ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ,
9. www.maroneia.gr,1, {Δήμος Μαρώνειας},.....ΘΡΑΚΗ,
10. <http://orpheus.ee.duth.gr/> ...1, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης,..... ΘΡΑΚΗ,
11. www.v-salonica.gr,6.2, 13, 17, 20, 21, 22, 23, {περιφερειακό βήμα},
24, 25, 26, 27, 28, 29,.....ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ,
12. www.larisaonweb.com, ..6.1.....ΘΕΣΣΑΛΙΑ,
13. www.lowmedia.gr,6.1.....ΘΕΣΣΑΛΙΑ,
14. www.explo.gr,6.2, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24,
25, 26, 27, 28, 29, 31.α, 31.β, 32, 33, 34, 35.A, Β, Γ,
36.A, 36.B, 36.Γ, 37, 38, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 48,
49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63,
64, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73.1, 74, 75,
76, 77, 78.1, 78.2, 78.3, 79, 80.α, 81, 82,ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ,
15. www.explo.gr,.....ο.π. ηλεκτρονική εφ: ΕΠΙΚΑΙΡΑ,ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ,
16. www.fora.gr,4, 5, 6, 7, 9, 20,.....ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ,
17. www.2810.gr,8, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24,
25, 26, 27, 29, 30, 31.α, 32, 34, 36.A, Β, Γ, 37, 38, 39, 41,
42, 46, 47, 50, 53, 55, 57, 59, 62, 68, 70, 71, 72,
73, 74, 75, 76, 78.1, 78.2, 78.3, 80.β, 81,.....ΚΡΗΤΗ,
18. www.protionline.gr,1 έως 6, πλην 2. Επίσης 13, 17, 18, 19, 20, 21, 25, 26, 27,
30, 31.α, 36.A, 36.B, 36.Γ, 37, 38, 42, 44, 45, αποσπ., 54,
58, 60, 68, 69, 70, 73.1., Επίσης τα είκοσι κείμενα του
βιβλίου: Σημειώσεις πολιτικής

γεωοικονομίας, 72, 73, 75, 76, 77, 78.1, 81,.....ΘΡΑΚΗ,

19. www.patris.gr,9, 21, 23, 25, 26, 32, 34, 35.A, 35.B, 36.A,
37, 38, 43, 49, 52,..εφ. Ηρακλείου, 74,.....ΚΡΗΤΗ,
20. www.paratiritis-news.gr, ..2/23-8-01, {χωρίς όνομα συγγραφέα}, εφ....ΘΡΑΚΗ,
21. www.simerini.com.cy,15, 22, 36.Γ. {αποσπ., εφ. ΛΕΥΚΩΣΙΑ,.....ΚΥΠΡΟΣ,
22. www.pathfinder.gr,7, 8, 9, 11, 20, 21, 24, 25, 26, 27, 29, 31.α, 31.β, 33,
34, 35.A, 36.A, 36.B, 36.Γ, 37, 38, 39, 40, 41, 42,
43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56,
57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70,
71, 72, 73.1, 73.2.1 έως 73.2.9. Επίσης τα είκοσι
κείμενα του βιβλίου Σημειώσεις πολιτικής
γεωοικονομίας, 74, 75, 76, 77, 78.1, 78.2,
78.3, 79, 80.α, 80.β, 81,....ΚΡΗΤΗ, ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ,
23. www.geocities.com/elthraiki,12, 17, 19, 20, 21, 23, 24, 25, {αποσπ.}, 26, 29, 30,
31.β, 32, 33, 34, 35.B, 36.A, 36.B, {αποσπ.}, 36.Γ,
37, 56, 57, 61, 75, 78.1, 79,.....ΘΡΑΚΗ,
24. www.thrakikiagora.gr,17, 19, 20, εφ. Κομοτηνής,.....ΘΡΑΚΗ,
25. www.yiannina.net,18, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 29, 30, 31.α, 32, 33,
34, 35.A, 36.A, 36.Γ, 37, 42, 44, 52, 59,
71, 72, 76,.....εφημερίδα, Τα Γιάννινα,....ΗΠΕΙΡΟΣ,
26. www.fokidonet.com,6.2, 20, 25, 26, {απόψεις}, 75,.....ΡΟΥΜΕΛΗ,
27. www.evros.gr,{κείμενα των εφ. ΠΡΩΤΗ, ΕΛ. ΘΡΑΚΗ,....ΘΡΑΚΗ,
28. www.larissaonline.gr,20, 21, 23, 27, 29,.....ΘΕΣΣΑΛΙΑ,
29. www.epirusnews.gr,20, 24, 29, 31.α, 35.A, 46,.....ΗΠΕΙΡΟΣ,
30. www.antibaro.gr,20, 21, 22, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31.α, β, 32, 34,
35.α, β, 36.Γ, 37, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48,

- 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62,
63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71,
72,Μ. ΒΡΕΤΑΝΙΑ- ΕΥΡΩΠΗ,
31. www.antibaro.com,ο.π.,.....Μ. ΒΡΕΤΑΝΙΑ- ΕΥΡΩΠΗ,
32. www.tera.gr,10, 14, 15, 20, εφ. Κοζάνης,.....ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ,
33. www.argolidanews.gr,21, 22, 23, 24, 25, 26, 28, 29, 32, 36.B, 38, 39, 40,
41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 63,
54, 55, 56, 57, 58, 58, 61, 62, 63, 64, επίσης τα
είκοσι κείμενα του βιβλίου Σημειώσεις πολιτικής
γεωοικονομίας,.....ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ,
34. www.ozgurpolitika.org,7,.....ΕΥΡΩΠΗ,
35. www.enet.gr,2.2. εφ. Ελευθεροτυπία,.....ΑΘΗΝΑ,
36. www.nafpaktos.com,7, 25, 26,ΡΟΥΜΕΛΗ,
37. www.eled.duth.gr, 1, 25, 35.A, 35.B, 36, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66,
67, 68, 69, 70, 71, 72, Επίσης τα είκοσι κείμενα
από το βιβλίο Σημειώσεις πολιτικής
γεωοικονομίας,Δ.Π.Θ.,...ΘΡΑΚΗ,
38. www.geocities.com/omogeneia, ..23, 36.A,.....ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗ,
39. www.koutouzis.gr,24, 25,.....ΑΤΤΙΚΗ,
40. www.eleftherovima.gr,25, 26, 27, 29, 30, 31, 32, 34, 35, 36, 44, 45, 46,
47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59,
60, 61, 62, 63, 64, 65-73, 74, 75,
76, 77, 78.1, 78.2, 78.3, 79, 80.α, 80.β,
81, 82.....ΘΡΑΚΗ,
41. www.metanastis.com,26, 27, 28, 29, 30, 31.α, 31.β, 32, 33, 34,
35 {Α, Β, Γ}, 36.A, 36.B, 36.Γ, 37, 38, 39, 40,
41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53,

- 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66,
67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, επίσης λόγω εργασιών:
1, 13, 15, 17, 20, 21, 22, 25, καθώς και
73.2.1. έως 73.2.. όπως και τα είκοσι κείμενα του
βιβλίου Σημειώσεις Πολιτικής γεωοικονομίας
74, 75, 76, 77, 78.1, 78.2,
78.3., 79, 80.α, 80.β,
81, 82,.....ΓΕΡΜΑΝΙΑ-ΕΥΡΩΠΗ,
42. www.metanastis.de,ο.π.ΓΕΡΜΑΝΙΑ- ΕΥΡΩΠΗ,
43. www.fvs.gr,25, 26, 42,.....ΕΥΡΩΠΗ,
44. www.patrides.com,26, 29, 30, 36.A, 51,...ΚΑΝΑΔΑΣ-ΑΜΕΡΙΚΗ,
45. www.xronos.gr,25, {αποσπ.}.....ΘΡΑΚΗ,
46. www.agra.bravepages.com,15, 20, 21, 22, 28, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44,
45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57,
58, 59, 68,
71, 72, 73.1, 73.2. 73.2.1. έως 73.2.9 {από τα
πέντε επίσης αναρτημένα βιβλία}.....ΑΘΗΝΑ,
47. www.asxetos.gr,29, 31.α, 32, 33, 34, 35.A, 36.A, 36.B, 36.Γ,
37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 46, 47, 48, 49,
50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61,
62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71,
72, επίσης λόγω βιβλίων, 1, 15, 17, 20, 21,
22, καθώς και τα είκοσι κείμενα του βιβλίου
Σημειώσεις πολιτικής γεωοικονομίας
73.1, 73.2.1. έως 73.2.9., 74,
75, 76, 77, 78.1.....ΚΡΗΤΗ,
48. www.eidiseis.com,29, 35.A, 36.A, 36.Γ, 39, 46, 50, 55, 56, 59,
60, 61,.....ΑΘΗΝΑ,
49. www.myserres.gr,29, 31.α., 31.β, 33, 34, 35.A, 35.Γ, 36.A,
36.B, 36.Γ, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45,
46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57,

- 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69,
70, 71, 72, 73,.1. επίσης εκ των βιβλίων που
υπάρχουν αναρτημένα, 1, 13, 15, 17, 20,
21, 22. καθώς και 73.2.1. έως 73.2.9.
Επίσης τα είκοσι κείμενα του βιβλίου
Σημειώσεις πολιτικής γεωοικονομίας, 74,
75, 76, 77, 78.1, 78.2,78.3, 79,
80.Α, 80.Β, 81, 82,.....ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ,
50. www.godrama.gr,29, 31.α, 31.β, 32, 33, 34, 35,.Α, 35.Γ, 36.Α,
36.Β, 36.Γ, 37, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46,
47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58,
59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70,
71, 72, 73.1. επίσης εκ των βιβλίων που
υπάρχουν αναρτημένα, 15, 20, 21, 22, 74,
75, 76, 77, 78.1, 78.2, 78.3,
79,.80.α, 80.β, 81, 82,.....ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ,
51. www.chiosopinion.gr,29, 52, επίσης τα είκοσι κείμενα από το
αναρτημένο το α΄ εξάμηνο του 2004 βιβλίο:
Σημειώσεις πολιτικής γεωοικονομίας, ΑΙΓΑΙΟ,
52. www.hellenicnews.com,5, 11, 31.α., 31.β, 35.Β, 36.Γ, 41, 42, 43, 44,
45, 48, 49, 53, 60, 61, 62, 63, 64, 68, 69, 70,
72, 73.1, και 73.2.1. έως 73.2.9, 77,
78.1, 78.2, 78.3, 79, 80.α,80.β, 81, 82,.....Η.Π.Α.,
53. www.hellenicnews.com,ο.π. εφημερίδα, Η.Ν.Α.....Η.Π.Α.,
54. www.typos.com.cy,29, 36.Γ, 37, 38, 41, 42, 51, 52, 55, 60,
68, 74, 76,.....ΚΥΠΡΟΣ,
55. www.eleftheria.gr,29,.....ΘΕΣΣΑΛΙΑ,
56. www.thessalia.gr,30.....ΘΕΣΣΑΛΙΑ,
57. www.proinos.gr,30, αποσπ.ΘΕΣΣΑΛΙΑ,

58. www.2search.gr,31.α., 32,.....ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ,
59. www.noitikiantistasis.com,28,.....ΚΥΠΡΟΣ,
60. www.diasnews.com,32, 36.A,ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ,
61. www.servitoros.gr,32, 36.A, 42, 50,.....ΑΙΓΑΙΟ,
62. www.arcadianews.gr,32,.....ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ,
63. www.apodimos.com,32,ΕΛΛΑΔΑ,
64. www.didymoteicho.gr, 33, 35A, 35.B, Δήμος Διδυμοτείχου, ΘΡΑΚΗ,
- Οι δέκα εργασίες και βιβλία σε ηλεκτρονική μορφή
υπάρχουν επίσης και διατίθενται από τη Δημοτική βιβλιοθήκη.
65. www.souli.com,33,.....ΗΠΕΙΡΟΣ,
66. www.kozani.org,35.A, 36.A, 36.Γ, 38, 68, 71, 72,
73.1, 74, 78.1, 78.2, 78.3,
81,.....ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ,
67. www.proinanea.gr,35.B,ΗΠΕΙΡΟΣ,
68. www.tganews.com,36.A, 36.B, 36.Γ, 37, 38, 39, 40, 42, 43, 44,
45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 71,
74, 75, 76, 77, 78.1, 78.2, 79,
80.α, 80.β,ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ,
69. www.ptolemais.org,ο.π. το υπ αριθμόν 66 portal.....ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ,
70. www.evros1.gr,36.B, 36.Γ, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45,
46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57,
58, Επίσης τα είκοσι κείμενα του βιβλίου,
Σημειώσεις πολιτικής γεωοικονομίας..
.....ΘΡΑΚΗ,
71. www.ptolemaida.net,38, 39, 40, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52,

- 53, 54, 55, 57, 59, 60, 61, 70, 71, 72,
73.1, 74, 78.1, 78.2, 78.3,
79, 82,.....ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ,
72. www.e-kozani.gr,36.Γ, 72,.....ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ,
73. www.greeknews.us,37, 39, 45,.....Η.Π.Α.,
74. www.OxiStoSxedioAnan.com,15, 20, 21, 22, 37, 38, 40, 41, 42, 43, 44, 45,
46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57,
58, 59, 60,.....Μ. ΒΡΕΤΑΝΙΑ- ΕΥΡΩΠΗ,
75. www.giapraki.com,46, 49,.....ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ,
76. www.messinia.net.gr,15, 20, 21, 22, 37, 38, 40, 41, 42, 43, 44, 45,
46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57,
58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69,
70, 71, 72, 73.1, 73.2, καθώς και 73.2.1. έως
73.2.9, 74, 75, 76, 77, 78.1, 78.2, 78.3,
79, 80.α., 82,.....ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ,
77. www.dramas.ws,15, 20, 21, 22, 37, 38, 40, 41, 42, 43, 44, 45,
46,ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ,
78. www.focusmag.gr/for a/52, 53, 54, 57,ΟΜΟΓΕΝΕΙΑ,
79. www.sitemarker.gr/xristianiki/52, 53, 54, 57,ΑΘΗΝΑ,
80. www.evianews.gr,50,ΑΙΓΑΙΟ,
81. www.d2g3.com/boards/25,.....ΡΟΥΜΕΛΗ,
82. www.apodimos.gr,44,.....ΑΤΤΙΚΗ,
83. www.e-pella.gr,32, {αποστ.}, εφ. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ,
76, 78.2,ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ,

84. www.geocities.com/panellines,1 έως 73.2.9, Εργασία 1η έως και 12η.

74, 75, 76, 77, 78.1, 78.2, 78.3,

79, 80.α, 80.β, 81,.....ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ,

85. www.sxeseis.gr,.....74,.....ΑΤΤΙΚΗ,

86. www.clubs.pathfinder.gr,32,.....ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ-ΚΡΗΤΗ,

87. www.trmnews.gr,.....77, 79,.....ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ,

Απαρίθμηση κειμένων

1. Η περίπτωση του Μαρωεΐτη οίνου, 2001,
2. 2.1. Νέος γύρος στη μάχη των αγωγών φυσικού αερίου {*}, 2001,
2.2. Θέτουν τη χώρα εκτός μάχης στη γεωοικονομία {**}, 2001,
3. Η έκβαση της μάχης των αγωγών φυσικού αερίου, 2001,
4. Το ενεργειακό μας χωροταξικό και η αύρα της νέας πολιτικής, 2001,
5. Περιφερειοποίηση- Νέο Απειρωτόν, 2002,
6. 6.1. Η ανύπαρκτη κεντρικότητα της κεντρικής Ελλάδας. Όψεις ανάπτυξης της Θεσσαλίας, 2002,
6.2. Ιστορία και χωροταξία στη Ρούμελη, 2002,
7. Στο κουρδικό κρίνονται η Βαλκανικότητα και η Ευρωπαϊκότητά μας, 2002,
8. Ένα νέο κίνημα σε περιβάλλον καθεστωτικότητας, 2002,
9. Αγώνας για τη γεωοικονομική Δημοκρατία, 2002,
10. Δημοκρατία άμφω, 2002,
11. Από την πρωτεύουσα που την έκαναν χώρα στη χώρα που θα την κάνουμε πρωτεύουσα, 2002,
12. Η ουραγός περιφέρεια είναι τα επίχειρα της αφωνίας, 2002,
13. Από το δρόμο προς τα Τάρταρα στη νέα άνοιξη, 2002,
14. Νέα Ελληνική χωροταξία, 2002,
15. Από τον Οδυσσέα στη νέα Ευρώπη, 2002,
16. Το νέο τιμάριο με τα απαλιά υλικά μπορεί να πάρει το όνομα Κ.Κ.Π., 2020,
17. Νέα Θρακική χωροταξία, 2002,
18. Εξ υπαρχής πολιτική, 2002,
19. Επίσημη Ελλάδα, μη Ελλάδα. Θράκη-αίθουσα αναμονής, 2002,
20. Δημοψήφισμα για την Κύπρο, 2002,
21. Μια νέα τραγωδία είναι περιττή, 2002,
22. Η επανένωση της Κύπρου αποτελεί μέρος της Ευρωπαϊκής επανένωσης, 2002,
23. Εν όψει της ψηφοφορίας στη Βουλή, 2002,
24. Διαφθορά. Το τελικό στάδιο της πολιτικής ανεπάρκειας, 2003,
25. Ανήθικη γεωοικονομία. {Εισβολή στο Ιράκ, «Βάρβαροι Θράκες», φυσικό αέριο,}, 2003
26. Το όνομα της Ευρώπης, 2003,
27. Ε.Ε., Ελλάδα, Κύπρος, Τουρκία: Τετράγωνο ή φαύλος κύκλος;
28. Ελληνική γεωοικονομία και φυσικό αέριο, συνέντευξη στον «Α» Κομοτηνής 2003,
29. Στενώπη, 2003,
30. Η δική μας Αλεξανδρούπολη, 2003,
31. 31.α. Η πορφυρά βίβλος της υφαντικής {***}, 2003,

- 32. Εύξεινος αγωγός, 2003,
- 33. Διδυμότειχο, 2003,
- 34. Ευρωπαϊκές επέτειοι, 2003,
- 35. Ο διάδρομος Νο XI {Α. Σιδηροδρομική Εγνατία, Β. Νέα είδη Εγνατίας, Γ. επιστολή}, 2004,
- 36. Πολιτικοί βίοι παράλληλοι {Α. ομώνυμο κείμενο, Β. Εμμανουήλ Δουλάς, Γ. Κλικλήδες,}, 2004,

2. Δημοψήφισμα για την Κύπρο

- 37. Στο πλάι της αλήθειας και της Κύπρου, 2004,
- 38. Το αληθές- πολιτικό, 2004,
- 39. Η καθαίρεση του τείχους της Αθήνας, 2004,
- 40. Μια χώρα τετραπληγική. Η Κύπρος του σχεδίου Ανάν, 2004,
- 41. Σχέδιο Ανάν. Ναι μεν όχι αλλά πως; 2004,
- 42. Μια Ελλάδα νουνεχής, 2004,
- 43. Μια Κύπρος Πρότυπη Δημοκρατία, 2004,
- 44. Πολιτικός Ελληνισμός, 2004,
- 45. Η Κύπρος δεν είναι πλέον θήραμα, 2004,
- 46. Anan Non passaran, 2004,
- 47. Αποστολή βιβλίου για την Κύπρο, 2004,
- 48. Ανοφελές συμβούλιο αρχηγών, 2004,
- 49. Μαθήματα από την Κύπρο, 2004,
- 50. Η Βουλή να επικυρώσει το δημοψήφισμα, 2004,
- 51. Ελλάδα, Κύπρος, Λογική. Ένας ακόμη λόγος για όχι, 2004,
- 52. Ούτε αναβολή ούτε παροτρύνσεις, 2004,
- 53. Από τη στεντόρεια Αθήνα του ναι στην Αριστοτέλεια Κύπρο του όχι, 2004,
- 54. Γιατί να παρατηηθεί ο Γ. Γ., 2004,
- 55. Εις μνήμην της μελανής επετείου, 2004,
- 56. Να κάνει το όχι του Σαββάτου μουσική, 2004,
- 57. Απροκάλυπτη Αθηναϊκή λογοκρισία, 2004,
- 58. Ούτε η Κύπρος πεθαίνει ποτέ. Προτάσεις για τον Ελληνισμό, 2004,
- 59. Το πιο μεγάλο δώρο του όχι. Η Δ' Ελληνική Δημοκρατία, 2004,

3. Κοινόν Ευρωπαϊόν

- 60. Τι έχω να πω στον Ταγίπ, 2004,
- 61. Θράκη: Ούτε εθνικισμός ούτε Κεμαλισμός. 2004,
- 62. Μαθήματα Θρακικής ζωγραφικής, 2004,
- 63. Συμβολική πολιτική, 2004,

64. Οι πάγοι της Κομοτηνής, 2004,
65. Η θερινή κατοικία της Νίκης,
66. Η πόλη των κάστρων και των προτύπων, 2004,
67. Αν βρεθεί το κεφάλι της Νίκης, 2004,

4. οβάλ μυαλά

68. Οβάλ μυαλά {Α. Ο δεύτερος εξώστης του μινιάρé στο τζαμί Βαγιαζήτ, Β. Θράκη, Τροία και Μεσοποταμία, Γ. Οβάλ μυαλά, }, 2004,

5. Μια πρωτεύουσα ιστορική- επένδυση. Ο καλές του Διδυμοτείχου, 2004,

69. Το παράθυρο του δράκου, 2004,

6. πολύφημος τυρός,

70. πολύφημος τυρός, 2004,
70.1 Θρακική γαστρονομία, 2001,
70.2 Μνημοσύνη και Μακντόναλντ. Μια πρόταση για το ψωμί Θράκης, 2001,
70.3 Δυο προτάσεις, 1996,
70.4. κεντρικό ψήφισμα τρίτου συνεδρίου,

7. Τα γέλια του Δημόκριτου, 8. Άβδηρα,

71. Τα γέλια του Δημόκριτου, 2004,
72. Άβδηρα,

9. Οι οιωνοί των Θρακών , 10. Θράκη, 2004,

73. 1. Οι οιωνοί των Θρακών,
73. 2. Θράκη
73. 2. 1. Θράκη: Ιστορία, μνήμες, προσδοκίες, 1987,
73. 2.2. Δεν θέλουμε η Θράκη να γίνει νέα Κύπρος, 1988,
73. 2.3. Η ανάπτυξη της Θράκης σε σχέση με την ιστορία, 1988,
73. 2.4. Το πόρισμα της διακομματικής, 1991,
73. 2.5. Η Θράκη στο περιθώριο, 1993,
73. 2.6. Η Θράκη να γίνει η ωραία πύλη της χώρας,
73. 2.7. Παρέβρια κτηνοτροφία. Από την τραγωδία στην πολιτική, 1996,
73. 2.8. Παραγωγικό εργοστάσιο τροφίμων, 1996,
73. 2.9. Κεντρικό ψήφισμα του Γ' παγκόσμιου συνεδρίου Θρακών, 1996,

11. Μια τριλογία από την επικαιρότητα

74. Τα καμένα χαρτιά δεν καίγονται,
75. Ένας ακόμη φαύλος κύκλος. Αθήνα 2004, Θεσ/νίκη 2008, Περιφέρεια 2000ποτέ,
76. Αφρικανός Πατριάρχης,

12. Δημοψήφισμα για το περιφερειακό {Πέμπτη έκδοση}

79. Δημοψήφισμα για το περιφερειακό
- 78.1. Άλλο Ευρώπη, άλλο Στενόπη,
- 78.2. Η ώρα της Δημοκρατίας,
- 78.3. Ένας ανεπανάληπτος τηλεοπτικός ολοκληρωτισμός
77. Φενακισμός,
- 80.α. Μια τετραπέρατη Ελλάδα,
- 80.β. Οι δώδεκα περιφέρειες,
81. Τετάρτη Δημοκρατία,
82. Μια ευγενής ιστορική στιγμή,
- 83.α. Τα θεσμικά κλοπιμαία
- 83.β. Η τριμερής για τη Δημοκρατία
- 83.γ. Ο θεμέλιος λίθος της Τέταρτης Δημοκρατίας

τελευταία ενημέρωση 18 Οκτωβρίου 2004,

{*} Η αναγραφή των περιφερειακών όσο και των ομογενειακών εφημερίδων, που κατά καιρούς, -μερικές μάλιστα φορές και καθημερινά- προβάλλουν τα κείμενα του συγγραφέα, είναι το ελάχιστο που τους οφείλεται. Γίνεται όμως για έναν επιπλέον λόγο. Στην επόμενη φορά να μην υπάρξουν παραλείψεις ή μικρολάθη του πίνακα.

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ: Πτολεμαίος, Διαφάνεια, Ορίζοντες, Πολίτης Καστοριάς, Ημερήσιος λόγος, Πρωινή Γρεβενών, Πρωινή Γραμμή, Θάρρος, Γραμμή, Κοζάνη, Εορδαϊκός παλμός, Χρόνος, Πολίτης Φλώρινας, Επικοινωνία Πέλλας, Επίκαιρα Βέροιας, Ηχώ Δράμας.

ΘΡΑΚΗ: Ελεύθερη Θράκη, Πρώτη Αλεξανδρούπολης, Ελεύθερο Βήμα, Πατρίδα Κομοτηνής, Αντιφωνητής,

ΘΕΣΣΑΛΙΑ: Η Θεσσαλία Βόλου, Ελευθερία Λάρισας, Πρωινός Καρδίτσας,

ΚΡΗΤΗ: Πατρίς Ηρακλείου,

ΗΠΕΙΡΟΣ: Τα Γιάννινα, Έκδοση, Ήπειρος, Νέοι αγώνες, Πρωινός λόγος, Πρωινή {;} Άρτας,

ΑΙΓΑΙΟ: Η γνώμη της Χίου,

ΓΕΡΜΑΝΙΑ: Ελληνική Γνώμη, Ντύσσελντορφ,

ΗΝΩΜΕΝΕΣ ΠΟΛΙΤΕΙΕΣ: Η.Ν.Α.

ΣΥΛΛΟΓΙΚΟΣ ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Αν η πολιτική και φιλοσοφική θεωρία του Αβδηρίτη σοφού είναι ισάξια προς την ατομική, τότε εκτός του ομώνυμου κέντρου πυρηνικών ερευνών, του Ε.Κ.Ε.Φ.Ε. έστω, έπρεπε από πολλών ετών να έχει ιδρυθεί αντίστοιχο πολιτικών φιλοσοφικών ερευνών. Ο ίδιος άλλωστε δεν θα είναι και ιδιαίτερα ικανοποιημένος να εκλαμβάνεται σαν κανένας αρχαίος Οπενχάιμερ. Τη φιλοσοφία διακόνησε πρωτίστως. Και κατόπιν τα φυσικά φαινόμενα. Πρότεινα στο Δημοκρίτειο που έχει και το όνομά του να αποκτήσει επίσης και μια άλλη σχέση μαζί του. Να το επιβεβαιώσει στην πράξη. Να ιδρύσει σχολή πολιτικής φιλοσοφίας στα Άβδηρα.

Ως προς τα υπόλοιπα, η προτεινόμενη πνευματική αρχή για τη Δημοκρατία {4}, μπορεί να αναδειχθεί σε συλλογικό Δημόκριτο. Θα το κρίνει το κατά πόσο ο λίθος που θα ρίξει στην πολιτική λίμνη είναι ένας γνήσιος και αληθινός ιδεόλιθος. Που μέχρι και θαυματουργός μπορεί να αποδειχθεί. Ο οποίος φυσικά ούτε δρακόντεια μέτρα είναι ούτε κανένας νέος νόμος. Αν είναι κάτι που θα κάνει το βυθό να φαίνεται, είναι μια επεξεργασμένη θεσμική δέσμη ιδεών προς τη Βουλή των Ελλήνων με την υπογραφή της αρχής. Η δημιουργία της είναι το πρώτο βήμα.

Ο Χρήστος Κηπουρός γεννήθηκε στην Κομοτηνή το 1949. Μένει μόνιμα στο Διδυμότειχο. Σπούδασε πολιτικός μηχανικός στη Θεσσαλονίκη. Σύζυγός του είναι η νευρολόγος ψυχίατρος Αλεξάνδρα Τρυφωνίδου. Έχουν δυο παιδιά που σπουδάζουν στο πανεπιστήμιο.

Εκλέχτηκε Βουλευτής Έβρου με το ΠΑ.ΣΟ.Κ. το 1993 καθώς επίσης και το 1996. Απεχώρησε στις 23 Φεβρ. '99, ανεξαρτητοποιούμενος. Στις 13 Μαρτίου του 2000 έλαβε μέρος στην ίδρυση της Δ.Π.Ε.

Ανάμεσα στα έργα προηγούμενων περιόδων είναι: *Δεν θέλουμε η Θράκη να γίνει νέα Κύπρος*, Πενταδάκτυλος, 1989, *Θράκη! Θράκη! Το ένοχο φιλί της Αθήνας*, Ρήσος 1991, *Η Θράκη θέλει αγώνα*, Γόρδιος, 1994. Είναι υπό έκδοση, *Η παρουσία μου στη Βουλή*.

Τα τελευταία έτη ασχολείται με την πολιτική γεωοικονομία. Επίσης το περιφερειακό, τη χωροταξία, τα βιολογικά τρόφιμα, και φυσικά τα εθνικά, όπως και τη Θράκη. Ανάμεσα στα νέα του έργα, εργασίες και κείμενα {2000-2004} είναι: *Αγώνας για τη γεωοικονομική Δημοκρατία*, Γόρδιος, Αθήνα 2002, *Σημειώσεις Πολιτικής Γεωοικονομίας*, Κε.Γε.Με., σε ηλεκτρονική μορφή, Θράκη 2004.

Με τον ίδιο τρόπο εκδόθηκε το βιβλίο του: *Δημοψήφισμα για την Κύπρο, 2004*, καθώς και οι εργασίες: *Κοινόν Ευρωπαίων και Οβάλ μυαλά*, 2004. Επίσης, *Ο καλές του Διδυμοτείχου*, όπως τα κείμενα: *πολύφημος τυρός, τα γέλια του Δημόκριτου*, και τα *Άβδηρα*, 2004. "Οι οίωνοι των Θρακών" που ακολούθησαν αποτελούν τον πρόλογο στη "Θράκη". Είναι το καινούργιο ηλεκτρονικό βιβλίο με μια πρώτη συμπερίληψη των κειμένων που γράφτηκαν κατά την τελευταία εικοσαετία για την περιοχή. Η πρόσφατη εργασία «Ένας ακόμη φαύλος κύκλος: Αθήνα 2004, Θεσσαλονίκη 2008, Περιφέρεια 2000 ποτέ» αφορά την επικαιρότητα. Όπως και το «Δημοψήφισμα για το περιφερειακό». Έβδομη έκδοση.

Τα έργα που εκδόθηκαν σε ηλεκτρονική μορφή βρίσκονται αναρτημένα σε περιφερειακά και ομογενειακά portals και ιστοσελίδες Δήμων της Θράκης. Επίσης στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο.